

Flugfiske i Norden

Flugfiske i havet *Ephemera danica*
Så vadar du Regnbågen Treriksröset

Artist Fly — Ett nytänkande av flugspön!

Med Artist Fly känner du dig som kung bland flugfiskare.

När vi beslutat oss för att plocka fram en ny serie flugspön helt i grafit, som ett komplement till Rachelhanespöna, var vi fast beslutna att dessa måste överträffa det som finns i marknaden av glas- kolfiber- grafit- splitcane- och boronspön. Att vi valde att arbeta med grafit var också ett väl genomtänkt beslut.

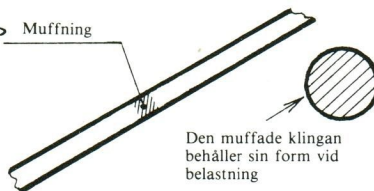
Vi utgick ifrån att dess emodul har sådana egenskaper att de lämpar sig bäst för flugspön i praktiskt fiske. Ett problem var att lösa ovaliteten som förekommer i alla rörbyggda spöklingar vilket material det än gäller.

Vi kom efter mycket tänkande på en lösning av ett muffningssystem som gör att vi kunde få fram en klinga som verkligen uppförde sig som vi vill att den skall göra. Systemet ger också möjlighet att få ner vikten på spöna. Oss veterligen är denna serie flugspön de enda i dag där varje klinga är individuellt muffade mot ovalitet. Det kostar visserligen en hel del, men vi anser det väl värt pengarna. Prova och jämför med andra spön, och du förstår vad vi menar!

				Pris
ARTIST FLY	8 fot	klass 4-5	två delar	
	1 linförare	snakeringar	pärönögla	1095:—
	9 fot	klass 5-6	två delar	
ARTIST FLY	2 linförare	snakeringar	pärönögla	1275:—
	10 fot	klass 4-5-6	tre delar	
ARTIST FLY	2 linförare	snakeringar	pärönögla	1560:—
	11 fot	klass 8-9	tre delar	
ARTIST FLY	2 linförare	openbridge	toppögla Fuji	1690:—
	15 fot	klass 9-10-11	tre delar	
ARTIST FLY	2 linförare	openbridge	toppögla	2975:—
			typ H Krom	

En till tre veckors Lev.tid.

Spöna kan fås med höger eller vänster vriden linförare. Som standard är spöna utrustade med rullfästen av Jackaranda med svart elox. al. beslag. Andra utförande kan fås efter önskemål. Alla spön är utrustade med ny korkhållare som skyddar hackelflugor. Varje spö är försett med ägarens namn.

Den muffade klingan behåller sin form vid belastning

Den omuffade klingan blir oval vid belastning

Korkhållare av ny modell

Hualtvägen 2
Timsfors
S 28500
Markaryd
Tel: 0433-12300

REVOLUTION heter Masterlines nya succélinna.

Den lever upp till alla tänkbare önskemål:

- * Den har god hållbarhet.
- * Den har mycket låg friktion, och skjuter därför bra.
- * Den levereras med fabriksmonterad backing.
- * Flytlinorna levereras med Line Cleaner, undermedlet som gör att linorna skjuter som reptiler genom ringarna. Neutral Density (intermediate) linorna levereras med Leader sink, liksom också Medium Sink och Ultra Fast Sink.
- * Trots alla ovanstående fördelar kostar linorna mycket mindre än de flesta.

REVOLUTION FLOATING.

Färg: Gulbrun. Levereras med Line Cleaner.

DT4-9 och WF5-9, längd 25 m med 50 yds 20 lb backing monterad. Pris 198:00
DT10-11 och WF 10, längd 32 m med 75 yds 30 lb backing monterad. Pris 214:00.

REVOLUTION NEUTRAL DENSITY.

Färg: Rödbrun. Detta är en lina som sjunker mycket, mycket sakta om den prepareras med medföljande Leader Sink. Den kan användas som flytlina om den prepareras med Line Cleaner el. motsv. I de tyngre klasserna en mycket omtyckt lina för laxfiske. Levereras med Leader Sink.

DT4-9 och WF5-9, längd 25 m med 50 yds 20 lb backing monterad. Pris 198:00.
DT10-11 och WF10-11, längd 32 m med 75 yds 30 lb backing monterad. Pris 214:00.

REVOLUTION MEDIUM SINK.

Färg: Mörkgrön. Levereras med Leader sink.

DT5-9 och WF6-9, längd 25 m med 50 yds 20 lb backing monterad. Pris 198:00.
DT10-11 och WF10-11, längd 32 m med 75 yds 30 lb backing monterad. Pris 214:00.

REVOLUTION ULTRA FAST SINK.

Färg: Svart. Levereras med Leader sink.

En verklig snabbjunkare för Dig som vill ner på djupet.

DT7-9 och WF7-9, längd 25 m med 50 yds 20 lb backing monterad. Pris 198:00.
DT10-11 och WF10-11, längd 32 m med 75 yds 30 lb backing monterad. Pris 214:00.

REVOLUTION ULTRA FAST SINK HEAVYWEIGHT.

Detta är en specielllina för de verkligt kraftiga kolfiberspöna. Den finns endast i denna enda linklass som inte är angiven i AFTM-nummer. Kolfiberspön i klass 12-15 anges av fabrikanten som lämpliga redskap att hantera denna tungviktslina. Den är 32 m lång och monterad med 75 yds 30 lb backing. Levereras med Leader sink. Pris 268:00.

Fråga hos din Sporthandlare efter ovanstående linor eller kontakta oss direkt:

Fly-Dressing

Box 2003, 561 02 Huskvarna, Tel 036/13 41 97

Den svarta torsdagen

Regeringens förslag till vår framtida vattenkraftsutbyggnad, som kom torsdagen den 29 mars i år, kan knappast upplevas som annat än en ren provokation! Listan på utbyggningslämpliga vattendrag har av regeringen ökat ut från vattenkraftberedningens tidigare förslag. Man vill nu ge klartecken också för många starkt omdebatterade vatten, och man måste ha tagit beslutet med vetskap om att stora lokala opinioner kommer att göra allt för att försöka stoppa planerna.

Många frågor inställer sig naturligtvis. Varför väljer man många små vatten med en god geografisk spridning över hela landet? Varför går man inte förbi kontroversiella vattendrag som Ammerån och Emån vid Fliseryd, för att nu nämna några exempel på strömmar, där man vet att det redan idag finns ett starkt förankrat motstånd mot utbyggnad? Varför är man så provokativ? Är det möjligen så att regeringen avsiktligt söker ett svenskt Alta? Vill man ha en opinion – ju större och mer landsomfattande desto bättre – och därmed spridd till befolkningsgrupper, vilka idag är förhållandevis neutrala i den här frågan?

Listan på de vatten som tas med i regeringsförslaget är lång och innehåller främst mindre objekt. Tillsammans skulle de ge 3,8 TWh. Sett mot bakgrunden av att en enda kärnreaktor kan producera cirka 5 TWh, inställer sig naturligtvis genast frågan hos stora grupper medborgare, om det energitillskott utbyggnader av den här omfattningen ger är värd all den miljöförstörelse som följer i dess spår. Det behöver man inte vara flugfiskare för att fundera över.

Idag vet också alla att koleldade kraftverk inte är något alternativ. Det har den senaste tidens uppmärksammade debatt om skogsdöden visat med all önskvärd tydlighet. Och se, nu när vi har alternativen, ser plötsligt kärnkraften riktigt rumsren ut...

Naturligtvis finns det en mycket komplicerad verklighet bakom förslaget till vattenkraftsutbyggnaden. Regeringen har ett ansvar att trygga energiförsörjningen, och man slåss mot många starka men motstridiga intressen. Men låt oss för ett ögonblick glömma sysselsättningsaspekten, eftersom både vi och regeringen vet att en ut-

byggnad endast ger tillfälliga jobb under några år, och att resultatet på sikt ger färre fasta arbetstillfällen i de berörda regionerna. Låt oss också glömma, att vi enligt alla tecken inte kommer att behöva producera den mängd elenergi, vilken man räknade med i mitten av sjuttioalet. Låt oss också glömma det dunkla argumentet att "utbyggnaden måste bli omfattande för att industrin ska kunna behålla sin kompetens...". Låt oss glömma de argumenten för en stund och låt oss över huvud taget se bort från alla de "sakfrågor" som talar för eller emot detta utbyggnadsraseri, och låt oss istället se vilken plattform regeringen har att agera ifrån.

I folkomröstning har svenska folket sagt att kärnkraften ska avvecklas. Man röstade mot något man inte ville ha – men gav då inget svar på vad alternativet skulle vara. Idag börjar kunskapen om försurningen av våra vattendrag och döden i våra skogar att sprida sig bland gemene man. Kolkraftverken är därför ute ur bilden. Dessutom ser allt fler, främst i den unga generationen, hur ovärderliga naturvärden också går förlorade vid vattenkraftsutbyggnader av den typ regeringen aviserar. Alla ser också med all önskvärd tydlighet att proportionerna mellan erhållen energi och tillfogad skada haltar mer än betänkligt. Naturligtvis vet våra politiker detta...

Kan det helt enkelt vara så att regeringen varmt välkomnar en stark opinion mot sitt eget förslag? För faller förslaget på grund av för stort motstånd från allmänheten, så kan regeringen komma med motargumentet – nu återstår bara att se över beslutet om kärnkraftens avveckling. Det är enda alternativet. Frågan är därför om regeringens förslag kanske egentligen är avsett som ett anti-förslag, och som sådant enbart tillkommet för att bredda vägen för att på nytt kunna ta upp diskussionen om kärnkraften som enda realistiska alternativ.

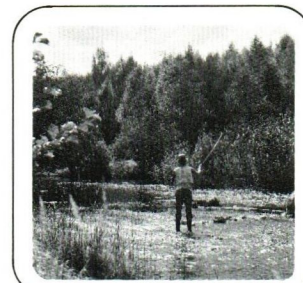
Var det därför regeringen valde att ta en mängd skyddvärda svenska vattendrag som gisslan torsdagen den 29 mars i år?

Gunnar Johnson

Flugfiske i Norden NR 3 juni 1984

INNEHÅLL:

Giganten Ephemera	sid 4	Våra laxfiskar: Regnbågen	sid 24
Pappas flicka har blivit stor	sid 9	Fiske under Treriksröset	sid 28
Kläckare på muddlervis	sid 10	Rapport från en födsel	sid 32
Put and take – ett älvhot	sid 12	Tänkt och tyckt	sid 34
Så vadar du säkert	sid 14	Nytt på marknaden	sid 36
Kustharr	sid 16	Här hittar du FiN	sid 40
Vill du medarbete	sid 18	Köp, sälj och byt	sid 42
Freda Östersjölaxen	sid 19	Att gå på laxkurs	sid 44
Havsöring i havet	sid 20	Tankar på strandkanten	sid 47

Sverkestaån i lummig sommarskrud.

Foto: Sune Adolfsson

Giganten Ephemera

Fiske med May Flies läser vi om från vatten med exotiskt klingande namn. Men också vid många nordiska åar kan vi uppleva detta korta men fascinerande fiske. Här får du tips inför högtidsdagarna nu i månadsskiftet juni–juli.

Av Christian B Hvidt och Uffe Westerberg

Nævn ordet majfluefiskeri, og de fleste fluefiskere vil forbinde det med engelske eller jugoslaviske chalkstreams som Test og Gačka. Kun få dyrker dette fiskeri seriøst i Norden, selv om mulighederne ofte er fremragende.

Mange fluefiskere har imidlertid ikke rede på, om der findes majfluer

(sandsländor) i deres vandløb. Højsæsonen er kort, klækningen finder sted inden for få dage i juni/juli. Derfor er der kun få, der har set en virkelig stor majflueklækning. Resten lever i lykkelig uvidenhed om, at et spændende fiskeri går deres næse forbi.

At få udbytte af majfluefiskeriet

kræver, at man har kendskab til insektets levevis. Men mindst lige så vigtigt er en dybtgående viden om de vandløb, man fisker i. Findes der overhovedet majfluer? Hvor i åen lever de? Hvilke faktorer starter klækningen? Hvornår kan man regne med, at æglægningen og spinnerfaldet finder sted?

Kender du ikke svarene på disse og andre spørgsmål, vil du spilde megen tid ved åen. I artiklen giver vi dig nogle tip, som kan hjælpe dig til at udnytte den korte majfluesæson bedst muligt.

Vår största dagslända

Majfluene er de største af alle døgnfluer i Norden minus Island, hvor der ikke findes døgnfluer. Der findes to arter af betydning for fiskerens. *Ephemera vulgata* og *Ephemera danica*. I form og farve adskiller de to arter sig ikke meget fra hinanden.

Ephemera vulgata er udbredt i det meste af Skandinavien og Finland, hvor den lever i langsomme åer og i søer. *Ephemera danica* findes især i Danmark og Syd- og Mellem-Sverige, hvor den lever i små og mellemstore åer. Den er den vigtigste majflueart for åfiskeren og den, vi i første omgang koncentrerer os om.

Modsat mange andre døgnfluer er majfluen ikke blevet ramt så hårdt af den tiltagende forurening, fordi den lever forholdsvis beskyttet i bunden. Dens værste fjende er tilslamning, en forurening som specielt kendes fra vandløb med mange dambrug.

Nymferna

Majfluene hører til de gravende døgnfluer. Nymfen af *Ephemera danica* lever, hvor bunden består af ler, sand eller fint grus og graver sine gange her. Den bliver gennemsnitligt op til 25 mm lang, er gul-brun af farve og har en meget karakteristisk cylinderformet krop med veludviklede, buskede gæller. Forbenene og underkæberne er kraftige og har en udformning, der gør dem velegnede som graveredskaber.

Den nemmeste måde at finde ud af, om der lever majfluer i dit vandløb, er at lede efter nymferne. Anskaf dig en fintmasket køkkensi og brug den til at rode i bunden de steder, der ser velegnede ud. Vær opmærksom på, at nymfen har en to-årig livscyklus, så du vil kunne finde den i to størrelser og året rundt.

Den gravende nymfe har ingen fiskemæssig betydning. Men i det øjeblik den forlader sin sikre tilværelse i bunden for at svømme op til overfladen og klække, bliver den et eftertragtet bytte for ørred og stalling (harr), som ofte koncentrerer sig totalt om nymferne og ignorerer de klækkede insekter på overfalden.

Fiske under "majflugesäsongen" en ljummen, vindstilla och gärna lite disig dag, ger chansen till kontakt med åns verkligt stora öringar.

I Danmark finder klækningen sted i begyndelsen af juni, men jo længere mod nord man kommer, jo senere starter den. Tidspunktet kan variere en del fra år til år, da det er vandtemperaturen og lysintensiteten, der er de afgørende faktorer.

Klækningen kan være spredt over et par uger, men de virkelig store klækninger oplever man kun på dage, hvor vejrforholdene er perfekte, dvs på lune, disede og vindstille dage.

Flymphen är bäst

Nymfen svømmer mod overfladen ved at bruge halen og bagkroppen med gæller som svømmeorganer. Det giver den et mere fladt og ovalt udse-

En *Ephemera*-nymf är ute på drift. Normalt lever den nedgrävd i botten med betydligt finare sand än på bilden.

ende end den gravende nymfe. I pauserne under svømningen driver nymfen ubevægelig med strømmen og har da gæller, ben og haletråde spredt ud. Den har da en helt anden silhouet end når den svømmer.

I sekunderne inden den klækker, hænger nymfen stille lige under overfladen. Vingekassen, som d'n'en (subimago) kravler ud af, er det eneste som bryder overfladen.

Dette klækningsmønster giver os to muligheder for at imitere. Vi kan vælge at lægge vægt på svømmebevægelserne, eller vi kan imitere nymfen, mens den hænger stille i vandmasserne.

Der findes mange raffinerede imitationer af majfluenymfen, f eks af Wiggle Nymph-typen med to- eller tredelt bagkrop.

En sådan opbygning giver imitationen en livlighed i vandet, der ligner den naturlige nymfes bevægelser. Vores erfaring er dog, at de ikke er bedre end traditionelle typer. Netop en af de traditionelle, flymphen, er efter vores mening universalmidlet over for ørred og stalling, der tager klækkende majfluenymfer.

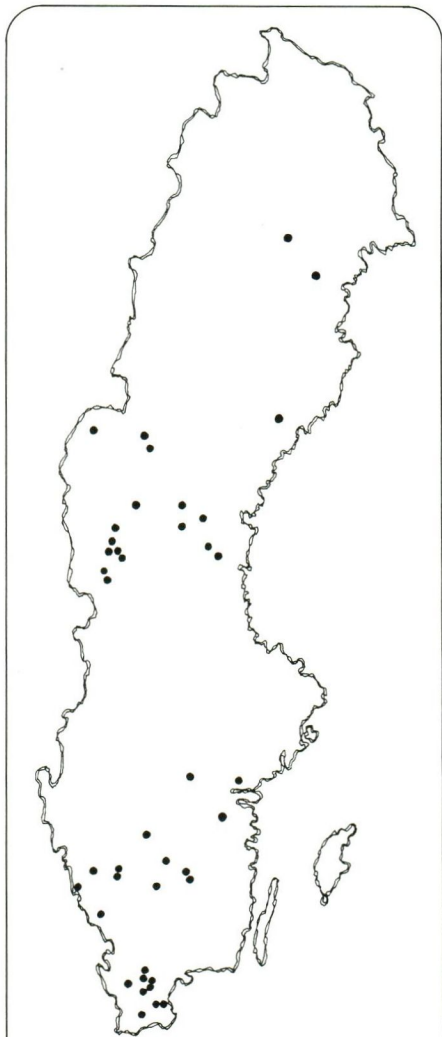
Flymphens facon med det store, bløde hackle gør, at den fisker effektivt, uanset om den bevæges (induced take-metoden) eller ej. Samtidig kan den fiskes dybt ved at fortunge krogen med kobber eller bly og højt i vandet bundet på en let krog.

forts på nästa sida

Sök i buskarna längs ån och du kan förutsäga hur fisket skall bli längre fram på dagen...!

forts från föregående sida

Flymphen vil have en meget vel-lignende silhouet i alle tilfælde. Det bløde hackle giver den rette illusion af gæller og ben. Netop form og bevægelse er de vigtigste elementer ved imitationen af den naturlige nymfe. Farven har mindre betydning – ofte slet ingen.

Ephemera danica finns inte bara i Danmark och Sydsverige, utan flugfiskaren kan möta den stora sländan också ganska långt norrut. Här kläcker den emellertid något senare på säsongen. Kartan med svenska fyndplatser är från Eva Engbloms och Pär-Erik Lingdells utmärkta redovisning över svenska dagsländors utbredning. Skriften heter **Bottenfaunans användbarhet som pH-indikator**, utgiven av Naturvårdsverket.

Så koncentrer dig om form og bevægelse når du fisker. Bevæg flymphen ved at hæve stangspidsen opad (induced take), lad den derefter drive et stykke med strømmen. På den måde kan du præsentere fisken for alle faser i insektets opstigen til overfladen.

Duns har liten betydelse

Vi har kun sjældent oplevet intensi-ve vak til majflueduns. Det normale i danske vande er, at fiskene koncentrerer sig om nymferne, enten mens de befinder sig et stykke nede i vandet, eller når de driver lige under overfladen i sekunderne inden klækningen. I sidstnævnte tilfælde tager fiskene ofte insekterne med det karakteristiske "head and tail rise", hvor ryggen bryder overfladen. Mange tror at fisken da tager duns, men i langt de fleste tilfælde er det nymfer.

Det sker selvfølgelig at fiskene stiger til duns, så hav altid nogle imitationer i flueæskan. Det er vigtigt, at de er bundet af bløde materialer. Majfluen står ikke højt på vandet som de andre døgnfluer. Insektet er så tungt, at det næsten gennembryder overfladen. I dun-stadiet har begge køn samme farve. De store forvinger er grønlig med brune åretegninger, deraf det engelske navn "Green Drake". Benerne er mørk oliven, og de tre haletråde mørkegrå eller sorte. Kønnene skelnes bedst fra hinanden på størrelsen, idet hunnen altid er en del større end hannen. Hannen har derimod de længste forben.

Hvilken type imitation du vil bruge er op til dit temperament. Fluer af detached body-typen er ofte de mest effektive, men de er besværlige at binde og holder dårligt. Det er vigtigt at krognen er let. De populære "maj fly hooks" er alt for tunge til at kunne kastes med let grej. En let og spinkel laksekrog er en god løsning.

Sök i buskarna

Ephemera-duns er dårlige flyvere. Umiddelbart efter klækningen flakser de på land og sætter sig i vegetationen, hvor forvandlingen til spinnerstadiet (imago) sker.

To ting er vigtige i den forbindelse.

For det første går der ca et døgn, før den nyklækkede dun er forvandlet til en kønsmoden spinner. Oplever du sidst på formiddagen en stor klækning, vil sværmning og æglægning for netop disse majfluer tidligst finde sted dagen efter. Er vejret den dag perfekt, altså varmt og vindstille, vil endnu en tur til åen være en god idé.

For det andet er hannerne som regel i stort overtal. Men før parringen kan finde sted, må der være et vist antal hunner i forhold til hanner.

Kommer du til åen en morgen i majfluesæsonen før dagens klækning er begyndt, bør du derfor undersøge vegetationen. Finder du hanner og rigeligt med hunner, vil du kunne regne med, at sværmning og æglægning finder sted om eftermiddagen. Er der kun få hunner sker der næppe noget spinner-fald af betydning, heller ikke selv om luften ud på eftermiddagen er stort af dansende hanner.

Hannen kaldes i spinnerstadiet for "Black Drake". Den har klare blålige vinger, sort bryst og stråfarvet bagkrop. Haletrådene og forbenene er længere end hos hunnen og mørkebrune. Desuden kan hannen kendes på de små gribeklør bagest på kroppen. De bruges sammen med forbenene til at holde hunnen fast med under parringen, som sker i luften.

Hunspinneren kaldes på engelsk "Grey Drake". Heraf følger at den er noget lysere end hannen. Som hos duns er hunnen en del større end hannen.

Kalas på spent spinners

Æglægningen og det efterfølgende spinnerfald er den anden vigtige fase for majfluefiskeren. Kun hunnerne har betydning. Hannerne søger efter parringen ind over land og dør der.

Æglægningen starter sent på eftermiddagen. Hunnen flyver op mod strømmen og afleverer æggene i små portioner ved at berøre vandet med bagkroppen. I denne fase er det ofte meget effektivt at fiske nedstrøms med store hacklede imitationer, der med stangspidsen bringes til at danse på overfladen.

Sidst på eftermiddagen eller først på aftenen er æglægningen over. Døde hun-spinnere flyder nu i massevis på

vandet, hvor de er et let bytte for fiskene. Ofte er der tale om rent frådseri. Ørrederne stiller sig i udløbet af sving og andre steder, hvor strømmen koncentrerer insekterne og suger dem ned i enorme mængder.

En spent spinner imitation er midlet i denne situation. Men ofte er antallet af naturlige insekter så stort, at din flue drukner i mængden. Udvælg da en bøstemt fisk og forsøg at komme den så tæt som muligt. Det gælder om, at fisken ser din flue så mange gange, at du rammer det rigtige øjeblik i dens føderytme. Fluen skal kun drive et kort stykke, inden du gør et nyt kast.

Denne teknik betyr, at fluen hurtig bliver våd og flyder dårligt. Det gør intet, for majfluens spent spinners driver ofte halvt druknede med strømmen.

Spinnerfaldet er så fascinerende for fiskeren, fordi det som regel lokker åens største fisk frem, fisk som ellers ikke ville kunne lokkes med en tørflue. Samtidig får du chancen for at opleve nye sider af livet ved åen. Ikke bare ørred og stalling holder nemlig kalas på spinnerne. Svalen og vipstjerten tager også for sig af retterne, og viser deres ekvilibristiske flyveegenskaber, når de tager spent spinners direkte fra vandoverfladen.

Majfluefiskeriet er andet og mere end

May Fly eller Drake?

Navngivning i fluefiskelitteraturen er ikke altid lige logisk opbygget, specielt ikke når man sammenligner den engelske og amerikanske litteratur om emnet.

Englænderne har givet majfluen navn efter køn og udviklingsstadium, således at begge køn i dun-stadiet hedder "Green Drake". I spinner-stadiet har kønnene særskilte navne, "Black Drake" for hannen og "Grey Drake" for hunnen. Den døende eller døde hun kaldes "Spent Gnat".

Generelt kaldes hele slægten Ephemera for May Flies af englænderne. Det skal man ikke forveksle med det amerikanske "May Fly", der dækker hele ordenen døgnfluer (Ephemeroptera). I USA findes kun en majflueart, Ephemera simulans, som i alle stadier kaldes "Brown Drake".

Denne navneforvirring kan skabe problemer for den, der vil vide mere om majfluer. Det sikreste er at slå op i speciallitteraturen under det latinske slægtnavn – Ephemera.

bare at fange fisk. Det er også en mulighed for at opleve naturen ved din å fra en anden side end du er vant til. Grib chancen. Du vil ikke fortryde det.

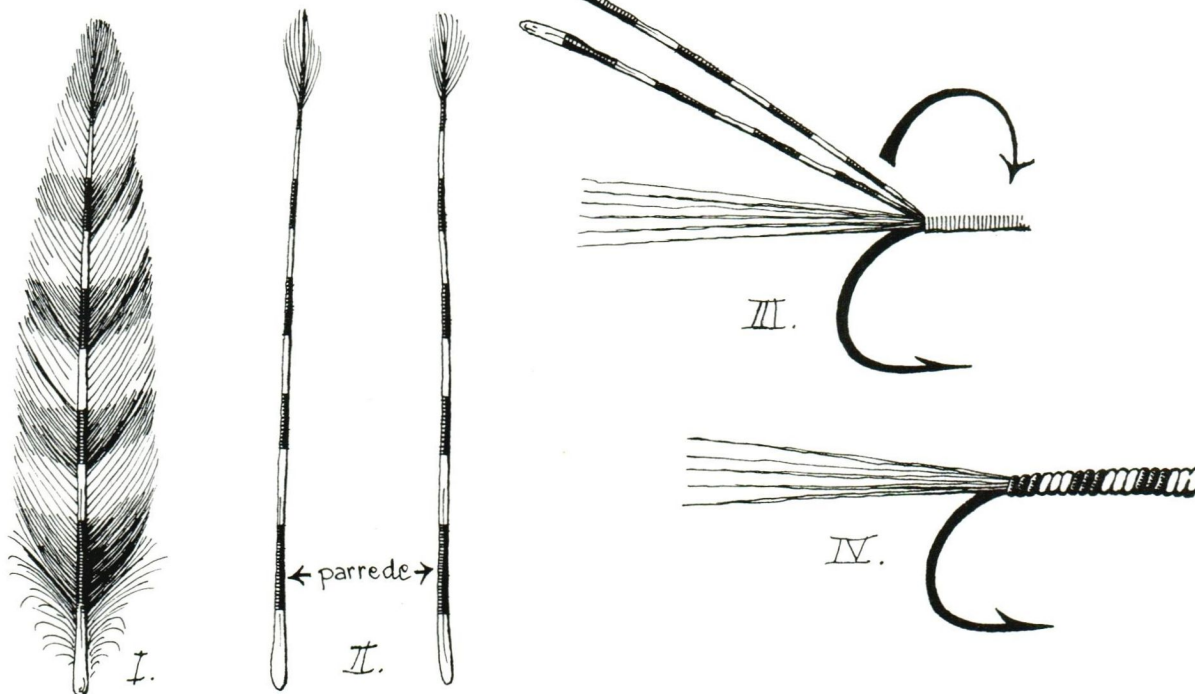
Imitationerna

Siden "The Day of Creation" har fluefiskere tilstræbt at efterligne majfluen i de forskellige stadier. Det er blevet til mange succesfulde fluemønstre i tidens løb. Fælles for dem alle er at de – på trods af at de repræsenterer

alle mulige farver og farvekombinationer – før eller siden har fanget fisk. Tilsyneladende er det da heller ikke farverne, der fanger fisk. Formen, størrelsen og måden, hvorpå imitationen fiskes, er det afgørende. Derfor behøver du heller ikke følge bindeopskrifterne på majflueimitationerne slavisk.

Roger Ahlfors og Bert Strömberg giver i FiN nr 5/6 1982 mønster- og bindebeskrivelser på fem danicamønstre, som er suveræne når det

forts på nästa sida

Kroppen till LBM's Spent Spinner lindas med de avskalade skaften från två "parade" grizzle tuppsaddelfjädtrar. Fäst in dem med spetsarna vid krokböjen och linda sedan tätt framåt. Styva hackelstammar kan först mjukas upp i ljummet vatten.

När fisken tar nymfen, är en flymf den rätta medicinen.

Squirrel Tail Dun av Henrik Thomsen och John Ginifer.

Laurits B Michelsens spent spinner, går även i svenska åar.

Steen Ulnits rekommenderar sin "Realistic Dun".

forts. från föreg. sida

gælder ligheden med det naturlige forbillede. Specielt deres "Tube Wiggly Nymph" kan vi varmt anbefale. En to-delt Wiggly Nymph er dog også et godt middel over for genstridige fisk.

Flymfen

Flymfen er universalmidlet for alle nymfe-stadier. Det følgende mønster har vi haft fine erfaringer med i 1983.

Krog: Mustad nr 79580 – streamerkrog. Str 10–12.

Bindetråd: Gul, prewaxed.

Hackle: Brun agerhøne. Fjerstrålerne skal have en længde, så de dækker brystet og halvdelen af bagkroppen.
Hale: Et bundt bløde fjerstråler fra basis af en lys brun håndsvingerfjer, f eks kalkun.

Bagkrop: Golden olive poly-dubbing eller lys hareuld.

Rib: Flad guldtinsel.

Bryst: Mørk hareuld.

Når bindingen er afsluttet prikles bagkrop og bryst op med en dubbing-teaser, så fluen får en livlig bevægelse i vandet.

Squirrel Tail Dun.

Imitationer af duns och spinnerer er ofte gjort af alt for stive materialer,

der forhindrer den store fisk i at suge fluen ind i mundhulen. Denne observation har danskeren Henrik Thomsen og englænderen John Ginifer alt for ofte gjort sidst på majfluesæsonen. De har sammen eksperimenteret sig frem til en serie majflueimitationer, som de kalder "Egernhallerne" (ekorrsvans), hvilket hentyder til de materialer, haler og vinger er lavet af.

Krog: Partridge Wilson Dry Fly Salmon Hook. Str 10.

Bindetråd: Brun.

Hackle: Furnace og Grizzly hane – mixed.

Vinger: Egernhalehår splittet i et V.

Hale: Egernhalehår.

Krop: Cream-farvet sæluld.

Rib: Fluorescerende Signal green og sort floss silke bundet ned side om side.

LBM's Spent Spinner

Fluebinderen Laurits Bjerre Michelsen har på baggrund af sine utallige Sverigesbesøg kreeret en flue, der imiterer majfluehunnen såvel under æglægning som spent spinner.

Krog: WMC streamerkrog 3X long, str 10–12.

Bindetråd: Hvid, prewaxed.

Hackle: Grizzly hane.

Vinger: To grizzly hacklespidser fra hane bundet spent.

Hale: Seks dækhår fra grævling.

Krop: To-tre parrede fjerskafter fra grizzly hane. Fjerskafterne bindes ned således, at de sorte bånd ligger over for hinanden og tørnes.

Realistic Dun

Majflueimitationer er store og derfor ofte tunge fluer, der kan være svære at håndtere. Det problem har Steen Ulnits løst i sin seneste bog, hvor han tager Poul Jorgenson's "Realistic Dun"-princip frem.

Krog: Mustad nr 94840 str 10–12.

Bindetråd: Brun prewaxed.

Hackle: Rødbrun hane bundet parachute omkring roden af poly-vingen.

Vinge: Hvidt eller brunt poly-garn.

Bagkrop: Studset brunt hanehackle.

Bryst: Rødbrun poly-dubbing.

Denne flue vil i de fleste tilfælde kunne imitere majfluen lige fra den klækkede dun til den spent spinner. Egentlig er den tænkt som en dun-imitation, men det store parachutehackle giver et aftryk i vandoverfladen, nøjagtig som den spent spinners udbredte vinger. Derfor er den effektiv også under spinnerfaldet.

Pappas flicka har blivit stor nu...

Av Charlotte Jillebo, 16 år
Foto: Janet Downey

Flugfiske är det bästa som finns – men det näst bästa, det måste väl vara flugfiskande tjejer...

Välkomna i gänget, flickor!

När jag var liten brukade jag följa med pappa på hans fisketurer. Som alla flickor såg jag upp till min far. Han var världens bästa pappa. Ingen var så duktig som han. Det bästa han visste var att fiska med fluga, och jag var ofta med honom – men alltid som åskådare. Fiska själv? Nej, aldrig! Jag var helt nöjd med att sitta på stranden och titta på.

Men så började pappa berätta för mig om fisken och flugorna, och jag sög åt mig varje litet ord. Jag lagrade dem i ett särskilt litet rum inne i huvudet, och hade nog redan då en liten, obestämbar föräning om att jag kanske en dag skulle få plocka fram kunskaperna. Kanske en dag längre fram...

Jag fortsatte att följa med pappa ut till fiskevattnen, och plötsligt en dag kändes det helt naturligt att låna pappas flugspö och försöka få ut den slingriga linan. Det var säkert ingen vacker syn att se mina första försök, men efter ett tag gick det riktigt bra. Pappa hjälpte mig att finputsastilen, och innan kvällen gick det som en dans...

Redan nästa morgon åkte pappa och jag till "Discohölan". Vi kallar den så, därför att pappa tidigare haft bra fiske där med en fluga med lila, "discofärgad", kropp. Jag lånade en av pappas torrflugor. Det var en av hans egna konstruktioner, som jag döpt till "Söma-skräcken" efter en tidigare fisketur. Pappa behövde inte visa

mig var jag skulle stå, och inte heller var jag skulle kasta. Även om jag själv inte hade fiskat här förut, så hade jag ju varit med hit flera gånger tidigare, och jag visste därför var fisken hade sina ståndplatser. Den här dagen vakade fisken dessutom, så jag la min torrfluga så fint jag kunde strax framför de små vakringarna.

Att se flugan på det blanka vattnet var underbart. En fisknos bröt ytan just nerströms min fluga, och allt var olidligt spännande. En meter till, så... Plask! Fisken tar min fluga, och jag gör automatiskt ett mothugg. Fisken är fast. Min första fisk på fluga! Jag är överlycklig, när jag landar den.

"Välkommen i gänget", ropade pappa, när jag visade honom fisken. Det var en vacker harr på hela åtta hekto. Jag såg hur glad han var. Ögonen lyste på honom – det vill säga på pappa – inte harren. Nu hade pappas flicka blivit stor!

En hel vecka fiskade vi i "vårt eget" vatten, en liten ström i underbara Norge. Men allt roligt har ett slut, och snart var vi hemma igen. Men min fiskelust var inte mättad. I skolan pratade jag inte om annat än sommarens fiske, även om inte mina kamrater kanske alltid visade rätta intresset eller förstod att uppskatta mina lovsånger. Men det märkte jag knappast inte.

Nu blev pappa tvungen att dela med sig av platsen i flugbindarhörnan. Hela den vintern satt jag mest varje ledig stund vid bindstället och band små lurviga flugor i alla upptänkliga modeller och storlekar. När sommaren kom var asken så full, att det knappast gick att få igen locket. Nu skulle det fiskas!

Naturligtvis skulle vi till Norge igen, och hela resan dit satt jag och drömde om den stora "gråharren" jag skulle få. För naturligtvis skulle vi ha "världens bästa fiske" i år också. Vi slog upp tältet så nära vår å som möjligt. Redan förra sommaren blev den vår å – inte bara pappas, utan också min... Nu var jag flugfiskare!

Många tycker kanske att det är konstigt med en flicka som är fisketokig. Men det tycker inte jag. Flugfiske är en utmärkt sport för tjejer. Vi är kanske inte så starka i armen, men flugfiske är en tekniksport, och timingen är det inget fel på, även om man är tjej. För mig är flugfiske det bästa som finns. Det är spännande upplevelser i en rofylld natur. Det är glädjen att se en fiskrygg bryta vattnet i ett eggande vak, och det är fritidsspyssel vid bindstället under långa vinterkvällar. Det har allt!

Jag säger som pappa gjorde till mig, när jag fick min första harr: "välkomna i gänget, tjejer – ni kommer inte att ångra er".

Men nu hinner jag inte skriva mer. Idag börjar sommarlovet!

Bind en kläckare på muddlervis

Just i kläckningsögonblicket är sländorna som mest sårbara. Det har fisken lärt sig, så just då är det bara lönt att bjuda den en flytande nymf – en kläckare.

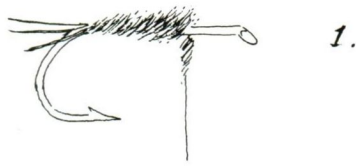
Av Lennarth Granström

Mina ben värkte. Vattnets kyla hade för länge sedan trängt genom fiberkalsongerna. För min fru, som hade följt med, blev väntan litet väl lång. Jag hade hört hennes manande stämma några gånger borifrån eldstaden, men hon hade – förståeligt nog – insett det fruktlösa i att försöka få mig iland.

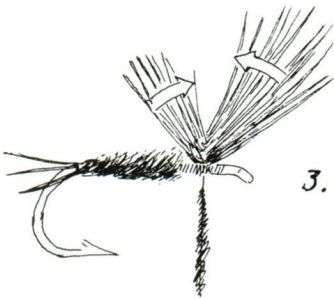
Jag stod utvadad på en lutande, stor undervattenssten som fläckvis var fruktansvärt hal. Vägen dit hade varit slingrande och minst sagt dramatisk. Vattennivån tangerade vadarbyxans "reling", så jag fick trippa på tå likt en balettdansös mellan stenar helt nerbäddade i dy. Jag gissar att läsaren känner igen sig. I en sådan situation drar man sig för att vada i land igen...

Men det var nu inte bara en något riskfylld reträtt som höll mig kvar. Nej, utanför mig gick minst ett tiotal öringar och vakade inom ett vassområde på 50 kvadratmeter. De gick och betade av ytan, kors och tvärs, huller om buller, utan att visa minsta tecken på revirhävdande. Som ett rödingstim ungefär. Öringarna gick inom bekvämt kasthåll. Självklart hade jag kastat hela tiden, men bara fått en mindre fisk alldeles i början.

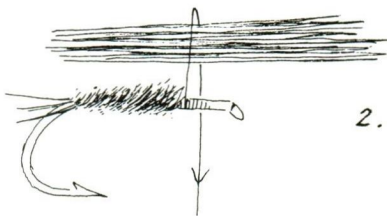
Nu var jag less och hela kroppen värkte. Min högsta önskan var att få sätta mig och tänka igenom situationen. Varför ratades mina flugor, som ju var bundna här på plats och efter den naturliga förebilden? Stor Vassslända hette den, och den fanns i tusentals. Gång på gång såg jag hur

1.

3.

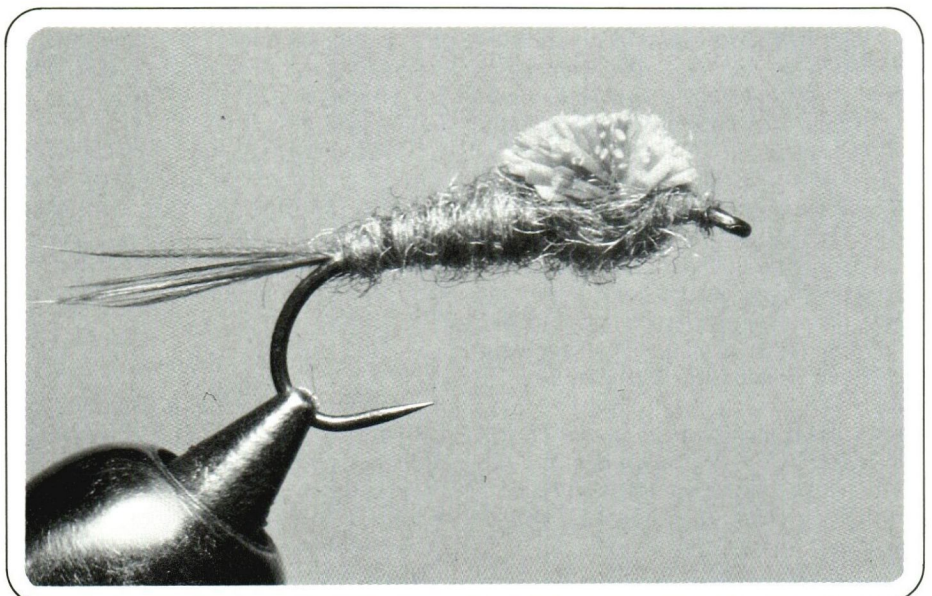
2.

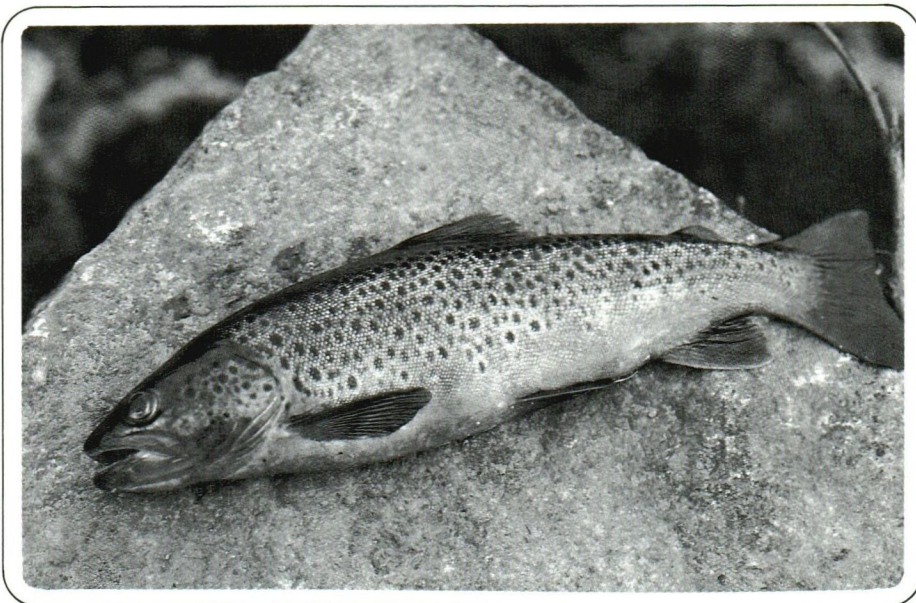
4.

5.

Lennarth Granströms kläckare med "flytväst" av hjorthår.

Här var "muddler-nymfen" den rätta medicinen.

öringarna tog dessa fän utan att bry sig det minsta om imitationen bredvid. Inte heller nymffisket hade givit något...

Så kom jag att tänka på min gode vän Torsten, som dagarna innan visat mej några nymfer, vilka representerade kläckande sländor. De var bundna som en helt vanlig torrfluga, fast med en kraftig grå bula mellan "skulderbladen" istället för vingen – och utan hackel. Bulan skulle fungera som flöte och hålla nymfen flytande, precis i ytfilmen, som en slända i färd med att krypa ur nymf huden. Detta fick mig att till slut vada iland, till stor glädje både för min fru och mina iskalla ben.

Efter att ha tinat upp, ätit, pratat med kvinnan i mitt liv och sist men inte minst bundit några kläckare, stod jag åter och balanserade på den hala stenen.

Och se, triumfens timma var inne. Nästan direkt fick jag en fin öring och minuterna efter ytterligare en. Mina misstankar besannades. Öringarna var selektivt inställda på att ta vasssländan just i kläckningsögonblicket – fångad i sitt eget nymfskinn – oförmögen att fly. Fisken kunde i stort sett bara öppna munnen och simma, likt en val. Och det var just vad den gjorde. Vaken kom ibland så tätt att fisken hela tiden syntes i ytan.

Men som alla härliga fiskeupplevelser tog även denna slut. Vi stannade ytterligare några dagar, då jag kunde fortsätta att pröva mina nyvunna erfarenheter. Det kom att bli en av mina mest lyckade fisketurer. Inte bara för att jag krokade förhållandevis många öringar, utan för att jag den gången bröt mej ur slentrianflugfisket – flugbytarhysterin utan tanke – och istället

analyserade mitt fiske.

Flugan jag band vid strandkanten har sedan den dagen alltid funnits med i min flugask...

Ett annorlunda nymffiske

Det finns flugfiskare, som menar att fisket med nymf är svårbemästrat. Det kräver god syn och fantasi, och man måste hela tiden vara på alerten för att ha en uppfattning om vad som händer med flugan. Främst gäller detta för den fiskemetod, som Frank Sawyer utvecklade i mitten av detta sekel. Men även Skues mer ytnära fiske kan te sig nog så svårt. Våra strömmar är oftast mörka, och man ser inte alltid fisken på det sätt man kan göra i en engelsk kalkström.

Men den nymffiskemetod, som jag just berättat om, är inte bara enklare – det är också en mycket spännande fiskemetod, eftersom man fiskar på vakande fisk man ser.

En kläckare imiterar ju en dagsländenymf (eller nattsländepuppa) precis i kläckningsögonblicket. Sländan är som sårbarast i detta stadium – helt oförmögen att fly – och det är något som fisken känner till. Lugnt och stilla kan den suga i sig insekten.

Det är ofta svårt att avgöra om fisken tar kläckare eller fullbildade sländor. Några kast på vakande fisk brukar ge svar tämligen snabbt. En öring helt inriktad på kläckare brukar rata torrflugor. Man bör alltså byta metod istället för att göra upprepade torrflugbyten vid sådana tillfällen.

Att binda en kläckare är bland det lättaste man kan ge sig i kast med.

Man kan grovt säga att en torrfluga och en kläckare binds på samma vis, med två undantag – hacklet och ving- en. Kläckaren binds likadant vad beträffar kroppen. Stjärten görs kortare och av grövre material, men på vingens plats sätter man en flythjälp – en kula av något lätt material. Frigolit eller en liten klump dubbing mellan flugans "skulderblad" är det som vanligen brukar användas. Själv tillverkar jag flytvästen av hjorthår, och så här binder jag Stor Vasslända (*L. marginata*) som den gången tände mitt intresse för just det här fisket:

Krok: Mustad 94840, 14, el. motsvarande.

Stjärt: Mörka fibrer ex.vis mörk Blue Dun tupp eller fasanstjärt.

Kropp: Fly-Rite 3/4 Medium brown dun variant (39) och 1/4 svart (2).

Gälar: Mörkt strutsherl. Grått, brunt eller svart.

Vingsäck: Hjorthår bundet på mudd- lervis till en bula mellan nymfens "skuldror".

Hackel: Mörkt blue dun tupphackel bundet runt muddlerkulan 2–3 varv. Kan utelämnas.

Fäst stjärt och strutsherl på vanligt sätt. Som du ser har jag inga gälar på mitt exemplar, varken på teckningarna eller på fotot. Men det hindrar inte, att den som vill binda in sådana gör det. Själv har jag provat båda varianterna utan att märka någon skillnad vad fångstbarheten beträffar. Men varianten med gälar ser trevligare ut.

Dubba kroppen på vanligt sätt. Försök att få den taperad, alltså smalast vid stjärten och sedan successivt grövre. Linda så strutsherlet. Bak- kroppen får bara täcka 2/3 av kroken (fig. 1). Klipp över- och undersida så att herlfibrerna bara sticker ut från nymfens sidor – som på den naturliga förebilden.

Bind in en, inte för tjock, bunt med hjorthår på krokens översida. Låt den inte sprida sig runt kroken, som hjorthår gärna vill göra (fig. 2). Samla ihop den vänstra och högra hårbunten med vänster hand och fortsätt med kroppsdubben förbi och runt bunten så att den packas samman. Linda även några diagonala varv, om inte hjorthåret vill stå rakt upp. (Fig. 3 och 4).

Om man vill använda hackel, ska det lindas nu. 2–3 varv runt hårbunten räcker. Klipp av hjorthåren till en längd av 3–4 mm och jämna till så att stumparna får formen av en kula. (Fig. 5). Avsluta med whip-finish och kläckaren är färdig.

Put and take – ett hot mot de sista älvarna!

Tack vare inplanteringsvattnen sitter flugfiskaren tyst och snäll i södra Sverige. Han minns inte längre och saknar därför inte heller, de sydsvenska storöringströmmarna. Är taktiken densamma i dagens Norrbotten – ska vi luras att "köpa" ett stillavattensfiske med fångst av stor regnbåge och vara nöjda med det, medan vattenbyggarna i lugn och ro tar våra sista älvar?

Av Conny Viklund

I södra och mellersta delen av Sverige är de flesta åar, älvar och andra vattendrag ett minne blott sedan många år tillbaka. Detta beroende på utbyggnad, försurning och förorening av olika slag. De som finns kvar "går på konstgjord andning" genom kalkning och i bästa fall stödutsättning av fisk i de mest attraktiva fiskevattnen. Förutseende personer har offrat många timmar på restaurering av vattendrag och greppat det sista halmstrået för att rädda vad som räddas kan. Ersättningen för dessa förstörda fiskevatten har resulterat i s k inplanteringsvatten; sjöar, dammar och andra stilla vatten med i huvudsak regnbåge och öring.

Aven en del rinnande vatten har restaurerats och åtminstone tillfälligt räddats till eftervärlden. Allt i välmenande syfte – förhoppningsvis. En rent explosionsartad utveckling har skett av put-and-take-fisket.

Frågan är om vi nu är på väg mot samma företeelse i Norrbotten. Trots de enorma förutsättningar som finns för att göra Norrbotten till ett fiskeparadis, är fisket sämre än någonsin, åtminstone nedanför trädgränsen.

Jag är ingen motståndare till inplanteringsvattnen. De är ett utmärkt komplement för att tillfredsställa alla smakriktningar inom fisket. Men det är löjligt skrattretande, att vi i Norrbotten, som har gott om rinnande vattendrag, större och mindre älvar och åar och en myriad av biflöden, satsar så hårt på inplantering i stilla vatten! Norrbotten är stort – en fjärdedel av Sveriges yta – så här lider vi ingen brist på fiskevatten, kan det tyckas. Det gör vi inte heller, men vi lider brist på kvalitativa (flug)-fiskevatten. Utvecklingen är skrämmande...

Utarmning av en redan karg natur

I takt med skövlingen av skogarna ända in i de flera hundra år gamla fjällnära skogarna, med stora kalhyggen som resultat, finns inga naturliga uppsugningsfilter som tar vara på regn- och smältvatten. Det mesta vattnet åker därför direkt ner i älvarna och spolar med sig jordmassor som bl a förstör fiskens lekplatser.

Regnbågen får inte bli en "handelsvara" mellan sportfiskare och vattenbyggare.

Insektsfaunan – den så viktiga stapelfödan för fiskbeståndet – tappar också sitt livsrum, när kalhyggarna breder ut sig allt mer längs älvdalarna.

Det här är bara några exempel på vad som kan vara bidragande orsaker till det försämrade fisket, men med den karga natur som finns här uppe med långa och kalla vintrar, kan många sådana här sammanfallande företeelser bidra till att Norrbottens fiskevatten mycket snabbt utarmas. Bygger man sedan ut de sista älvarna – då kan det gå mycket snabbt.

En svartmålande bild, tycker säkert många. Javisst, men de som har fiskat några år här uppe, har för länge sedan insett att något är fel, eftersom fisket blivit sämre och sämre för varje år.

Har vi då "råd" med att en samling egoister, som kallar sig sportfiskare, gnäller lite splittrat för att rädda sina domäner och tummelplatser. Det hävdas ju bl a från Vattenfalls sida i Norrbotten, att – "det inte är säkert, att det i framtiden är sportfiske vi ska ha som fritids-sysselsättning..."

Ska vi tolerera att man säger; "rädda Sveriges ekonomi, och bygg ut de

sista älvarna"! Vad gör man när inga fler älvar finns kvar? Istället för att rädda Sveriges ekonomi – vore det inte bättre att rädda Sverige...?

Lockar med stor regnbåge

Idag har många gett upp sitt sökande efter bra naturliga fiskevatten i orörd natur. Istället har även vi här uppe i allt större omfattning börjat utnyttja alla de inplanteringsvatten, som blir allt fler och fler. Hur många gånger har vi inte kommit "hemdragande med" en, två eller tre stora regnbågar eller öringar från inplanteringsvattnen och stolt förevisat fångsten. Man må lägga vilka värderingar som helst på sitt fiske, men för många är det primära ändå att fångsten håller ett någorlunda "drömmått". Men hur många gånger känner vi samma "fiskelycka" vid hemkomsten från de vilda vattendragen? Eller för att dra samma parallell som Leif Johansson i sin insändare i årets första FiN – vem har sett en golfspelare bedriva sin

sport i en stubbåker, lycklig och avstressad, bara han får hålla i sin klubba...?

I stället för att skrika högt i samlad aktion, nöjer vi oss med att surrogatfiska i put-and-take-vatten, för där vet vi att chansen är större att tillfredsställa våra fångstkrav.

Europas sista vildmark?

Är det inte dags snart att vi slår näven i bordet, så att de makthavande politikerna och tjänstemännen, oavsett partifärg, på allvar inser betydelsen av välskötta och levande vattendrag? Inte minst ur turistsynpunkt bör det ligga oss varmt om hjärtat. I turistbroschyrerna kallas ju Norrbotten för – Europas sista vildmark. Räknas inte fiske-faunan in i det ekologiska systemet? Tydligt inte, eftersom makthavarna tycks lägga huvudbetoningen på *sista* i stället för *vildmark*...

Norrbottens miljö är unik, så unik att vi som bor här uppe inte riktigt förstår att uppskatta dess värde. Ibland ser vi inte skogen för alla träd. Vi har smält in i miljön och tar det

mesta för givet och naturligt vad gäller friluftsliv. Men just därför förvånar det mig, att vi norrbottningar accepterar tankarna på att exempelvis bygga ut Pite-älven – "bara för att ett aluminium-smältverk, som spyr ut tungmetaller, ska få sin energi tillgodosedd".

Vi glömmet också bort, att för turisten är Norrbotten så exotiskt, att de som besöker oss väntar sig någonting annat av Europas sista vildmark, än inplanterade put-and-take-vatten. Inplanteringsvattnen har de tillräckligt av där hemma. Brusande forsar och stilla flytande älvar har vi däremot gott om här uppe. Låt oss restaurera dessa vatten, och ge dem ett så pass bra öringsbestånd, att de förtjänar att kallas fiskevatten.

Jag vägrar tro att det gått så långt, att vi norrbottningar, och förhoppningsvis hela svenska folket, inte längre bryr oss om vad som händer med de sista outbyggda älvarna i Norrbotten – bara för att vi blivit frälsta med en "ersättning" i put-and-take-fiskevatten med garanterat säkrare och större fångster.

Låt dig inte luras!

En levande älv kan aldrig kompenseras med put and take fiske i stilla vatten.

Så här vadar du säkert!

Av Theodor Dalenson &
Johan Abellsson

Förmågan att kunna vada rätt är troligtvis den mest förbisedda detaljen bland dagens sportfiskare. Att ha en god vadningsteknik kan många gånger vara det som gör en misslyckad fiskedag lyckad. Skickliga fiskare, som också är goda vadare, kan oftast få fisk, vilka deras lika skickliga medbröder inte kan nå. Dessutom kan de genom att vada i position få flugan att gå rätt i vattnet. I många fall kan det vara just detta som ger resultat – d v s fisk.

Fördelarna med att kunna vada är allt för många och uppenbara för att överhuvudtaget diskuteras här. Det är bättre att ta en titt på vadarkonsten och olika sätt att förbättra sin vadningsteknik. En del sportfiskare tycker om att vada för vadandets egen skull, för närheten och närkontakten med vattnet och fisken, andra ser det som ett nödvändigt ont just för att nå fisk – för att få mer utdelning i sitt fiske. Det spelar ingen större roll vilken grupp du tillhör, huvudsaken är att du vadar rätt.

Den amerikanske sportfiskeskribenten Lee Wulff har en gång beskrivit den perfekta vadaren; han ska ha långa, smala ben som ger lite vattenmotstånd, men han ska samtidigt ha en kraftig överkropp, som ger tyngd och stabilitet åt vadningen. Allt detta är i och för sig riktigt, men man ska ha klart för sig, att det inte alls är nödvändigt för att man ska kunna bli en bra vadare. Men det är viktigt att man har vältränade benmuskler och ett gott balanssinne. Man måste ha respekt för vattnet, men får absolut inte vara rädd – är man rädd för oprövade saker blir man aldrig skickligare på att vada.

Förbered dig

Man bör tänka på att vara varmt klädd innanför vadarbyxorna. Man får inte ta risken att bli kall och stel. Om kroppen blir kall och stel blir man

Den som lär sig vada till rätt position får också de bästa fiskechanserna. Men det gäller att se upp – ett steg för mycket så...

klumpigare och får sämre reflexer. Risken för att en olycka ska hända är därför mycket större när musklerna är nerkylda.

Tag aldrig något för givet. Förbered dig alltid på överraskningar vad gäller bottenstrukturen, vattenföringen, väder och vind.

Innan du börjar vada ska du alltid kolla var du kan tänkas hamna om du tappar balansen. Leta efter fotfäste utmed strömmen nedanför dig, och se efter var du skulle kunna ta dig i land om olyckan är framme. Detta är mycket viktigt, för i det ögonblick du åker med strömmen, så är det i många fall försent att börja leta efter något ställe att ta sig i land – din koncentration är förmodligen alldeles för dålig.

Var alltid extra försiktig om du vadar i okända strömmar eller ovanligt grumliga vatten, där det är svårt att bedöma bottenförhållandena. Vada aldrig på kväll eller natt, om du inte känner till ån eller älven mycket väl och har vadat området även på dagen.

Vadningsteknik

Man bör alltid vada med sidan mot strömmen eftersom detta ger minst vattenmotstånd. Men förbered dig på det ökade vattentrycket när du då och då blir tvungen att vända dig om eller ändra riktning.

Försök att alltid gå snett uppströms mot platsen där du ska stå. Då är det mindre risk att du tappar fotfästet.

Tänk på att alltid flytta den övre

foten först, och därefter den nedre. Det både underlättar och är säkrare. Det gäller alltså att inte förflytta tyngdpunkten förrän du har ett nytt och säkert fotfäste.

Din kroppsställning ska vara något framåtböjd när du går, och du bör använda armarna för att få bättre balans. För att förbättra balansen ytterligare, så kan du ta hjälp av spöt. Om du har spöt snett nedströms och någon decimeter under vattenytan, så kommer du att märka att bara detta ger dig en ökad styrka när du går i vattnet. Genom att sedan röra spöt framåt eller bakåt – eller rent av i djupled – så kan du parera om du kommer ur balans. Precis så gjorde de gamla flottarna när de tog sig ner för de norrländska älvarna.

Var extra försiktig när du ska vända i vattnet. Detta är det farligaste momentet, och det är när man ska vända sig som de flesta olyckorna sker. Gör om möjligt vändningen i etapper. Om du är på djupt vatten, så ska du alltid försäkra dig om perfekt fotfäste inför varje rörelse.

Som Du säkert har märkt, så är det alltid stora gropar framför och bakom större stenar i vattnet. På samma sätt kommer vattnet också att gräva ur hål framför och bakom dig när du står en stund på bottnar av sand och grus. Tänk på detta, och kolla att du kan ta dig tillbaka. Om du vadar i vatten med mjuka bottnar, så bör du med jämna mellanrum känna efter att du lätt kan röra dig, och att du inte på något sätt har fastnat i lera eller vattenväxter.

Slutligen bör du tänka på att det är mycket lättare att tappa balansen när du vadar över ett hårt strömmande stryk som bara når dig till knäna, än när du vadar i midjedjupt vatten i lugnare strömförhållanden. Det krävs en mycket större benstyrka och en högre koncentration, när du vadar över starkt strömmande partier.

Om olyckan är framme

Det spelar egentligen ingen roll hur skicklig man är – alla råkar ut för missöden då och då. I 90% av fallen är det ingen större fara. Den enda följden av ett felsteg brukar vara vattenfyllda vadare. I de återstående 10% av missödena är det lite värre, det kan hända att man på något sätt slår sig i fallet eller åker med strömmen. Det kan vara på sin plats att titta en del på vad man kan göra om skadan redan är skedd, d v s när man redan är på väg utför.

Om du har förlorat fotfästet och åker med strömmen, så ska du absolut inte kämpa emot eller göra häftiga rörelser. Simma eller glid istället med strömmen och leta efter en lämplig plats att ta dig i land.

Försök absolut inte ta av dig vadarna. De är för det första i det närmaste omöjliga att få av, och dessutom löper man stor risk att trötta ut sig. Du kan definitivt glömma bort diskussionerna om att luften i vadarna skulle pressa ner överkroppen under vattnet och föra benen uppåt, så att du på det viset går mot en säker död. Det är fel och osant. De drunkningsolyckor som har hänt i sådana fall, har hänt därför att personen i fråga försökt ta av sig vadarna och gripits av panik.

Om du kommer ur balans och befinner dig i en farlig situation, så ska du absolut inte försöka rädda spöt. Ditt liv är värt mer än ett spö. Försök i stället att använda spöt som ett hjälpmedel. Du kan t ex använda nederdelen av spöt som vadarstav i en nödsituation. Om detta inte går, utan spöt bara hindrar dig, så släpp det!

Vadarbyxor och hjälpmedel

Det har åter blivit mycket populärt med kombinationen vadarskor/vadarbyxor i stället för stövlar och byxa i ett som tidigare har varit brukligt. I vissa fall kan det vara en fördel med stövelförsedda byxor. De är t ex lätta-

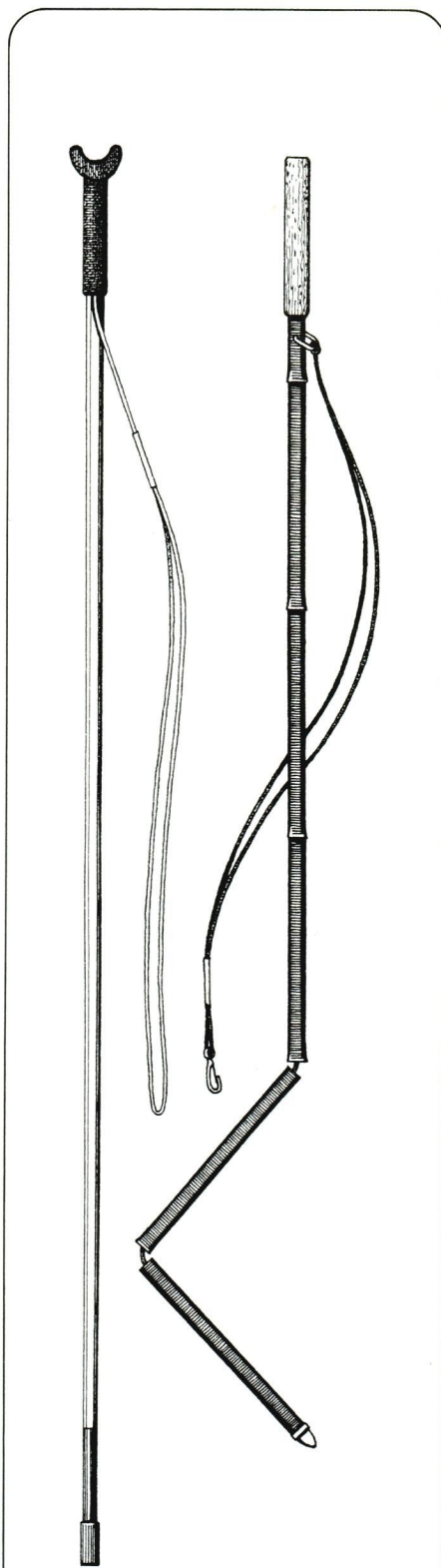
re att ta av och på. För själva vadningen är emellertid kombinationen vadarskor/byxa överlägsen. Vadarskon ger ett extra stöd åt vristen. Det ger en större stabilitet åt rörelserna. Dessutom kan man med vadarbyxor/vadarskor vinkla foten och vristen på ett mycket bättre sätt för att få grepp om stenar och liknande i vattnet. Givetvis är filtsulor det bästa man kan ha för de flesta förhållanden. Den enda stora nackdelen med vadarbyxor/vadarskor är att de är ganska dyra. Men det kan ändå vara en vettig investering.

Vadarstaven är också ett värdefullt hjälpmedel. I svenska åar är det oftast nödvändigt att ha med sig en vadarstav, eftersom de till skillnad mot norska älvar har varierande och oberoende bottenförhållanden. En bra vadarstav bör vara kraftig så att den inte böjer sig, om man är tvungen att söka stöd med hela sin kroppsvikt. En del aluminiumstavar brukar vara för bräckliga i det avseendet. Om staven är för kort, så gör den inte någon större nytta. En stav som slutar redan i midjehöjd fyller ingen funktion vid djupare vadning. Man bör också se upp med de nya hopfällbara vadarstavarna. De har nämligen en förmåga att fastna i ler- och sandbottnar, och då står man där med en delad vadarstav i handen. Annars är dessa hopfällbara stavar mycket praktiska och lätthanterliga.

Uppblåsbar flugväst eller flytväst är en annan detalj som kan vara till stor nytta. Vi vill rekommendera flytväst speciellt vid fiske i vårvatten, t ex i svenska Mörrum under april månad.

Vadarbältet är en annan bra detalj. Det har diskuterats mycket kring vadarbältets vara eller inte, bland annat har det sagts att användandet av bälte ytterligare skulle bidra till att man hamnar upp och ner i vattnet vid ett missöde, eftersom luften i byxorna skulle pressa underkroppen uppåt. Detta är absolut bara dumheter. Ett vadarbälte fyller i huvudsak följande funktioner: Det ger stöd åt ryggen under en lång fiskedag, det drar ihop vadarbyxorna och ger därmed en mindre profil och mindre vattenmotstånd, och det hindrar att vattnet snabbt strömmar in om man har hamnat för långt ut. Vid några tillfällen har kombinationen flytväst-vadarbälte fungerat förvånansvärt bra. Vi har inte blivit speciellt blöta ens efter en kortare simtur. Kombinationen har fungerat som ett sigill, och utestängt vattnet.

Slutligen kommer det bästa och viktigaste rådet inför sommarens vadning: VAR FÖRSIKTIG!

Vadarstaven är ett värdefullt hjälpmedel. Den ska vara lång och så stadig, att den tål att belastas med hela kroppstyngden. En delbar stav är bekväm att transportera, men se upp på mjuka ler- och sandbottnar. Fastnar den, så står man plötsligt med en delad stav i handen – när man som bäst behöver den.

Kustharr

På väg till sommarens harrfiske i det norrländska skogslandet kör vi idag "vårdshus förbi". Längs Västerbottens och Norrbottens kuster ligger ett bra fiske och bara väntar på att upptäckas av oss – och där finns ofta harr med hög medelvikt.

Av Erik Sandborg

På väg till harrvattnen uppe i Norrbottens skogsland lämnar man ett harrfiske bakom sig, som kan ge minst lika mycket utdelning vad beträffar fisket. Måhända är naturupplevelsen inte lika spektakulär, men i gengäld slipper man slåss med mygg och diverse andra flygfän...

Detta fiske, ännu oprövat av de flesta, gäller harren utefter Norrbottens och Västerbottens kust. Här har det länge fiskats harr, främst med uter och pimpel, mera sällan med fluga. Med utterbråda, ett fiske som dessbättre är förbjudet numera, har det under åren tagits enorma mängder harr – och då förhållandevis grov sådan.

De senaste decennierna har det skett en viss försämring vad gäller tillgången på harr. Liksom på många andra ställen är det förmodligen

ökande industriutsläpp som är boven i dramat. Vid kusten är det antagligen massaindustriernas utsläpp av syreförbrukande substans, som är anledningen till harrens tillbakagång. Detta har fått till följd att man måste söka sig en bit ut i skärgården, om man ska få uppleva ett bra fiske, vilket då förutsätter att man har tillgång till båt. Det skall dock tilläggas, att situationen stadigt har förbättrats sedan mitten på 70-talet, så fisket efter kustharren kan få uppleva en renässans – det ligger idag och väntar på oss!

Lång säsong

Fisket börjar normalt omkring 1:a juni och bedrivs fram till andra hälften av september, med toppar veckan efter midsommar samt vid månads-

skiftet augusti–september.

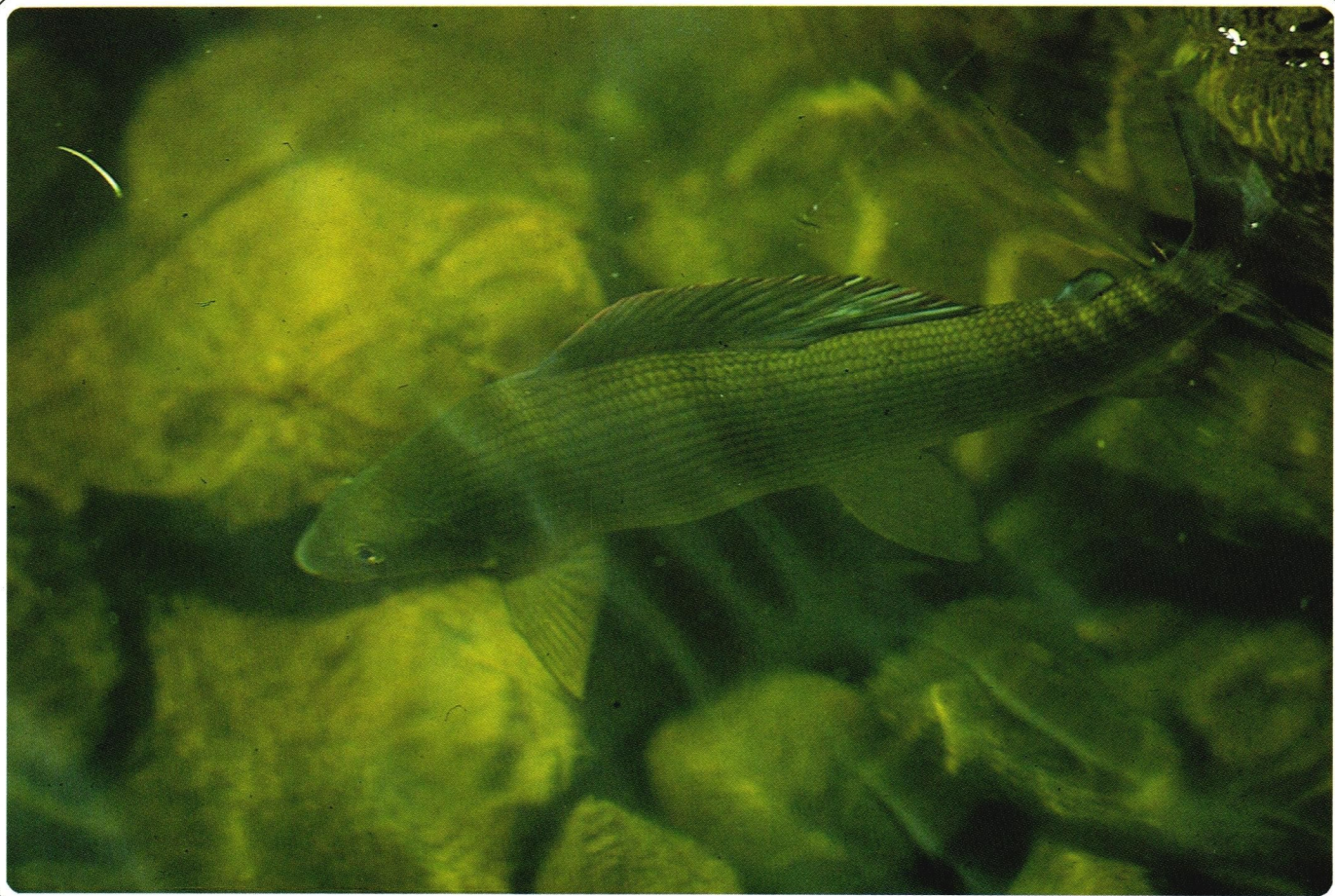
September är en intressant månad. Eftersom förbudstiden träder i kraft redan första september i många av våra älvar, kan kustharrfisket vara ett mycket bra alternativ till fiske i rotonvatten, vilket annars kan vara det enda som står till buds. Höstfisket förutsätter dock att vädergudarna är på sitt allra bästa humör. Fisket bör ske soliga och vindstilla dagar, eftersom kylan annars håller harren nere vid botten.

Fisket är även under sommaren oerhört väderkänsligt. Idealet är svag vind (ej helt vindstilla) och mulet. Detta på grund av att harren har alltför lång tid på sig att studera flugan om det är vindstilla, och blir oerhört tafsskygg när det är soligt. För mycket blåst ödelägger däremot fisket nästan totalt. Dels på grund av att det blir svårt att kasta, men också beroende på att det blir svårt att upptäcka eventuella vak och lokalisera fisken. Men detta betyder mindre då man lärt känna sitt fiskevatten och vet var fisken står vid olika vindriktningar, vattenstånd etc.

Harren bör sökas vid undervattensstenar, djupkanter och skumränder – gärna nära land. Efter en tids pålandsvind brukar fisket vara mycket givande, eftersom en hel del föda följer strömmarna mot land. Fisket brukar också vara bra om det blåser frånlandsvind, speciellt under insektsrika somrar, eftersom landinsekter följer med vindarna ut på vattnet. Sådana dagar kan man få se "vakrajser" av

Hamnar man mitt i huggsexan kan det bli tätt mellan harrarna. Foto: Christer Nilsson.

Vattnet längs kusten kan vara mycket klart och fisken blir skygg. Då gäller det att ha tunn tafs. Foto: Lennart Bergqvist.

sällan skådat slag vid strömsatta ud-
dar, sund och stengrund, som också
allmänt sett är de bästa fiskeplatser-
na.

McMurray-flugor

Till fisket är spön i längder mellan
8,5 och 9 fot och i klass 5–7 lämpliga –
gärna i kolfiber, då långa kast i många
fall är nödvändiga. Tafsgrovlek 5 och
nedåt är ett måste, eftersom kusthar-
ren ser väldigt bra.

Harren brukar inte vara så nogräk-

nad med valet av fluga, men väl med
storleken. Det händer ibland att den
blir selektiv, t ex vid riklig tillgång på
flygmyror.

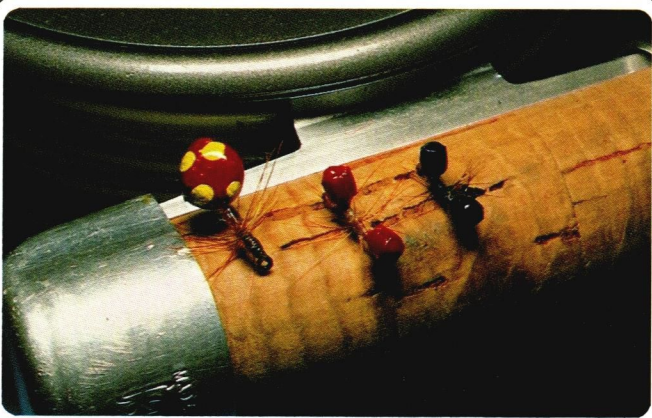
Jag använder bara några få mönster
till detta fiske: E-12 i stl 12–14, Jassids
i stl 18–20 plus ett antal myrimitatio-
ner och några våtflugor. De senare
använder jag mer sällan.

Förra sommaren fiskade jag en del
med flugor ur en amerikansk flugse-
rie, som gav mycket goda resultat.
McMurray ant är den mest kända.
Just detta flugmönster finns för övrigt
beskrivet i FiN nr 1/81. Denna flugse-

rie är kreerad av Ed Sutryn från
McMurray i Pennsylvania. McMurray
ant är enormt effektiv då myrorna
svärmar, men även en "svart-gul-ran-
dig" variant, som kallas "McMurray
Yellow Jacket", är bra. Den imiterar
en geting. Serien innehåller också en
hel del andra intressanta flugor, som
t ex nattsländeimitationer, gräshop-
por och emergers. Det originella med
denna serie är att alla flugor är tillver-
kade av balsaträ, som ger flugorna en
god flytförmåga plus en mycket at-
traktiv silhuett.

Kustharrens föda består huvudsak-
ligen av snäckor, gråsuggor och and-
ra kräddjur samt småfisk. Jag skulle
tro att endast 10–20% av födan kom-
mer från ytan. Men trots det är harren
lätt att fånga på torrfluga – vilket är
tacksamt om man är torrflugefantast.
Intressantast på det här kustavsnittet
är framför allt landinsekter som ge-
tingar, myror och steklar, men även
nattsländor och ibland också dagslä-
ndor kan vid vissa tillfällen vara rikligt
representerade. En imitation av nå-
gon av dessa brukar då ge utdelning.
Men då är det av yttersta vikt att flu-
gan flyter högt på vattnet – en halv-
dränkt imitation gillas inte längre.

forts. på nästa sida

Några äkta
McMurray flu-
gor bundna av
mästaren själv,
Ed Sutryn.
Speciellt hans
balsamyror har
visat sig attrak-
tiva för kusthar-
ren. Foto: Gun-
nar Johnson.

forts från föregående sida

Kustharren blir ofta stor, fiskar över halvkilot är vanliga, och fiskar över kilot förekommer relativt talrikt. Tyvärr låter sig de allra största mera sällan fångas, eftersom de oftast övergått till fiskdiet.

Mycket av det jag radat upp beträffande så kallat "bra fiskeväder" och fiskens föda, har jag fått från mina mycket noggrant förda anteckningar över fisket i Piteå skärgård. Detsamma gäller beträffande väderleksförhållanden, flugor, fiskens maginnehåll mm. Dessa saker tycks stämma till ungefär 90 procent.

Vid ett tillfälle hade jag dock mitt hitintills bästa fiske då förhållandena var minst sagt miserabla. Det hade blåst stark pålandsvind i några dagar. Men jag hade inte fiskat på länge, och kunde inte bärga mig utan åkte ut på vinst och förlust.

Jag började fiska på ett av mina "favoritställen", ett sund mellan två öar, men blåsten var besvärlig, så jag flyttade till ett för mig dittills prövat stäl-

le, vilket var ett stengrund bakom en holme, som låg någorlunda i lä för vinden.

Efter 40 minuter slutade jag fiska, och hade då fått tre stycken harrar på sammanlagt tre kilo. De stod alla inom en radie av ca 15 meter. Jag har fiskat på samma ställe senare under vitt skilda väderleksförhållanden – men aldrig haft samma tur. Jag har visserligen fått fisk där, och då ganska grov sådan, men aldrig flera stycken. Det var som om jag kommit under exakt rätt tidpunkt för storharrfiske, vilket fick mig att tro att mina tidigare erfarenheter inte var värda ett dyft. Men efter många andra fisketurer, även under likartade förhållanden, visade det sig att denna situation var en ren tillfällighet.

Man kan inte fara ut med den villfarelsen, att man ska få uppleva samma fighter med kustharren som med strömlevande harr. Då finns det risk att man blir en smula besviken. Man får ta den för vad den är – en stillavattenfisk. Till dess fördel kan sägas att

den är förhållandevis stark, även om det är sämre med uthålligheten.

För oss som bor här vid Norrbottens och Västerbottens kustland, är detta fiske ett otroligt bra alternativ, eftersom vattnen ligger inom bekvämt räckhåll för en dags- eller kvällstur. Det är sannerligen inte överallt man kan komma i kontakt med storharr inom några mil från en stad.

För fisketuristen kan det vara lite svårare, eftersom man bör ha tillgång till båt. En kanot kan vara ett bra alternativ, men det förutsätter att man har en viss vana att färdas över stora vatten. Ett gott råd är att fråga lokalbefolkningen om var man bör fiska, och naturligtvis att lyssna på sjörapporten plus att iaktta allmän försiktighet, så att inte fisketuren får ett otrevligt slut. Det här fisket ger dig även en chans att uppleva vår vackra skärgård, något som tyvärr alltför många turister går miste om. Och fiskekortet kan du glömma – längs norrlandskusten är fisket fritt!

Vill Du bli en av många medarbetare i Flugfiske i Norden?

Under senaste året har Flugfiske i Norden bildat flera redaktionsgrupper runt om i Norden. Genom dem hoppas vi på ett bättre sätt kunna täcka in flugfisket i våra olika landsändar. Redaktionsgrupperna gör en värdefull och helt ideell insats för att föra fram frågor, vilka känns speciellt angelägna för den egna regionen, men också för att presentera sina vatten och sitt fiske för FiN:s övriga läsare.

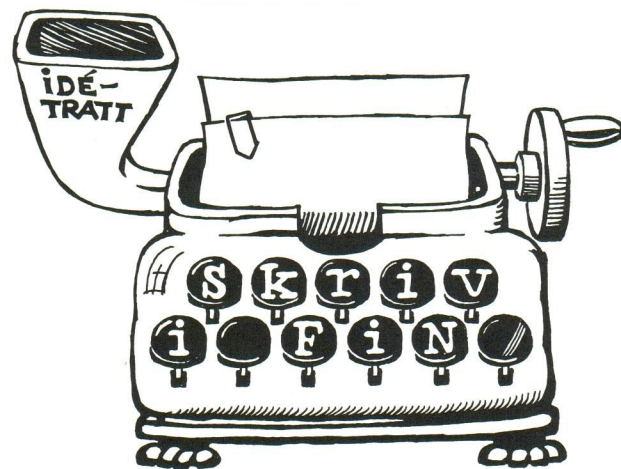
Flugfisket ser helt olika ut i Danmark, Sverige och Norge, och eftersom FiN:s hela verksamhet bygger på frivilliga arbetsinsatser, så är det nära nog omöjligt för redaktionen att ha resurser att följa upp allt det, som vi skulle vilja skriva om. Men här kommer de regionala redaktionsgrupperna in. Till dem kan Du vända dig, om Du har tips eller funderingar kring

artikeluppslag, som Du tror kan intressera våra läsare. Du kan få hjälp med utskrift av ditt manuskript, och redaktionsgrupperna har kontakt med fotografer och tecknare, som kan hjälpa dig att illustrera din artikel.

Du är naturligtvis också välkommen att vända dig direkt till redaktionen eller någon medlem i redaktionskommittén. Namnen finner Du i spalten längst bak i tidningen. Men vill Du prata igenom ditt artikeluppslag med någon "på plats", så kanske Du finner en lämplig kontaktman här nedan:

Danmark

Christian B Hvidt, Hermodsvej 10, 8230 Åbyhøj, tel 06-15 55 78.
Erling Vestrup, Kløvervangen 9, Thorsager, 8410 Rønede, tel 06-37 95 17.

Norge

Terje Bomann-Larsen, Mauråsvn 13 B, 3900 Porsgrunn-Herøya, tel 035-130 86.

Norra Sverige

Leif Johansson, Myrheden 4055, 930 55 Jörn, tel 0916-300 54.

Conny Viklund, Rödhakegränd 36, 951 47 Luleå, tel 0920-662 67.

Mellersta Sverige

Lennarth Granström, Jungfruvägen 87 A, 791 34 Falun, tel 023-269 41.

Anders Forsling, Pl 1660 Storsveden, 790 15 Sundborn, tel 023-612 55.

Södra Sverige

Jan Å Fritzson, Snuggarp, 570 22 Forserum, tel 0380-201 39.

Jan Sekander, Pl 2252 Esseboda, 280 70 Lönsboda, tel 0479-510 14.

Freda laxen i Östersjön!

Naturlaxen räddas, samtidigt som yrkes- och sportfisket förbättrar sina fångster vid respektive lands egna kuster. Det skulle bli resultatet av en ny utsättningsteknik i kombination med fredning av laxens uppväxtområden i Östersjön.

Av Jan Sekander

Östersjöns naturlaxstammar kan räddas. Det svaret gav chefen för Mörrums Fiskeriförvaltning, Curt Johansson, då frågan om den utrotningshotade naturlaxen ställdes vid en presskonferens i Mörrum. Försök med sk fördröjd utsättning vid kusten av laxungar, vilka under några år bedrivits av Umeå Universitet, har givit klara, otvetydiga bevis.

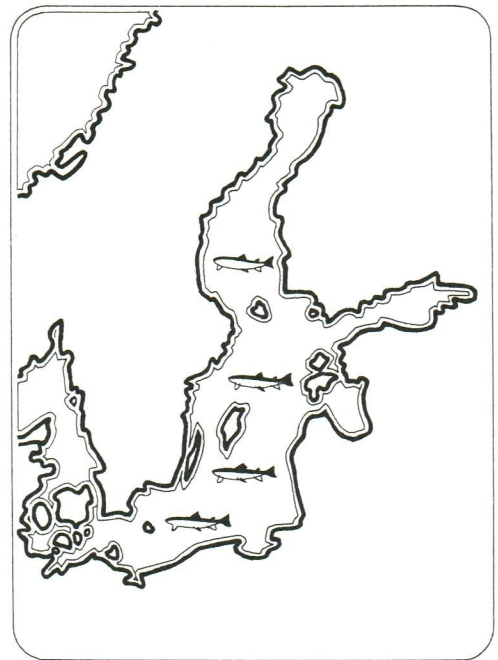
Det stora hotet mot östersjöaxen är ett alltför hårt havsfiske på "blandlax", dvs både naturligt och i odling producerad lax. De olika stammarna blandar sig nämligen under uppväxtåren på uppväxtområdena ute till havs. Fisket med drivgarn och drivlinor inriktar sig främst på denna lax med en snittvikt på endast ca 2,5 kg. Man utnyttjar följaktligen laxens tillväxtpotentialer dåligt. Än värre är, att man genom det hårda blandlaxfisket överbeskattar naturlaxen. Följden har därför blivit, att antalet återvandrare av den genetiskt oersättliga naturlaxen till våra östersjöälvar starkt minskat under senare år.

Laxen präglas, dvs "lär sig känna igen" sitt hemma vatten först i smoltstadiet. Genom att sätta ut odlad smolt i skilda kustområden under präglingsperioden, kan man i praktiken tvinga denna lax att vid lekvandringen återvända till t ex kusten av Gotland, Listerlandet, Bornholm etc allt efter utsättningsplats. Här kan och bör de också återfångas i största möjliga mån, vilket ju var syftet med utsättningen. Det blir ändå inget resultat av leken.

Samtidigt lekvandrar naturlaxen till *sina* lekvatten, dvs älvar eller odlingar för reproduktion. Bestånden av naturlax ökar därför också automatiskt, om fler leklaxar återvänder från uppväxtområdena.

Dödligheten hos smolt som sätts ut i älv eller mynningsområden är hög. 80–85% går förlorade främst genom predation av gädda, lake och torsk. De 3-åriga fullskaleförsök som genomförts, visar, att man genom att behålla smolten i kassodling på de aktuella kustavsnitten nästan helt kan eliminera predation. Smolten hölls i odlingskassar från den normala utsättningstiden i juni fram till senare delen av september, då de frisläpptes vid en vikt av 2–3 hg.

Endast i undantagsfall blev de offer för rovfisken, och inte mindre än *fem gånger* fler laxar återvandrade till utsättningsplatsen, efter att ha tillbringat 2–3 år på de näringsri-

ka uppväxtområdena i Östersjön, än som skulle varit fallet med hittills normal utsättningsteknik.

Fredningsområden

De möjligheter den nya tekniken med fördröjd utsättning erbjuder är uppenbara. Men fördelarna kan utnyttjas *endast* om kustutsättningarna med fördröjt frisläppande av smolten *kombineras med fiskeförbud på blandlaxbestånden*. Det kan endast åstadkommas genom en internationell överenskommelse om total fredning av blandningsområdena, t ex utanför 12 sjömil – territorialvattengränsen. Därmed får dels naturlaxen möjlighet att återvandera för reproduktion, dels får yrkesfiskarna på de "strategiska" kusterna full möjlighet att bedriva laxfiske med samma redskap som tidigare, men nu på "egna" bestånd och i ett mer kustnära område. Deras fångster kan mångdubblas – det är bara att sätta ut mer egen smolt i områdena. Genom fredningsområdet utanför 12 sjömil kommer största delen av laxen tillbaka – nu i fullvuxen storlek, ca 7–8 kg. Samtidigt sparas naturlaxen.

Kostnaden för den kassodlade smolten blir visserligen högre, men å andra sidan blir överlevnaden mångdubbelt större. Ettusen kassodlad smolt beräknas ge ca 3000 kg fullvuxen lax mot för närvarande 600 kg. Med den nya tekniken kan ca 150 000 smolt ge vårt svenska yrkesfiske laxfångst i oförändrad omfattning, förutsatt att fredningsområdet ute till havs kommer till stånd. Med dubbelt antal utsatt smolt dubblas fångsten etc. Fördelarna är uppenbara – fredningsområde till havs och, som kompensation för yrkesfisket, kustutsättningar med fördröjd frisläppning. Detta innebär, *att alla länder kring Östersjön på sikt kan öka sina fångster* och att t ex inom Sverige *alla fiskarekategorier får ett förbättrat laxfiske*.

Vi har redan ett facit. Krigsåren omöjliggjorde i stort sett allt yrkesfiske till havs efter östersjöaxen. Följden blev att åren efter krigsslutet blev de bästa laxåren under seklet. Vi har nu genom ny utsättningsteknik i förening med fredningsområden möjlighet att åter få en livskraftig laxstam. Vi bör därför se till att gjorda erfarenheter tas till vara och att arbetet på att bevara naturlaxen får hög prioritet och medel att vidareutvecklas.

Hitta havsöringen i havet!

Runt de danska och sydsvenska kusterna har små skaror entusiastiska flugfiskare sökt öringen i havet. Men än ligger detta fiske i sin linda och mycket finns kvar att upptäcka utefter oräkneliga mil fiskbara kuststräckor.

När den sydsvenska ostkusten släpps fri för sportfiske, kan vi även där fresta Östersjöns stora havsöring med våra flugor, men redan idag är Oskarshamns kommuns vatten öppna för oss.

Av Pelle Klippinge

Jag vill redan från början understryka, att när det gäller fiske efter havsöring i havet, så finns det inga "experter". Var och en måste vinna egna erfarenheter, eftersom fisket skiftar karaktär utefter vår långa kust. Mina egna kunskaper har jag fått vid svenska ostkusten utanför Påskallavik, och de erfarenheter jag kan lämna vidare måste därför med stor sannolikhet modifieras för att gälla andra kustavsnitt, även om basen i fisket är densamma.

Påskallaviks skärgård består av mängder med mindre holmar och skär av granit, och undervattensgrynnorna är många. Oskarshamns kommuns vatten är redan idag fritt för fiske, och sträckan jag oftast fiskar är koncentrerad till ett par småöar och grund norr om Nötö. Jag fiskar numera mest från båt, men jag bedömer att den vadande flugfiskaren har minst lika goda chanser – speciellt då när det blåser pålandsvind. Då kan öringen praktiskt taget "gå på land" och rota efter räkor och borstmask. Men

väljer man vadarbyxor, så är filtsulor eller stålbroddar ett måste.

Flugfisket efter havsöring är på mitt kustavsnitt främst koncentrerat till april månad. Då har man största chanserna att komma i kontakt med öringen. Speciellt sista halvan av april brukar vara mycket bra. Då är också strömmingen inne för lek, och koncentrationen av kustnära öring ökar, eftersom den följer strömmingen.

Den stora öringen kommer emellertid tillbaka igen i slutet på juli, och här finns möjlighet att utveckla ett spännande sommarfiske, även om jag själv ännu inte har så stor erfarenhet av det. På andra kustavsnitt har ju flugfiskare haft framgång med sitt nattfiske. Här ser vi bara början på en intressant utveckling.

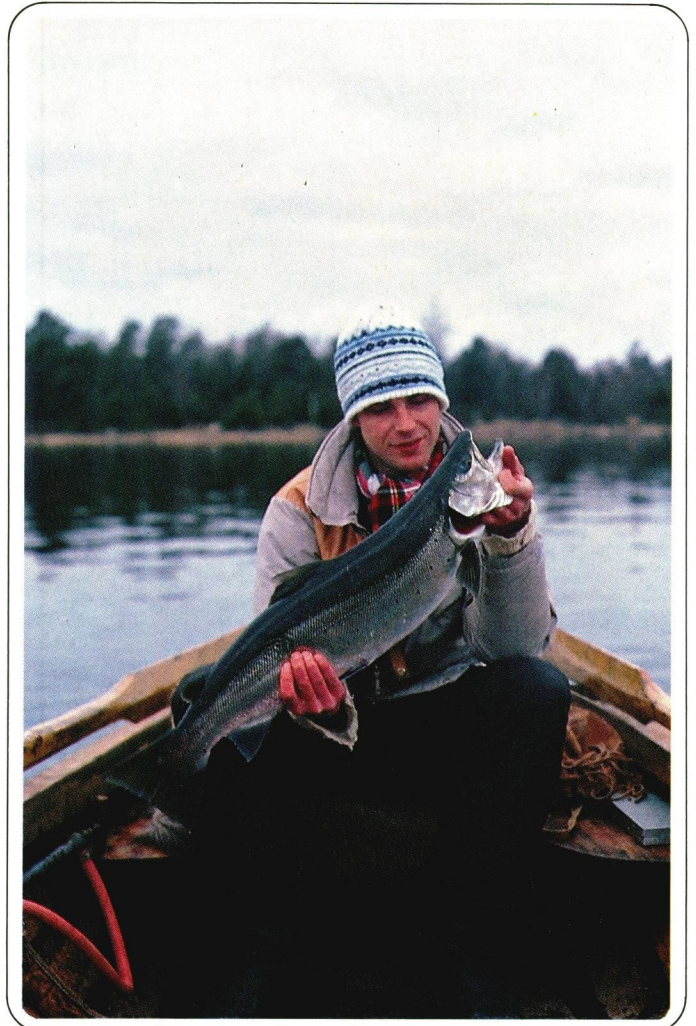
Utrustningen

Förutom varma och vindtäta kläder, så måste man ha en utrustning anpassad för det här fisket. Det bety-

der inte att den måste vara speciellt avancerad, men man bör tänka på att det är ett "blåsig" fiske man ger sig ut på. Själv använder jag växelvis ett 9 fots glasfiberspö samt ett 9,5 fots kolfiberspö, båda avsedda för en lina i klass 8. Spöt ska enligt min mening ha helaktion för att inte göra kastandet alltför arbetsamt, men samtidigt vara så kraftfullt och långt att man lätt kan styra kasten på "fel sida" av kroppen – allt för att klara besvärliga vindförhållanden.

Enligt vad jag själv funnit, så är en intermediatelinan ett gott linval för de flesta fiskesituationer. Den ger dessutom liten friktion, och är därför lätt att kasta. Fisket blir njutbart med ett minimum av blindkast. Flytlinan går också fint, liksom en långsamt sjunkande lina. Det viktiga är att man får flugan att fiska relativt högt och synligt i vattnet. Öringen i havet är ju van att söka sin näring, bl a strömmingen, i vattnets ytskikt. Den jagar underifrån.

Rullen, som helst ska vara saltvat-

Ostkustens havsöring är stor och kompakt byggd. Den här aprilöringen vägde 6,2 kilo. Foto: Pelle Klippinge.

tensbeständig, måste vara försedd med ett pålitligt bromssystem, och den måste rymma en god del backing. I det vårkalla vattnet brukar öringen inte rusa några längre sträckor, men man bör i varje fall ha 100 meter backing, för att man ska vara på den säkra sidan. Det bräckta vattnet kan gå hårt fram med fiskeutrustningen, och man måste därför göra det till en god regel att alltid skölja av sina grejor ordentligt efter avslutat fiske.

Fiskestrategi

För att få mesta möjliga behållning av sitt fiske, rekommenderar jag att man redan från början skaffar sig ett sjökort, eller i varje fall ett vanligt "grönsaksblad" över det område man tänker fiska.

Speciellt intressanta ur havsörings-synpunkt är uddar, sund och grynnor, som ligger ut mot öppna fjärdar där djupet överstiger tio meter, och som är tänkbara lekplatser för strömmingen. I anslutning till sina jaktområden söker sig öringen in till de nämnda platserna – kanske för att vila, kanske för att plocka en räka eller två till "efterrätt". Vad dom än har för sig, så är det här – vid grunden, uddarna och grynnorna med ett djup på 0,5–3 meter, som man oftast får kontakt. Även stora stenar, som ligger i bränningzonen, tycks attrahera öringen.

Det är svårt att ge några exakta råd om hur ett grund eller en udde ska avfiskas. Situationen varierar med platsen och med väder och vind. Försök emellertid att fiska av varje tänkbar plats så noga som möjligt. Placera kasten över grundtopparna, och fiska hem flugan på streamervis.

Själva hugget kommer oftast omedelbart efter nedslaget. Öringen, som har en väl utvecklad syn, ser genast vad som händer i den närmaste omgivningen. Så fort den upptäcker flugan, skjuter den fart och tar flugan bakifrån. Sedan brukar den tvärvända, och det är här man upplever det så omtalade explosiva havsöringshugget – det känns som en "elektrisk stöt". Jag har själv bevittnat hur en välvuxen öring slet spöt ur händerna på en fiskekompis. Lyckligtvis fick han tag i spöt igen – för den öringen vägde 9,1 kilo...

Ostkustöringen är stor

När öringen tagit flugan blir det naturligtvis ganska dramatiskt. Speciellt

Havsöringen – en utmaning på fluga. Den här tog en "över-under-fluga", en Coronation i storlek 4. Foto: Steen Ulnits.

den mindre öringen hoppar gärna, medan den större däremot har en alldeles speciell förmåga att ligga och rulla i ytan. Den snor därför gärna in tafsens runt huvud och gälar. Här gäller det verkligen att ta det mjukt och försiktigt, och köra fisken tills den blir ordentligt trött och ligger helt still på sidan. Havsöringen visar ofta flatsidan flera gånger, så försök inte ta den första gången i tro att fighten är över. En havsöring på 5 kilo tar oftast 15–30 minuter att få mögen för landning. I havet har den ju heller ingen ström att kämpa mot, utan man måste trötta den enbart med hjälp av spöt.

Min erfarenhet säger, att finns det havsöring där du fiskar din fluga, så ger den sig till känna mycket snart. Antingen klipper den flugan omedelbart, eller också kommer den gående bakefter flugan och vänder strax intill fiskaren. Beteendet att vända, ofta med en kraftfull virvel, kan vara ganska frustrerande – särskilt då för

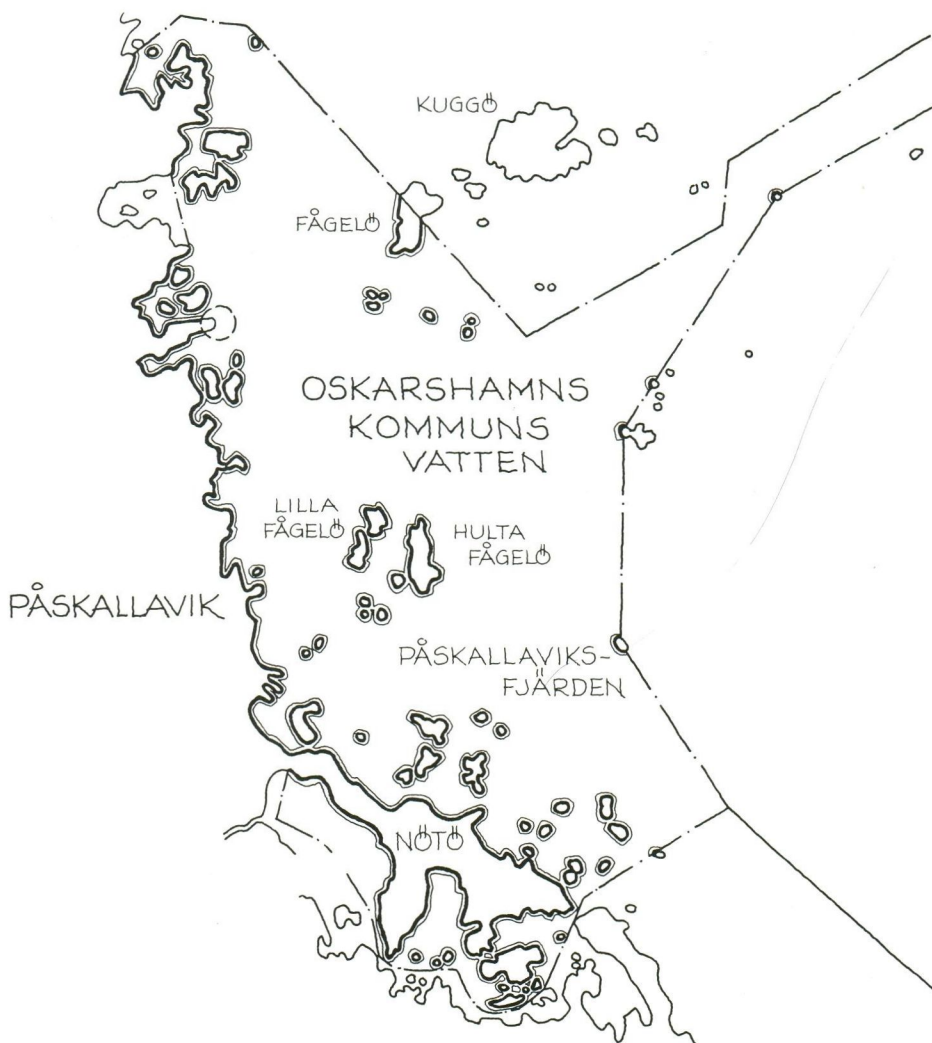
ostkustfiskaren, eftersom öringen på mina kustavsnitt brukar hålla en medelvikt av 4–5 kilo. Det blir med andra ord ganska ordentliga virvlar i vattnet. Men samtidigt sporrar naturligtvis åsynen av en stor fisk, och resten av fiskedagen vet man att chansen hela tiden finns där...

Som havsöringsfiskare vid kusten, lär man sig snart att vara uppmärksam på vindriktningen dagarna före ett fiske. Jag kan inte låta bli att ta ett typiskt exempel från min fiskedagbok: våren 1983 kom fiskebroder Bengt från Tyresö ner på fiske. Dagarna innan hade vinden stått sydostlig, men i samma ögonblick som Bengt bordade båten, så började vattnet i Påskallaviksfjärden sjunka, samtidigt som vinden vred över till västlig. Vattnet blev samtidigt kristallklart, och förhållandena allmänt dåliga för havsöringsfiske. Givetvis fick vi ingen fisk...

forts på nästa sida

Pelle Klippinges hårvariant av Elver tillsammans med två av Erik Erlandsons enkla palmerhacklade flugor för skånekustens havsöring. Foto: Gunnar Johnson.

På Oskarshamns kommuns vatten är endast handredskap tillåtna. Alla eventuella nät (strömmingskötar undantagna) bör därför rapporteras till kommunen, telefon 0491/882 35.

Tänk på att området under föråret är känsligt ur fågelskydds synpunkt. Rasta på land och *inte på öarna*. Om du uppträder försiktigt, kan du bli rikt belönad. Kanske får du se havsörnen slå efter en sjöfågel – och kanske får du uppleva det explosiva havsörningshugget. Kanske lyckas du till och med drilla den fint och nätt, och får uppleva den obeskrivliga känslan av att landa en stor silverblank drömfisk...

Glöm inte sommarhavsöringen! Skånekusten kan ge ett spännande nattfiske...

Av Erik Erlandson

Men strax efter att Bengt hade åkt hem, började vattnet åter att stiga i och med att vinden vände över till sydost igen. Redan samma kväll fick jag en havsöring på 4,8, och morgonen därpå landade jag en på 6,2 kilo. Båda var blanka och i bästa kondition. Vindkantringen kan alltså vara den lilla marginal, som betyder om vi ska få kontakt med fisk eller inte.

Flugorna

Flugmönstren är, efter vad jag funnit, av underordnad betydelse när det gäller havsöringsfisket i havet. Men det finns ett mönster som jag vill rekommendera för fisket efter ostkustens öringar – Elver! Mitt första exemplar av den flugan fick jag av den skicklige laxflugbindaren Per Oscarson från Vara. Jag testade omgående flugan, och det visade sig att den fiskade bra. Men eftersom de svart-vit-blå fjädrarna från Blue Vulturine Guinea Fowl är nära nog omöjliga att få tag i, så har jag översatt Pers Elver till ett egetkomponerat mönster av hår. Den blir mycket hållbar, och har fiskat mycket bra i mina vatten.

Krok: En 1 mm rostfri tråd böjs till ett Waddingtonskaft och förses med en trekrok i storlek 6. Som styrning mellan skaft och krok använder jag nylon i grovlek 0,50 mm.

Kropp: Svart dubbing eller ulltråd.

Rib: Silver, Veniard nr 17.

Vinge: Svart skunk, vit isbjörn och svart skunk. Håren binds in som en vinge ovanpå kroppen (inte runt om den), och jag eftersträvar att få en vit markerad mittstrimma.

Fronthacel: Blått (Kingfisher blue) tupphackel.

Huvud: Rött.

Kommunens vatten

Länsfiskestadgans minimimått för havsöring är 50 cm. För laxen gäller 60 cm. Returnera alltså all fisk som understiger dessa mått. Själv tycker jag dessutom det är en självklarhet, att alla utlekta honor – både av havsöring och lax – ska returneras snabbt och varsamt.

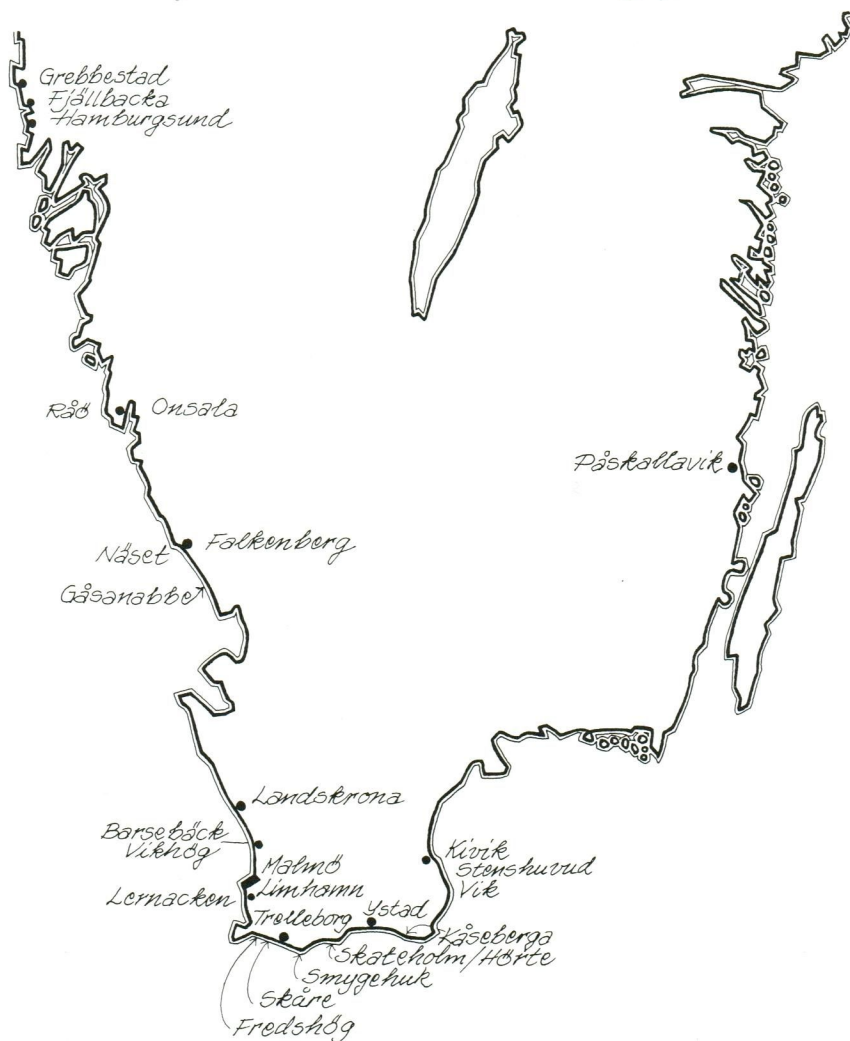
Det småländska fisket efter havsöring vid Oskarshamns kust skiljer sig en hel del från det skånska fisket, vilket är naturligt med tanke på läge och topografi. Skånekusten har ju ett betydligt mildare klimat samt helt annorlunda bottnar med långgrunda stränder utan skydd av öar, skär och holmar.

En väsentlig skillnad är fiskesäsongsens längd, vilken sträcker sig från oktober till slutet av maj. Ja, egentligen finns här faktiskt oanade möjligheter till fiske även på sommaren, men mer om detta senare. Under större delen av vintermånaderna kommer havsöringen på många ställen så nära kusterna att det är möjligt att nå den med traditionellt kustfiske med fluga; alltså vid fiske där man vadar ut i vattnet. Från och med i år begränsar tyvärr den nya länsfiskestadgan säsongen till tiden 1.1–30.10.

Säkra havsöringsplatser

På Skånes ostkust finns flera ställen som speciellt lämpar sig för flugfiske.

Här finner du bra havsöringsfiske:

Följande platser är bara några få av alla de möjligheter den natursköna kusten erbjuder flugfiskaren:

Kivik: Sträckan nedanför marknadsplatsen, rakt utanför klockstapeln. Här kommer öringen ända in på land.

Karakås–Stenshuvud: En underbar sträcka med flera kilometer fiskbar kust. Ofta mycket svårvadad på grund av alla hala bottenstenar. Vadarstav ett måste. Vid fyren kan man dock fiska från klipporna utan vadning.

Vik: Här är speciellt avsnitten med de stora platta stenblocken intressanta för flugfiskaren.

Även på sydkusten finns otaliga platser, som är mer eller mindre perfekta för flugfiske.

Kåseberga: Området öster om hamnen. Kåseberga erbjuder Skånes kanske vackraste kustpartier, med klapperstensremsan längs vattnet och strax bakom de höga, gräsklädda kullarna, där hundratals vråkar brukar hålla till under milda vintrar. Speciellt givande är udden vid fortet.

Charlottenlund. Väster om Ystad

rinner den lilla Charlottenlundbäck- en ut. På lagligt avstånd från mynningen av denna bäck brukar man, speciellt sent på våren, ha mycket fint fiske efter öring av normal storlek, cirka 2 kg.

Abbekås. Vid Abbekås finns ett par uddar där öringen kommer nära land. Speciellt udden utanför bänken brukar ge bra fiske.

Men det finns säkert många andra bra platser. Per Göran Jönsson i Trelleborg nämner t ex Skåre och Fredshög väster om stan, men också öster ut vid Smygehuk, Skåteholm och Hörte tas en del öring vid kusten.

På Skånes västsida finns framför allt tre platser, som jag kan rekommendera flugfiskaren;

Lernacken: Den höga branta kusten kan verka otillgänglig, men nere vid vattnet finns en smal strandremsa där man bekvämt kan förflytta sig. Spetsen längst söderut är mest aktuell. Strömmen är ofta mycket stark här, och ibland forsar vattnet fram över stenrevlen som i en älv.

Vikhög: Detta är Sundets i särklass

trevligaste fiskeplats, med en 4 km lång fiskbar sträcka, kantad av en typisk skånsk strandäng. Speciellt tidigt på hösten, ibland redan i september, kan Vikhöj ge blank, stor fisk. Mars–april är också en mycket fin tid här.

Barsebäck: Söder om hamnen. Detta är förmodligen Sveriges bästa lokal för havsöringsfiske. Ibland kan fångsterna bli "katastrofalt" stora här, och det gäller alltså att sätta tillbaka fisken om man träffar på öringen när den är verkligt i stöten!

Rätt vind

Vindarna är av helt avgörande betydelse vid öringfiske på kusten, inte minst när det gäller flugfiske. Om vindarna och strömmarna, och kombinationen vind–ström, skulle man kunna skriva en bok, där varje fiskeplats skulle få sitt eget kapitel. Därför nöjer jag mig med att här nämna några generella tumregler.

För ostkusten är vindar från syd till ost bäst. Västkusten har ofta bäst fiske vid vindar från syd till väst. Sydkusten har ett ganska brett register av gångbara fiskevindar från ost till väst över syd. Däremot är nordliga vindar sällan bra.

Syddra linor och enkla flugor

Av kustflugfiskarens utrustning är linan den väsentligaste delen, eftersom flugfiskaren ofta får kämpa mot hård blåst och hög sjö. Då är det viktigt att man kan göra kast om 20–30 meter utan att anstränga sig. Självsyr jag därför mina egna linor. Enligt min bedömning består den mest idealiska linan för kustflugfiske av följande delar: Längst fram sitter en klump från WF sinktip, men inte bara klumpen, utan dessutom 4–5 meter av skjutlinan. Bakom denna är en flytande running-line fastsydd. Den är tjock som skjutlinan till en WF-lina klass 3, och har därför liten friktion, vilket ökar kastlängderna avsevärt. Totalt blir alltså spetsen cirka 13 meter lång, och inte de vanligen rekommenderade 9 metrarna. En kort klump rullar ut sig alldeles för snabbt, innan kastet är slut, och i motvind reser den därför rakt upp eller sjunker ner mot vattnet. En klump på 13 meter hinner längre innan den rullat ut sig, varför den kastar och sträcker bättre.

forts på sidan 27

Regnbågen

Regnbågen har från Nordamerika spridits till stora delar av jorden och är idag en av våra viktigaste sportfiskar

Text: Steen Ulnits

Akvareller: Gunnar Johnson

Regnbuen er vel idag den mest udbredte af alle salmoniderne – spredt af menneskehånd på steder af jorden, hvor der ikke tidligere fandtes laksefisk. Gode eksempler er Sydamerikas Andesbjerg samt Australien – Tasmanien – New Zealand, hvortil den ankom allerede i slutningen af 1800-tallet.

Fra naturens hånd er regnbueørreden *Salmo gairdneri* hjemmehørende i Nordvestamerika – fra Alaska i nord til Mexico i syd. I lighed med den almindelige ørred findes den i en havvandrende, en sølevende og en i strømvand stationær form. Tidligere kaldtes ferskvandsformen for *S. shasta* – opkaldt efter bjerget Mt. Shasta – men denne benævnelse ses mere og mere sjældent. Mexico og Californiens farvestrålende "golden trout", der lever højt oppe i de alpine søer, regnes nu for en variant af regnbuens stationære form.

Den anadrome form – steelhead'en – kan blive op til 20 kilo tung. Denne vægt nås i bedste fald efter fire år i havet – en vækst, der er fuldt på højde med den atlantiske laks. Enkelte ichtyologer mener endda, at steelhead'en og atlantlaksen er nærmere beslægtet end havørreden og atlantlaksen – den store forskel i udbredelse til trods. Det rimelige heri kan dog diskuteres.

I Rusland findes på Kamchatka en form/art, *S. penshinsensis*, der efter alle oplysninger at dømme er identisk med steelhead'en i såvel størrelse som levevis. En anden form eller art er *S. mykiss*, der på samme måde lader til at være identisk med ferskvandsformen af *S. gairdneri*. Dette kommer ikke som nogen overraskelse, da USSR og USA kun skilles af det snævre Beringstræde og engang i tidernes morgen har været landfaste.

Cutthroat

S. clarki er derimod en eksklusivt nordamerikansk art. Den er meget nært beslægtet med regnbueørreden, men kendes fra den på sin røde strubestrib. Deraf navnet "cutthroat" – strupsnittsøring. Mange ichtyologer mener, at regnbuen nedstammer fra cutthroat'en, der nyder en mere østlig udbredelse end regnbuen. Cutthroat'en klarer sig imidlertid dårligt i konkurrencen, og hvor de to arter mødes, vinder regnbuen normalt. Cutthroat'en er derfor mange steder trængt tilbage til elvenes øvre løb, hvor den klarer sig bedst.

S. clarki findes i såvel en anadrom som en ren ferskvandsform. Ingen af dem bliver dog særligt store – undtagelsen udgør cutthroat-stammen fra Pyramid Lake i Nevada ørkenen, hvor fiskene vejede op til 10 kilo. Den oprindelige stamme er dog forlængst udryddet... Den havvandrende cutthroat vandrer ikke langt, men holder sig normalt til elvens mundingsområde. Den stationære form har vist sig at have en næsten utrolig evne til at danne lokale racer/underarter, som er markant forskellige af udseende – her specielt farvetegning.

En overgang var der derfor totalt kaos i systematikken, idet mere end tyve (!) arter blev defineret og navngivet. Først langt senere blev der ryddet op i rodet. Resultatet blev, at der ud over den almindelige regnbue, *S. gairdneri*, kun accepteredes en enkelt cutthroat-art, nemlig *S. clarki*. Alle de mange farvestrålende varianter blev rubriceret som underarter. Der er dog stadig tvivl om en enkelt, *S.*

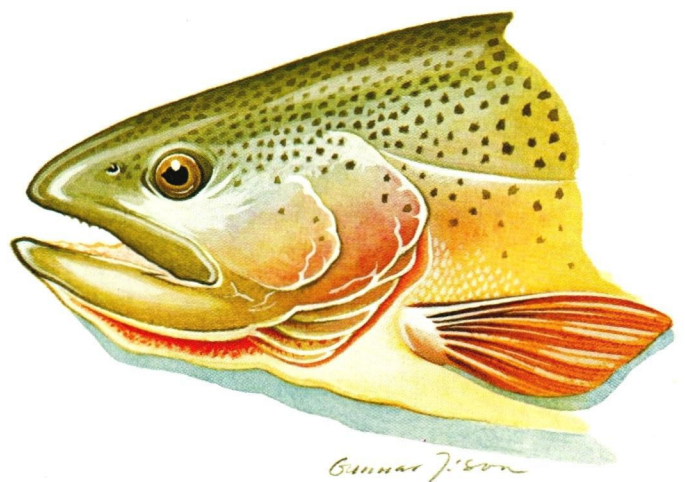
Den strömlevande regnbågen är i sitt hemland en högt uppskattad sportfisk, som gärna stiger till en välserverad fluga.

Cutthroat – strupsnittsöringen – är ofta mycket lik regnbågen. Den röda markeringen under käken kan som här vara väl synlig, men är ibland endast mycket svagt markerad.

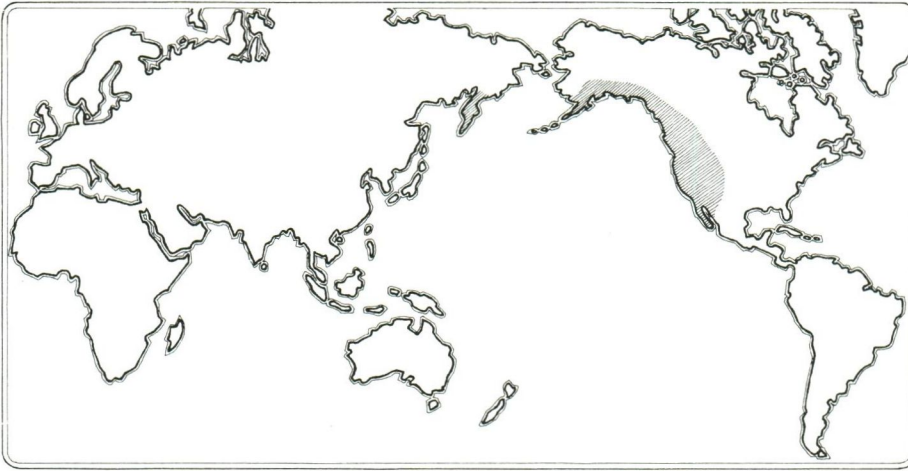
gila, der i næsten alle henseender er en mellemting mellem regnbuen og cutthroat'en.

Desværre er flere af de unikke cutthroat-arter idag en saga blot. Ukritiske udsætninger af regnbueørreder har mange steder resulteret i bastardisering mellem de to arter. Resultat: – cutthroat'ens særpræg er forsvundet helt. Idag forsøger man heldigvis via et selektivt opdræt at bevare de eksisterende racer for eftertiden.

Modsat alle andre medlemmer af slægten Salmo, der gyder om efteråret, er regnbuen og cutthroat'en forårsgy-
forts på næsta sida

Gunnar J. 'son

Regnbågen finns både i Nordamerika och Kamtjakta, medan strupsnittsöringen endast finns i Nordamerika, där den har ett något mer östligt utbredningsområde än sin kusin.

forts från föregående sida

dere. Man har dog forlængst fremelsket stammer, der bliver kønsmodne om efteråret og som derfor passer bedre ind i produktionsplanerne på moderne stordambrug...

Put and take i Europa

Regnbueørreden har vundet indpas overalt på jorden. Hvor forholdene passer den, har den etableret sevleproducerende bestande. Det er bl a tilfældet i Sydamerika og på New Zealand, hvor den næsten trives bedre end i sit hjemland.

I Europa er den derimod ikke slået an på samme vis. Kunde færreste steder har den formået at etablere sig, det være sig på grund af konkurrence fra den mere aggressive ørred eller på grund af for høje vandtemperaturer om foråret, hvor æggene klækkes. Alligevel er den hyppigt forekommende i mange vande, og det skyldes enten udsætninger eller udslip fra dambrug/havbrug.

"Put and take" er blevet lidt af et skældsord, og det er vel i bund og grund det, der har sat regnbuen i et dårligt lys. Slatne, hvidkødede portionsfisk med afbidte finner udsat den ene dag for at blive hevet op igen den næste – det er ikke en fremgangsmåde, der viser regnbuen fra dens bedste side. Når åen er fuld af nyligt undslupne regnbuer på 15–20 cm, stiger regnbuens popularitet bestemt heller ikke...

Og det er synd, for under de rigtige omstændigheder er regnbueørreden en meget fin fluefisk – svær at overlister og vild på krogen. Intet under, at den er en sikker nummer ét blandt Nordamerikas laksefisk. Har regnbuen herhjemme blot levet frit i nogen tid, og er den først blevet rød i kødet, ja, da er der ikke mange fisk, som kan hamle op med den!

Steelhead i Danmark

Et specielt bevis på dette leverer regnbuen, der har været et smut i havet og derefter returnerer til åen som "steelhead". Det danske regnbuemateriale er af blandet herkomst, og der er tydeligvis en del steelhead-blod i åerne på mange af fiskene. I hvert fald stikker ikke så få til havs for en kortere bemærkning.

De tilbagevendende steelheads er sjældent store – normalt vejer de fra et halvt til halvandet kilo – men det er fisk med masser af vildskab i. Og i modsætning til havørreden så æder steelhead'en livligt efter opgangen, hvilket gør det muligt at fange flotte sølvblanke steelheads med friske

havlus på siderne – på tørflue! Mange af tilløbsåerne til Limfjorden har en fin opgang af disse fisk – flere, end de fleste aner. Og mange regnbuer sættes efterhånden ud direkte i saltvand, da regnbuer er væsentlig billigere end ørreder af tilsvarende størrelse. Fremtiden står helt sikkert i regnbuens tegn!

Tog hundra meter lina

Gennem årene har jeg haft mange fine oplevelser med regnbueørreden. Specielt har det været en stor oplevelse for mig at fiske efter disse prægtige fisk i deres naturlige udbredelsesområde – Nordvestamerika. Det er svært at afgøre, hvilken oplevelse der har gjort størst indtryk – om det er steelhead'en i USA, cutthroat'en i British Columbia eller regnbuen i Alaska. Jeg tror dog, at åren må gå til min første store regnbue i Alaska.

Året var 1976 og besøget mit første i Alaska. Vandflyet havde sat os af på en sø nær en elv, hvor der skulle være mange og store regnbueørreder. Dem så vi nu ikke meget til. Overalt lyste vandet rødt af sockeyelaks – der var så mange, at de ganske enkelt havde fortrængt regnbuerne fra elven.

– Et eller andet sted måtte de vel være, ræsonnerede jeg, – men hvor? I elven var de ikke, og søen var i sig selv for stor til fluefisker. – Men måske de stod i elvmundingen, længst ude bag laksene? Det var et forsøg værd, så jeg sendte et langt kast – godt hjulpet af en strid rygvind – ud over søen.

Min Skykomish Sunrise havde knap taget vandet, før den var i luften igen – denne gang i kæften på en balstyrig 2–3 kilos regnbue. Efter tre spring var linen imidlertid slap og fisken forsvundet. Ny kast. En vild regnbue prøver at rive linen ud af hånden på mig i et voldsomt hug, springer en seks-syv gange og stikker så til søs i et langt, langt udløb med spring på spring.

Vantro stirrer jeg på spolen, der hurtigt tømmes for line. 150 meter bagline har jeg, så jeg burde jo være på den sikre side. Men fisken fortsætter med uformindsket hastighed, og i trance snubler jeg efter den, krydser elvmundingen og får litervis af koldt vand i støvlerne, inden jeg kan optage forfølgelsen på den anden side. Da standser fisken endelig – efter et udløb på mere end 100 meter og utallige spring.

Det har til gengæld også tæret på kræfterne. Efter et par halvhjertede udløb kæntrer fisken, og jeg kan lande den med et solidt greb om nakken. Kort og bred er den – et utroligt muskelbundet i sølv og rosa farver.

3,8 kilo vejede den på Jan Forssanders vægt.

Havsöringen...

forts från sidan 23

Sinktipen gör det möjligt att fiska flugan i de två mest intressanta skikten, nära ytan och några decimeter djupare strax över tången. Snabb hemtagning och flugan fiskar högt – långsam hemtagning och flugan sjunker en bit. Linan lägger jag under hemtagningen i en linkorg. Denna är nästan nödvändig för ett någorlunda bekvämt fiske. Utan den fastnar linan i tången i hälften av kasten.

Jag använder ett lätt och snabbt kolfiberspö i klass 8–9. Det har den där extra kraften, som behövs vid långa

kast och besvärliga vindförhållanden. Lamiglas 9,5-fotare har därför blivit mitt personliga val.

Beträffande flugvalet är jag helt överens med Pelle Klippinge. Havsöringen är inte speciellt nogräknad. En svart borste, en räka, en Montana, en Mickey Finn-variant – är havsöringen inne tar den det mesta i flugväg, och själv har jag alltid strävat att förenkla mina flugor så långt som möjligt.

Sommarfiske

Kustfisket efter havsöring förknip-

pas ofta med vinter och kyla. Men faktum är att vi i Sverige har glömt bort de möjligheter man för länge sedan upptäckt i Danmark, nämligen nattfiske under sommarmånaderna. Under natten, speciellt timmarna innan midnatt och före soluppgången, kommer de skygga öringarna nära stranden även under den varma årstiden. Detta sommarfiske bör vara den idealiska sysselsättningen för den fiskeintresserade delen av familjen. Badliv under dagarna och flugfiske efter havsöring nattetid måste bidra till att alla får ut det mesta av sommarledigheten.

Västkusten och Danmark

Rolf Erikson i Nossebro har funnit bra havsöringsplatser på sträckan Grebbestad – Fjällbacka – Hamburgsund – Hunnebostrand. Från mitten av april och en bit in på sommaren söker han av strömsatta partier utanför uddar, och helst då steniga platser med blåstång. I strömkanten mellan det grumsiga strandvattnet och den rena havsströmmen står öringen. Grunda vikar med en markerad djupbrant på bekvämt kasthåll från land brukar också vara säkra tillhåll för västkustens havsöring. Ofta räcker det med tiometerskast – eller kortare – och många gånger kommer hugget just vid klacken mot det djupare vattnet.

Rolf Erikson föredrar lite bris och en lätt pålandsvind, men menar att finväder med solsken har givit honom fina fiskestunder. Han fiskar med silverkroppade streamers och blandar gärna in några metallskimrande tinsel också i själva vingen, som för övrigt kan bestå av hår eller påfågelherl. Han förser gärna sina havsöringsstreamers med blått hackel.

Sommartid kan man ibland se havsöringen vaka just som solen går ner, säger Rolf, som här ser ett spännande strandnära fiske med fluga. Låt dig inte förtvivlas av att havet ser stort ut. Koncentrera dig på en kort kuststräcka och lär känna den, rekommenderar han. Havsöringen finns nästan överallt, men vind och strömmar ger olika förutsättningar på olika platser.

"Fläckbottnar"

Lokalkännedom är A och O när det

gäller att få framgång vid havsöringsfiske i havet, säger Claes Hederstierna i Falkenberg. Det gäller att få god kontakt med någon ortsbo som väl känner trakten. Strömsatta uddar med s k "fläckbottnar" har alltid ansetts vara bra. D v s stenar som omges av tångbälten med öppna sandområden emellan. Där står ofta havsöringen inne i tången på lågt vatten, ja nästan alldeles intill stranden.

Områdena kring Onsalahalvöns yttersta delar ut mot Råöobservatoriet är sedan länge kända som goda havsöringsplatser. Vidare bör framgång kunna nås kring trakten av Gåsanabbe vid Ugglarp c:a 2 mil söder om Falkenberg. En annan plats, som borde vara föremål för en vidare utforskning, är området strax söder om Falkenberg, det s k "Näset". Här är det känt att havsöringen håller till, och varje år tas också en del öring.

När man diskuterar flugvalet med havsöringsentusiasterna, så föreslår de ofta streamers av Mickey Finn typ, Muddlers eller Matuka. Men varför inte försöka med en borstmaskimitation, d v s en svart ullkropp med ett mjukt, brunt, palmerbundet hackel.

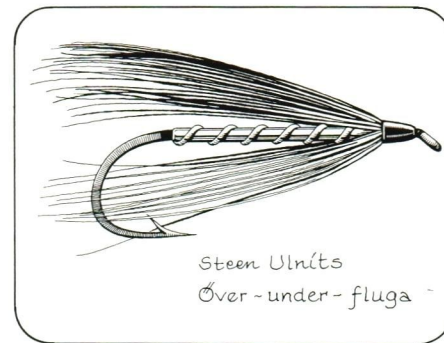
Veteranerna finns i Danmark

En artikel om kustfisket efter havsöring skulle egentligen ha skrivits av en dansk flugfiskare, eftersom man i Danmark sysslat med detta fiske i många år, och därför har en betydligt större samlad erfarenhet. En del kan säkert föras över på det svenska fis-

ket, medan förutsättningarna vid våra kuster i vissa hänseenden skiljer sig, och gör att vi måste utveckla vårt eget fiske. Hur som helst ger vi de avslutande raderna till Steen Ulnits:

"En stor del af mit havørredfiskeri ligger i den kolde tid af året – udenfor den 'normale' fluesæsonen. Jeg ser derfor mit kystfiskeri som et kærkomment supplement til det sædvanlige fluefiskeri i å og sø.

Men i de lyse sommernætter er der så sandelig også fine muligheder for et spændende kystfluefiskeri – dertil altid en charmerende naturoplevelse i den lune natteluft med de mange lyde og lugte. Til sommernattens fluefiskeri vælger jeg altid relativt store fluer, som jeg fisker højt – lige under overfladen, hvor havørreden bedst kan se den op mod den lyse nattehimmel.

Sommernattens havørred jager højt og hurtigt, og jeg fisker mine fluer derefter. Muddlers har jeg haft fine erfaringer med, men i de senere år er jeg mere og mere gået over til "over-under" fluer – langskafede fluer med over- og undervinge af hår. Sølvkrop med grønne, blå, røde og hvide hår er sikre kombinationer," slutar Steen.

Pältsan är ett givet utflyktsmål under blanka dagar.

Fiske under Treriksröset

Fiske långt borta i främmande landskap kittlar alltid vår fantasi, men vi glömmer lätt att vi har platser med exotiska namn och undersköna vyer även inom Norden. Följ med till ett fjällområde, där fisket växer till en mäktig naturupplevelse.

Text och foto: K G 'Egon' Andersson

Karta: Conny Viklund

För många sörlänningar ligger städer som Luleå, Boden och Kiruna längst upp i vårt avlånga land. Men från Luleå/Boden har vi cirka 500 kilometer, och från Kiruna 300 långa landsvägskilometrar för att nå Sveriges nordligaste delar. Och då måste vi utnyttja finska landsvägar och även åka båt den sista biten från Kilpisjärvi. Ändå är vi inte framme. Sista kilometrarna måste vi använda apostlahästarna för att nå "skorstenen" på Sveriges tak.

Trots avståndet är det ur många synpunkter värt att besöka ett område där allting är "Sveriges nordligaste". Vill du därför följa med på resan, bör du skaffa fram topografiska kartan, blad 32 J Treriksröset och 32 K Kummavuopio. Hela området är cirka 30×20 kilometer stort och balanserar på 69° nordlig bredd, vilket motsvarar mellersta Grönland eller övre delarna av Kanada eller Sovjet – trakter som med rätta anses ogästvänliga ur klimatologisk synpunkt. Men vi

har turen att slippa dessa bistra förhållanden. Tacka Golfströmmen för det.

Begränsningen i nordost och ost utgörs av Könkämäälvens källsjöar: Gåldajavri, Kilpisjärvisjöarna, Taatsajärvi och Kiellijärvi. I söder av Kuummaeno och dess sydliga tillflöden, samt i väst och norr av riksgränsen mot Norge. Något mer än hälften av området ligger ovanför trädgränsen. Det är bara en remsa från Treriksröset utefter gränsen mot Finland och längs

Kummaeno upp till Pältsastugan, som björken kan växa. I övrigt härskar kalfjäll med ett flertal mindre sjöar. Bland fjälltopparna dominerar Måskokaisemassivet och Pältsan, som når över 1000 meters höjd.

Könkämä – Lainovuoma samebyar

Sportfiske kan normalt bedrivas inom hela området. Fiskekort köps för Könkämä-Lainovuoma samebyars område och kan variera lite i upplåtelse. Sjön Kåbmejaure i SV var exempelvis undantagen 1982. Fisket upplåtes under tiden 20/6 till den 30/8, och för en billig penning öppnar sig då möjligheter till ett fiske med otroliga naturupplevelser.

Var skall man då svinga en lina. Det är knappast mycket lönt i gränssjöarna mot Finland. Även om där finns harr, så dominerar gädda, sik och lake. Småsjöarna inom området kan innehålla röding, men det är i de rinnande vattnen, och då främst Kummaeno med biflöden, som fisken väntar på dig.

Fisket börjar lämpligast en mil uppströms Kummavuopio, där det står en liten röd renvaktarstuga. Sedan fiskar man sig in genom ett område, som kvalitetsmässigt varierar rätt mycket. Det finns älvsträckor som är nästan fisktomma för att helt plötsligt vara bra igen. Det finns också vatten som är helt otroliga. Till den gruppen måste man hänföra Kåbmejokk. Det är ett väldigt trevligt biflöde till Kummaeno och håller en otrolig mängd fisk. Harren dominerar, men det finns även öring inom området. Storlekn på harren är väl inte av rekordkaraktär, men fullt acceptabel – fiskar på 5 hg är inte ovanliga.

De första nybyggarna

Den enda svenska bebyggelsen med fast befolkning är Kummavuopio. Namnet betyder "Den lustiga viken". Före år 1800 fanns inte några nybyggare i Könkämädalen norr om Karesuando. Men det fanns behov av härbärge för resande till och från Lyngenfjorden, varför kyrkoherden i Karesuando, Lars-Levi Laestadius, tillsammans med nybyggaren Mämmi, föreslog att ett viloställe skulle inrättas mellan Lyngenfjorden och det 1823 anlagda krononybygget Namakka. Han sökte och fick tillstånd att anlägga två nybyggen vid Kilpis-

forts. på nästa sida

De mindre tillflödena till Kummaeno kan ge ett spännande flugfiske, men i det klara vattnet är fisken otroligt skygg.

Även i detta halvt arktiska landskap finns ett intressant djurliv som en extra krydda att lägga till fiskeupplevelsen. Här en fjällräv...

Rosling (Andromeda polifolia), en dvärgbuske med blekröda blommor, går i fjällen upp över trädgränsen.

forts. från föreg. sida

Järvi. Tillstånden utfärdades trots att man visste att ingen åkerodling kunde bedrivas så långt norrut. Efter Laestadius död 1861, bebodde släkten Raatamaa gården i över hundra år, och fjällstugan blev en efterlängtdad anhalt för både människor och djur. Under andra världskriget kom många flyktingar hit och blev väl omhändertagna av Olga Raatamaa – "Kejsarinnan" kallad. Olga blev kvar i Kummavuopio till 1952, då gården övergick till Edla och Petter Johansson. Deras isolering har gradvis brutits, men först 1980 fick man elektricitet, och i slutet av 1981 en grovbruten väg, som emellertid endast kan användas vintertid, då kylan bygger broar över de sista vattendragen. Men jag tror att familjen i Kummavuopio är lika nöjd utan väg in på gården...

Kummaeno och Pältsan

Från Kummavuopio kan man följa en tydlig stig utefter Kummaeno – en älv, som stundtals har norsk karaktär med jämna stryk, för att i nästa stund bli storstenig med oroligare vatten. Det är en markant skillnad i fiskrikedom mellan dessa partier. De steniga är att föredra. Så passerar man Åggovare, fjället som tidigare sagts ha hyst den sist ynglande vilda vargen i Sverige. Snart är leden inne på höga parallella åsar, den så kallade Kummavuopioåsen. Dessa åsar är ovanliga i Sverige, men ganska vanliga i Finland. De har bildats i en stor istunnel, där en isrygg delat bottenavlagringarna i stora parallella strängar.

Nära trädgränsen, längst inne i dalgången, ser man ett vattenfall växa fram. Det bildas av en tvärande klippa i Kummaeno. Strax nedanför fallet ligger en intressant fiskeplats, som

hyser skaplig öring. Höljan är tyvärr svärfiskad med sina många vattenvirvlar, men är väl värd ett försök.

Här uppe, en kilometer från trädgränsen, ligger Svenska Turistföreningens (STF) stuga. Byggnaden är inte purfärsk, men den är bra att ha om vädret trilskas. Turistföreningen rekognoscerade platsen tillsammans med lappfogden 1937, och under 1941 uppfördes byggnaden, som har två stycken rum med sex respektive fyra bäddar.

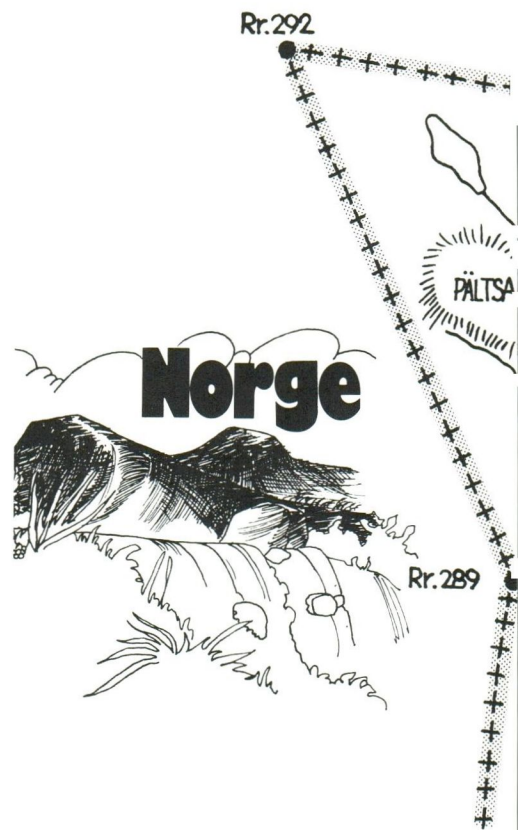
I stort sett ända från Kummavuopio ser man en vass spira resa sig mot himlen vid horisonten. Det är Pältsan, en del av det hästskoformade Måskokaismassivet. Fjället är botaniskt intressant och dalgången söder Pältsan ornitologiskt rik.

En dagsutflykt från Pältsastugan upp på Pältsan är därför att rekommendera. Bara utsikten är belöning nog, men för den botaniskt intresserade kan dessutom utfärden bli årets höjdpunkt. Fjället är uppbyggt av amfiboliter liksom många andra lapplandsfjäll, men under denna finns en kalkrik berggrund. Av det arktiska klimatet skapas flytjordmassor, och dessa jordrörelser bidrar till att hålla hög kalkhalt i jordens ytskikt, vilket i sin tur är en av förutsättningarna för en rik växtlighet – vilket i sin tur är en förutsättning för ett bra fiskbestånd.

På väg upp till Pältsan passerar man Njärejokk. Detta vatten hyser både öring och röding i rikligare tal än nedanför fallet.

Vad kan man då finna för rariteter här uppe?

Den förnämsta av alla är nog Laestadius vallmo (*Papaver laestadianum*), en liten gul vallmo som först beskrevs av Lars-Levi Laestadius 1859 och som finns på endast fyra lokaler i hela världen, varav en vid Pältsan. Den finns på flera olika platser på Pältsans nordside, men är rikligast på sluttningen

ner mot Njärrejaure, också en intressant fiskesjö. Av övriga sällsyntheter kan nämnas Sibirisk trift (*Ameria scabra*), liksom Snöfryle (*Luzula arctica*), en fjällväxt som förutom vid Pältsan finns på isolerade områden vid Virihaure, Sarek och Torneträsk. Polarstjärnblomman har endast fyra lokaler i Skandinavien, varav två i Norge och i Sverige vid Virihaure och Pältsan. Det finns mycket, mycket mer att beundra, men det är väl med växterna som med fisket – det är de sällsyntaste som ger störst upplevelse.

Kummaeno, Kåbmejokk och Njärrejaure

Av Johan Antti

Efter att varje sommar ha letat efter det perfekta flugfiskevattnet, hamnade jag mer eller mindre oplanerat vid Kummaenos stränder. Kosan var egentligen ställd till det långt mer berömda Råstojaure, men efter diverse kringelkrokar hamnade jag istället vid Treriksröset.

Jag hade planerat att från Kummavuopio ta mig till Råsto längs efter leden, men kom efter en utebliven båtskjuts över Könkämäälven istället

till Pältsastugan. Nåja, inget ont som inte hade något gott med sig. Kummaeno skulle visa sig vara ett utomordentligt fint alternativ.

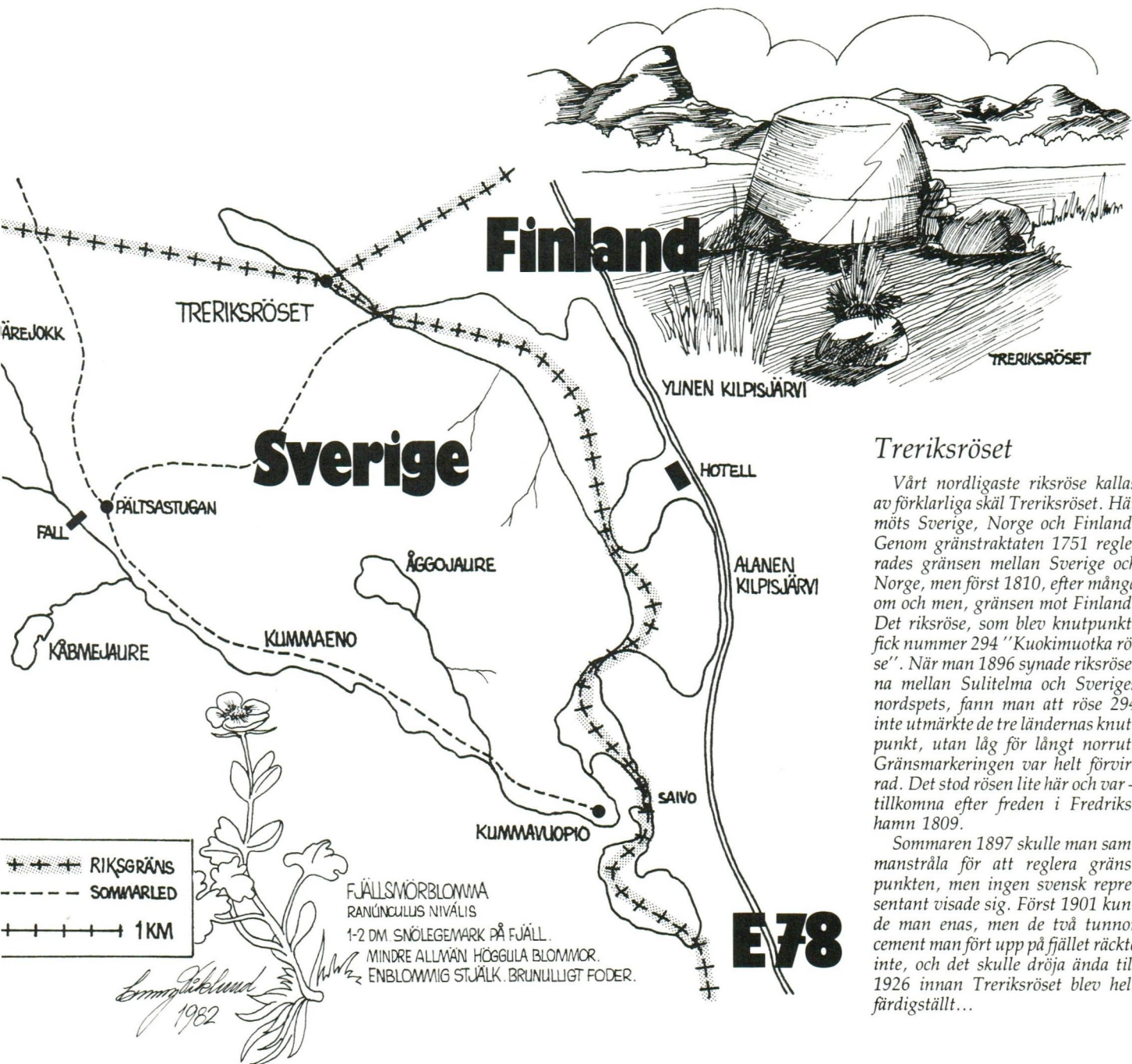
Kummaeno avvattnar det väldiga Måskokaise/Pältsan massivet, och slingrar sig genom en grön dalgång i ett i övrigt helt kargt landskap. Den förenar sig med vattnet från de stora Kilpisjärvisjöarna, och tillsammans bildar de Könkämä älv.

De intressantaste avsnitten av

Kummaeno är utan tvekan från Kåbmejokkens inflöde ner till en liten renstuga vid strandkanten. Nedanför stugan blir älven tämligen ointressant. Den slingrar sig vidare som en lugnflytande kanal med sandbotten – och utan några egentliga fiskeplatser.

Harr, öring och röding

Det ska med en gång sägas, att

Treriksöröset

Vårt nordligaste riksröse kallas av förklarliga skäl Treriksöröset. Här möts Sverige, Norge och Finland. Genom gränstraktaten 1751 reglerades gränsen mellan Sverige och Norge, men först 1810, efter många om och men, gränsen mot Finland. Det riksröse, som blev knutpunkt, fick nummer 294 "Kuokimuotka röse". När man 1896 synade riksrösetna mellan Sulitelma och Sveriges nordspets, fann man att röse 294 inte utmärkte de tre ländernas knutpunkt, utan låg för långt norrut. Gränsmarkeringen var helt förvirrad. Det stod rösen lite här och var – tillkomna efter freden i Fredrikshamn 1809.

Sommaren 1897 skulle man sammanstråla för att reglera gränspunkten, men ingen svensk representant visade sig. Först 1901 kunde man enas, men de två tunnorna cement man fört upp på fjället räckte inte, och det skulle dröja ända till 1926 innan Treriksöröset blev helt färdigställt...

kummaenoområdet (liksom Råsto) domineras av harren. Kummaenos övre del, liksom Käbmejokken, hyser nästan enbart harr, medan förhållandet öring/harr jämnas ut i den nedre delen.

På nordsidan av Pältsan, vars väldiga toppar rispar hål i molnen på över 1400 meters höjd, ligger Njärrejaure. Det är en sjö, som kan bjuda på ett lysande rödingfiske – när och om allt stämmer. Det är en verkligt sällsam upplevelse att stå i skuggan av ett fjäll, som reser sig 700 meter nästan rakt upp från en vattenyta bruten av tusentals rödingvak att lägga ut torrflugan till.

Utrustningen

Kummaeno och Treriksöröset ligger

i vår skandinaviska fjällkedjas allra nordligaste del och har därför inte mycket gemensamt med fjällen i Dalarna eller Jämtland. Det bör man ha i åtanke första gången man besöker det här området.

Vädret är osäkert, och man kan överraskas av både snöstorm och minusgrader mitt under högsommaren, även om det inte hör till vanligheterna. Välj därför en god vildmarksutrustning, och se särskilt till att ha en bra sovsäck och ett bra tält. Det är ditt hem under fjällvistelsen. En fiberpäls är också skön att ha med sig, om inte annat för att ta på sig efter avslutat fiske, när rådimman kommer smygande.

Skulle man överraskas av mycket dåligt väder, så står alltid Pältsastugan öppen för allmänheten. Den fungerar

som raststuga, men man kan övernatta, och här finns också en nödtelefon från vilken man kan nå larmcentralen i Kiruna, om olyckan varit framme.

Fiskeutrustningen är helt ett personligt val, men som ett litet tips kan jag rekommendera ett inte allt för vekt spö på 8–9 fot för klass 5–7. Inte för att vattnet eller fisken är särskilt stor, men som alltid får man tampas med kalfjällets eviga glädjedödare – blåsten.

När det gäller lämpliga flugor, så gäller norrlandsregeln nummer ett även här, det vill säga att med nattsländeaskan behärskar man nio av tio upptänkliga fiskesituationer. Komplettera sedan med bäcksländor på försommaren och dagsländor på högsommaren – och så harkrankar. De är säkra kort!

Phryganealarven företog ett ändlöst maratonlopp i akvariet.

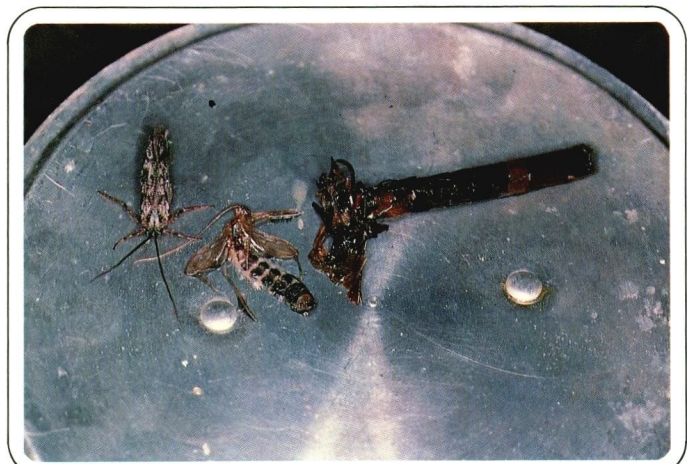
Rapport från en Phryganea- födelsel

Som larv löpte den ett evigt maratonlopp i akvariet, och på menyn stod hellre gråsugga och öring än de vanliga vegetabiliska rätterna. Men inte bara detta, det var tydligen Corixan, som lärt den att simma! Frågan är – hur får en nattslända uppföra sig egentligen...

Text och foto: Risto O Seppänen

Den färdiga nattsländan var 3,5 cm från huvud till vingspets, och med antennerna inräknade mätte den hela 7 cm!

Den nykläckta sländan tillsammans med den tomma pupp-huset och huset. Man ser resterna av den stora boll, som den förseglade sitt hus med!

Det hela påminner osökt om en gammal bekant historia: En liten pojke sitter vid köksfönstret och studerar fåglarna utanför och frågar vetgirigt efter fåglarnas namn. Pappan som läser en tidning svarar tankspridd gång på gång: "En bofink", varvid pojken förargad utropar: "Får en bofink se ut hur som helst"!

För de flugfiskare, som börjat studera insekter i ett insektsakvarium, är situationen säkerligen välbekant. Dels är den entomologiska litteraturen ofta knapp och givetvis sällan skriven av flugfiskare för flugfiskare. Å andra sidan kan identifieringen av insekterna skapa problem, även om man inte har för avsikt att kartlägga exempelvis alla de ett par hundra olika nattsländearterna. Området är inte särskilt genomforskat, och redan enkla akvariestudier kan bjuda på överraskningar – samtidigt som frågetecknen hopar sig.

Självklart kände jag genast igen *Phryganea grandis*, vår största nattslända, då jag träffade på den i ett regnbågsvatten förra hösten. Det spiralvindade huset, dess "tigermonstrade" huvud och storleken talade klarspråk. Larven var i kromosom-storlek: huset mätte 5,5–6 cm och själva larven kom inte långt efter. Men beteendet i akvariet ställde många tidigare erfarenheter på huvudet.

Åt öring

Den stora Phryganean fann sig omgäende till rätta i mitt akvarium och visade sig vara en verklig personlighet. Den började dock ganska snart att visa sig vara rent av farlig för sin omgivning. Den plundrade systematiskt varenda nattsländehus där larven puppat sig. De i akvarieaffären inköpta växterna gillade den inte, men däremot alla de små snäckorna som hade följt med växterna. Speciellt då jag hjälpte den att krossa skalen... Men den var ingalunda selektiv i sin matållning, utan även corixor, gråsuggor, dagsländenymfer – ja, även öring åt den med välbehag!

Den stora Phryganean var en fantastisk personlighet, orädd, antagligen nyfiken, men framför allt oerhört aktiv i sina göromål i akvariet. Ja, den kunde gott liknas vid en maratonlöpare. Det finns inget lättare, än att störa en liten insekt i dess miljö, men Phryganean var annorlunda alla de andra. Då det med hjälp av en ficklampa gick att locka de mindre nattsländelarverna att titta ut, räckte det med att lätt knacka på den stora Phryganeans husdörr, för att väcka dess intresse.

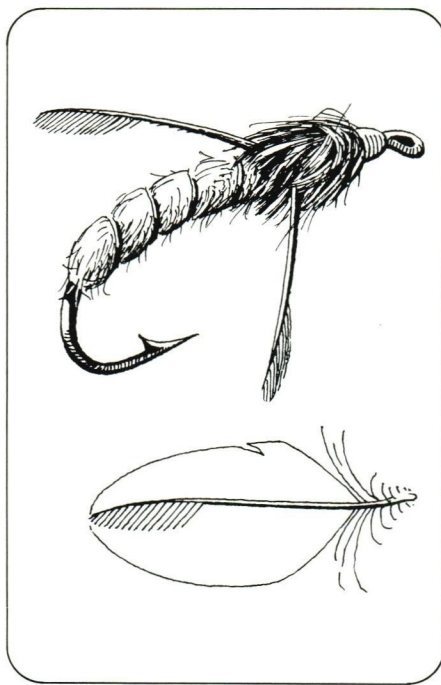
Hur otroligt det än låter, så tror jag att det utveckledes en enkel kommunikation. Jag brukade nämligen nästan dagligen försiktigt lyfta den till en djup tallrik för

att proviantera på mygglarver. Kanske "lyftet" och den lätta knackningen på husdörren gjorde att Phryganean sammankopplade detta med den serverade middagen. Om nu Phryganeor kan lära sig sådant...

"Den Store" levde med andra ord i bästa välmåga i mitt akvarium, och så fortsatte det ända till de sista dagarna i november. Då slutade den helt plösligt att äta. Ja, den ignorerade till och med den fina öringen... Ännu mer än tidigare tränade den för det tydligen kommande maratonloppet, snodde runt, bökade i botten. Den första december kom svaret på dess beteende: den hade täppt till öppningarna med pålimmade gruskorn och börjat förpupas!

Fullt av överraskningar

Så långt var allt okey, men den hade dessutom virat in huvudändan i en gräsboll, ca 4 cm i diameter. Det var den första

Studierna i insektsakvariet inspirerar till nya flugbindningsförsök. Varför inte förse nattsländepupporna med paddelben och fiska i dem med ryckig corixa-teknik? Här är benen gjorda av nedklippta hönshackel.

stora överraskningen, för något sådant beteende hade jag aldrig upptäckt hos de andra nattsländorna. Gjorde "Den Store" detta för att skydda sig mot bl a sina släktingar?

Puppan skyddades väl i en nätövertäckt glasburk i akvariet, och den tillfördes extra

syre via ytterligare en genomluftare. Tre veckor gick utan en enda rörelse på huset, men julnatten kom den andra stora överraskningen, då den föddes.

Den stora, närmare 4 cm långa puppan kröp ur huset, darrande i spasmiska ryck. Ja, det hela påminde om ett epileptiskt anfall. Samtidigt växte den ytterligare i storlek, då en på ett förunderligt sätt pumpade upp sig med luft. Man kunde skönja luftlagret innanför skinnet.

Den tredje stora överraskningen kom snart, då "Den Store" även visade sig vara intresserad av maratonsim. Den simmade ingalunda raka vägen upp till ytan, utan snodde aktiöt runt i akvariet efter botten – ja, faktiskt **exakt likt en Corixa!** Den simmade ryckigt med hjälp av sina paddelben, och var mycket, mycket aktiv.

Jag har kläckt mindre nattsländor många gånger i akvariet, men aldrig upplevt detta fenomen tidigare. En flugfiskande vän kunde dock berätta, att han funnit mycket aktiva nattsländepupporna, som rent av sprang på sina ben likt spindlar på botten, men några stora Phryganeor hade han inte sett bete sig så.

Akvariet ger tips

Självklart känner man sig lyckorusig, då man lyckats med den svåra uppgiften att kläcka Nordens största nattslända hemma i akvariet mitt i den smällkalla vintern. Men samtidigt blir man vemodig som flugfiskare – hur är det nu med de egna skapelserna i flugasken? Ja, likheten med den naturliga förebilden är utomordentligt ringa. Borta är de långa och framstående benparen, och dessutom har ju mina puppor "luftlagret" på kroppen, inte **innanför** puppans skinn.

Det sistnämnda borde gå att uppnå med litet gammaldags mörknande silvertinsel på kroppen och rökfärgad, genomskinlig plast över... och min flugfiskande vän, som sett aktiva, springande nattsländepupporna i sitt insektsakvarium, har också uppmärksammat hur en del puppor simmar ryckigt med sina långa ben. Han har därför bundit och fiskat en del av sina puppor på corixavis sedan flera år tillbaka.

Onekligen kan fortsatta akvariestudier ge uppslag till både nya flugmonster och större förståelse för livet i vattnet. Antagligen spelar själva akvariemiljön en stor roll, och mycket kan både förklaras och bortförklaras den vägen. Men många förbryllande frågeställningar kvarstår. Kanske min sköna *Phryganea grandis* var ett superstort exemplar, en sinkadus både vad gäller storlek och beteende – eller en "bofink" skapad av de speciella förhållandena i akvariet...

TÄNKT OCH TYCKT

Det är vi som måste betala!

I slutbetänkandet av 1973 års fiskevattensutredning "Fiska på fritid", SOU 1978:75, behandlades även frågan om en allmän fiskevårdsavgift. På denna punkt var utredningen enhällig. Samtliga ledamöter, således även politikerna, stod bakom förslaget om att införa en allmän fiskevårdsavgift. Utredningens ordförande var Åke Wictorsson, som bekant ordförande i Fritidsfiskarna.

Detta förslag, liksom en mycket stor del av utredningens övriga förslag, bland annat det fria fisket på ostkusten, medtogs emellertid inte i regeringspropositionen. Förslagen hade tillstyrkts av Fritidsfiskarna i det remissyttrande förbundet gav, och man betonade även sambandet mellan det fria fisket och *de fiskandes vilja att ekonomiskt bidra till fiskevårdande åtgärder*.

Beslut har nu fattats vad gäller det fria fisket, även om det ännu inte har genomförts. Men däremot vilar fortfarande frågan om fiskevårdsavgiften. Det torde stå helt klart, att i det rådande statsfinansiella läget kommer inte några medel av betydelse att anslås över budgeten. Om vi önskar att fiskevården ska få ökade ekonomiska resurser, och därmed vi själva ett bättre fiske, så måste vi själva betala detta via en allmän fiskevårdsavgift.

Mot bakgrund av detta har Östgötadi-striktet av Sveriges Fritidsfiskare Riksförbund hemställt, att förbundsstyrelsen snarast uppvaktar regeringen och begär

att förslag om en allmän fiskevårdsavgift föreläggs riksdagen. Även riksdagspartierna bör uppvakta, och det bör betonas att ett snart beslut är önskvärt.

Fiskevården måste få resurser, och det är alla vi som fiskar, som nu måste ge vårt bidrag. Vi har inte bara ett ansvar för framtiden – det gäller också vårt eget fiske redan idag.

Lars Gustavsson
Börje Gillding

Kan vi påverka våra beslutsfattare?

Javisst, ett utmärkt exempel på hur man gör finns i ledaren i FiN nr 1-84. Många flugfiskare kanske fryser åt uppmaningen att skicka brev till politiker. Men vårt mått borde vara: *Hellre ett brev till riksdagshuset än mummel och smågnäll från soffhörnet*.

Vi måste helt enkelt tala om för våra politiker hur vi vill ha det. De kommer knappast och frågar oss. Jag och många av mina fiskebröder har följt Gunnar Johnsons uppmaning och skickat brev till politiker. Vi har gjort det därför att vi tror det på sikt ger resultat. För ungefär ett år sedan skickade vi i Fiskeklubben Strömslåndan i Skellefteå ett brev till samtliga riksdagsmän från Västerbotten. Brevet innehöll en skrivelse angående laxens och havsöringens dyster framtid, samt förslag

till åtgärder. Nyligen kunde vi läsa en notis i en lokaltidning, att en av de politiker som fått vår skrivelse motionerat om åtgärder för att rädda östersjölaxen.

Hellre ett brev för mycket – och allra helst många brev!

Jan Nilsson

Ett oförskämt överförmynderi

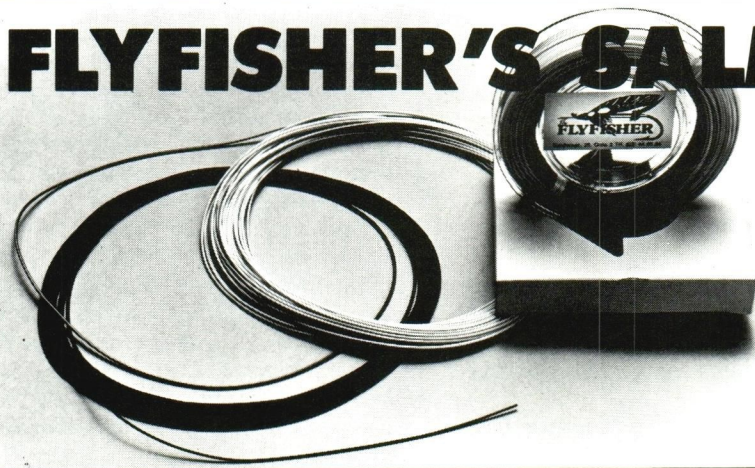
Jag känner idag en förlamande maktlöshet inför regeringens utbyggnadsplaner för våra sista älvar. Det är fruktansvärt hur man bär sig åt med våra naturresurser. Man skövlar skog och jord och förgiftar luft och vatten, och nu har man alltså bestämt långt över våra huvuden att också ta ifrån oss våra sista strömmande vattendrag. Hur kan och får en energiminister bestämma från Stockholms horisont vad som ska ske, när hon – det vågar jag påstå – inte har den ringaste aning om hur människorna på de aktuella platserna lever och känner. Samtidigt ser man ju idag tydligt, hur regeringen spelar Vattenfall i händerna.

Det går inte längre att enbart hänvisa till sysselsättningsaspekterna. Inget arbete är så heligt, att man för den skull får förstöra naturvärden i den här storleksordningen. Vad ska vi säga till våra barn? Hur ska vi någonsin kunna försvara de ingrepp, som regeringen nu tydligen är beredd att göra? Det är ett otroligt förakt politikerna nu visar oss, och det är ett överförmynderi, ett sätt att genomdriva beslut mot stora folkopinioner.

Mitt flugfiske är halva mitt liv. Det tänker jag inte låta någon ta ifrån mig. Jag håller mitt liv kärare än så.

Gösta Sidevärn

FLYFISHER'S SALMON FLY LINE

En 40 yards flueline med 16 meter «belly»
og 7 meter mykt avsmalende slow-sink tip.
AFTM 10 – passer de fleste 2 håndsstenger
i klasse 10-11. Pris SEK. 349,- NOK. 329,-

FLYFISHER

Baldersgt. 26
Oslo 2 - 44 58 64

FLY-DRESSING

Box 2003
56102 HUSQUARNA - 036/13 41 97

Stipendium

Nordfish i Vällingby har instiftat ett stipendium på 5 000 svenska kronor att utdelas till personer eller klubbar som under året gjort den främsta insatsen för sportfisket. Stipendiet är till för att underlätta och stödja det stora frivilliga arbete, som görs i det dolda av många eldsjälar för att främja sportfisket – det kan röra sig om fiskevård, handikappfiske, ungdomsverksamhet eller linande.

Skriv till Nordfish, Box 2036, 162 02 Vällingby, och berätta om vem/vilka du anser är värd att premieras. Sista dag är den 1 november, och stipendiet kommer att delas ut i december 1984.

Red.

SVENSKTILLVERKAD FLUGFISKEVÄST

TILLVERKAS AV GRÖN MILITÄRSATIN
I TRE MODELLER MED NAPPASKONING

"ALTA"	se bilden	325,00
	9 fickor fram	
	2 innerfickor	
"GAULA"	12 fickor fram	475,00
	2 innerfickor	
	1 ryggficka	
	2 bakfickor	
"DRIVA"	Deep wader	200,00
	4 fickor fram	
RAKA BYXOR	6 fickor	375,00

SÄLJES ÄVEN MOT POSTFÖRSKOTT
VARVID FRAKT TILLKOMMER.

BlixtSport
Storgatan 87 UMEÅ 090-11 40 70
FISKESPECIALISTEN!

Tvåhands Worcestershire
Salmon och Beaulites
nya laxrulle:

Mycket kraft med lite muskler

Ankaret i Worcestershires boronspö-serie är 14-fots tvåhandsspöet "Salmon". Ankare, men ändå superlätt – bara 261 gram!

Finish, lindningar, öglor, balans, styrka och vikt gör det annars så slitsamma älvfisket efter grov lax och öring till lättsam sport. Du kan spara musklerna tills hugget kommer!

Särskilt om ditt team är Worcestershire Salmon and Beaulite Mk II, den nya laxrullen med stor kapacitet (DT 12 F plus erforderlig backing) och ett bromssystem som slår till bara då fisken tar lina.

Beaulite Mk II finns i två storlekar. Båda med samma lätt reglerbara broms, båda dessutom med fläns för fingerbromsning och båda i en

prisklass som är alldeles för
vänlig för rullar av den här

kalibern! Linan till den
här utrustningen kan

vara Shakespeares nya
Century XXI, DT och WF,

flytande och långsamt
sjunkande. Den sist-

nämnda är nästan av
intermediate-klass och

blir en stor tillgång när du vill

överlista ditt byte med en ytgående fluga!

Elbe Shakespeare förgyller det nordiska flugfisket med spön, rullar, linor och material som täcker alla behov – från midgefiske i trånga vatten till kämpigt tvåhandsfiske i forsande älvar.

Elbe Shakespeare

NYTT PÅ MARKNADEN

Norrländska fiskevästar

Blixt-sport i Umeå har tillsammans med Tegs syfabrik tagit fram tre helsvenska västar – men givit dem norska namn: "Alta", "Gaula" och "Driva". Alla tre västar ger ett gediget intryck och står sig väl i konkurrensen med italienska eller amerikanska västar, och genom att de är fabricerade i Sverige, så är priset lågt. Devalverade svenska kronor tillsammans med en hög dollarkurs slår ju hårt på importerade produkter.

"Alta" och "Gaula" är ganska lika varandra. Man kan säga att "Alta" är en ekonomiversion av den mer påkostade "Gaula". "Driva" är en kort vadarväst, men kommer säkert också att vinna flytringsfiskarens gillande, eftersom han också är beroende av en superkort väst.

"Driva" är också en utmärkt väst för flytringsfiskaren.

Västarerna är tillverkade i ett militärgrönt tyg med läderskoningar, och samtliga modeller är försedda med fästen för häv, tafsklippare och spö. Utvändiga fickor är försedda med kardborreband, och här skulle man kanske önska att modellen förbättrades med någon utvändiga ficka med blixtlås. Även ficklocken är lite i minsta laget, men detta är ingen allvarlig anmärkning. Som helhet ger västarerna ett förtroendeingivande intryck. De två större har 16 respektive 11 fickor – varav några invändiga med blixtlås (plus ryggficka) – medan den korta vadarvästen endast har 4 fickor på framsidan.

Bäst av allt är priset: "Gaula" kostar SEK 475 – och då får man mycket väst för

pengarna. Ekonomiversionen "Alta" kostar 325 kronor, och den korta vadarvästen "Driva" endast 200 kronor. Västarerna lagerförs i S, M och L ("Alta" även i XL), men även andra storlekar kan fås på beställning.

Blixtsport har också tagit fram ett par utmärkta byxor i samma tyg för SEK 375. Enda försäljningsställe är Blixt-sport Fiske och Fritid, Storgatan 87 i Umeå, telefon 090/11 40 70.

Fredrik Israelsson

Karpens Pro-Vest

Karpens har från Kina tagit hem en av de mest välgenomtänkta, välsittande och välsyddade fiskevästar jag någonsin provat. Den heter Pro-Vest och är mycket lik Streamdesigns Classic. Västen har hela 23 fickor, varav flera med blixtlås. Västen har dessutom två rejäla, utvändiga ryggfickor, och den är sydd med en dubbel förstärkning vid nackoket och har en skärning, vilken gör att den inte belastar rygg och nacke lika mycket som många andra västar.

Pro-Vest från Karpens Flugfiske.

Pro-Vest är beigebrun och finns i storlek S, M, L och XL. Priset är 390 kronor, och för sina pengar får man då marknadens förmodligen mest prisvärda väst.

Gunnar Johnson

Sportags nya spöserie Kingfisher Long Bow får ett mycket positivt mottagande av FiN:s testkastare.

Nya boronspön

Sportag i Malmö lanserar sju nya boronspön till säsongen 84. Serien heter Kingfisher Long Bow, och de enskilda spöna har fått namn efter nordamerikanska indianstammar. De rörbyggda klingorna innehåller hälften boron och hälften kolfiber, färgen är vackert rubinröd och finishen är hög. Linföraren är Fujis (aluminiumoxid) medan övriga öglor är av snaketyp. I serien ingår spön i AFTM-klass 3–4 till klass 10–11. FiN har provkastat Comanche, en tiofotare för lina 6–7, och dessutom en fjortiofotare, Dakota, i klass 10–11.

Comanche visade sig vara ett mycket trevligt och lättkastat spö. Det kastar långt

(mycket långt) utan minsta ansträngning. Aktionerna, som kallas "progressive compound taper", ger ett ganska snabbt, men ändå behagligt mjukt spö. Det bär WF-linor i klasserna 6, 7 och 8, och allra bäst tycks det uppföra sig med den tyngre linnan. Men sådana värderingar kan naturligtvis variera mellan olika kastare och fiske-situationer. Totalt sett "det bästa spö, jag någonsin kastat med" – enligt under-teknad.

Laxspöet visade sig också vara en mycket trevlig bekantskap, och redan vid de första kasten blir man vän med det. Dakota är ett spö med inbyggd "kastglädje"! Kraften finns i spöet, och tas fram alltefter

som linlängden kräver det – lugnt och utan vibrationer eller eftersvängningar. Att menda en linbåge på 25 meters håll efter att ha rullkastat nästan hela lina, kunde göras gång på gång, och mer behöver knappast sägas om kastförmågan.

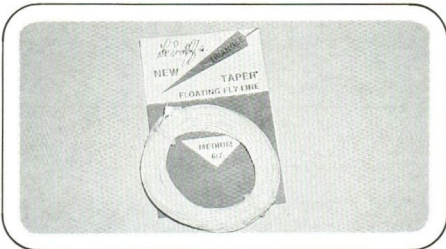
Såväl tapering som blandningen av boron och kolfiber tycks vara resultatet av ett väl genomtänkt program, som gett marknadens kanske mest välkastande spöserie.

De ingående spöna heter: Cheyenne 8' AFTM 3–4, Navaho 8 1/2' AFTM 5–6, Cherokee 9' AFTM 5–6, Apache 9 1/2' AFTM 6–7, Comanche 10' AFTM 6–7, Sioux 10' AFTM 8 och Dakota 14' AFTM 10–11. Priserna varierar mellan cirka 1.185 och 2.290 kronor beroende på modell.

Peter Bryder/Tor Mellberg

Triangle Taper

Det amerikanska flugfiskeoraklet Lee Wulff har lanserat en linmodell, som han kallar Triangle Taper. Idén bakom hans lina är densamma som Masterlines Banker, d v s en lina av weight forward typ, men där hela den drygt 13 meter långa klumpen är kontinuerligt taperad mot spetsen. I en sådan lina, menar Lee Wulff, skjuter den lagrade kraften i den tyngre delen hela tiden en lättare linbåge framför sig, till skillnad mot vad som är fallet i en ordinär, parallelltjock klump. En Triangle Taper utnyttjar därför bättre den uppbyggda energin och sträcker lättare kastet.

Lee Wulffs Triangle Taper har en klump, som är kontinuerligt taperad hela vägen mot spetsen.

Visst låter det hela riktigt, och lina uppför sig också fint. Hela tiden sträcker den tafsens, och flugan landar dunlätt. Enda problemet är, att med en så lång tapering måste man ha åtskilliga meter lina utanför toppöglan, innan spöet börjar arbeta. Vid fiske i små vatten med korta kast kommer därför kanske inte linans egenskaper helt till sin rätt – om man inte väljer att kasta en viktsklass för tung lina.

Lee Wulffs Triangle Taper har säkert sitt största användningsområde för den som fiskar i vatten, vilka fordrar långa kast, och där en nätt presentation av flugan är ett måste.

Triangle Taper finns bl a hos Karpens, som saluför den i tre viktsklasser: Light, som är tänkt för spön i klass 4–5, medium för klass 6–7 och heavy för klass 8–9. Finns endast som flytlina i vit färg. Priset är 350 SEK kronor.

Gunnar Johnson

forts på nästa sida

Sigma Grafit och klassiska Medalist:

För verklig precision i trånga vatten!

Sigma Grafit är en serie på fem flugspön från 8 till 10 fot. Tvådelade, svarta kastmaskiner. Det kortaste spöet i denna serie är det spö som vi vill rekommendera för det verkliga precisionsfiske i trånga vatten.

För den sortens fiske är grafiten ett ypperligt material. Klingan ger inga eftersvängningar som stör linans gång – du kan lägga ut den på centimetern när!

Den idealiska rullen till ditt Sigma Grafit-spö hittar du i Medalist-serien: sju rullar som täcker in lika många AFTM-klasser.

Medalist är klassikern, faktiskt världens mest sålda flugrulle!

Till den här kombinationen rekommenderar vi en lina som Elbe Expert. Därmed har du en utrustning för många tjugusiga fiskestunder. Ändå har den inte kostat dig en förmögenhet!

Elbe Shakespeare förgyller det nordiska flugfiske med spön, rullar, linor och material som täcker alla behov – från midgefiske i trånga vatten till kämpigt tvåhandsfiske i forsande älvar.

Elbe Shakespeare

Ny svensk vadarstav

Äntligen – ett svenskt företag, Raskens & Boström i Markaryd (tel. 0433-123 00), har börjat tillverka en lätt, hopfällbar vadarstav!

Förebilden är amerikansk, som vi alla vet, men den amerikanska staven har en rad påtagliga brister – inte minst priset...

Markaryd-staven är av grövre lättmetallgods, och har även gjort rent hus med en rad andra svagheter hos den amerikanska:

1. Markaryd-staven har ett rejält koger, som håller den på plats i bältet eller livremmen.

2. Snodden är fäst i handtagets topp – löslinan snor sig inte runt handtaget under djupvadning.

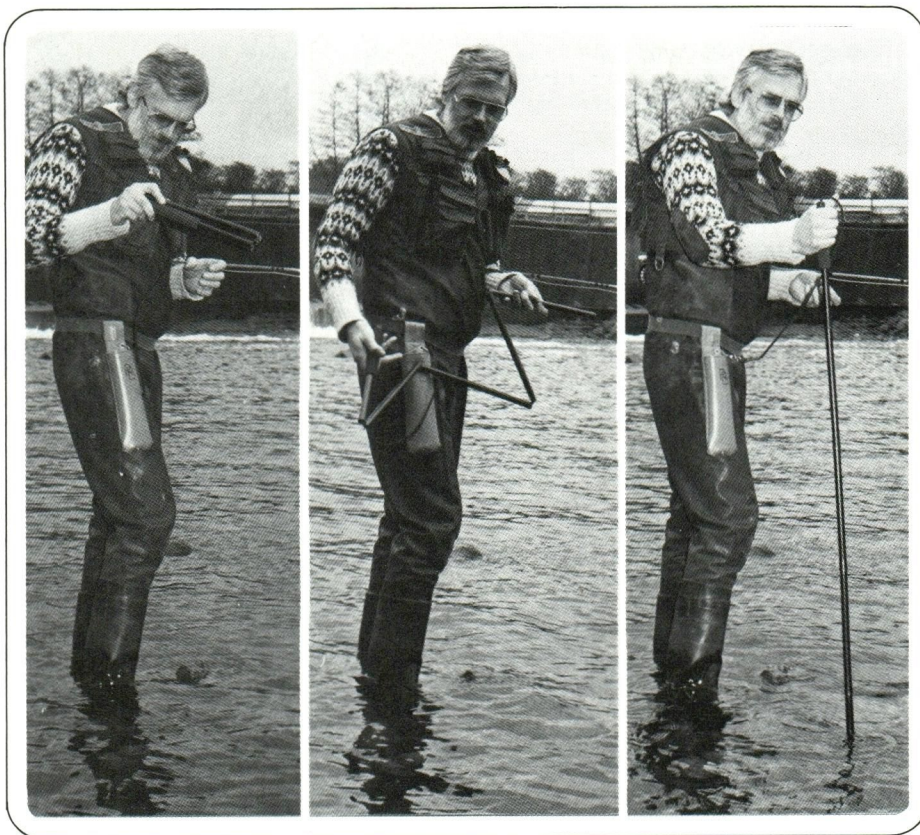
3. Gummirepet som håller samman de fem delarna är reglerbart – det kan spännas – och dessutom utbytbart.

4. Stavens spets är gummiklädd, och den nedersta delen av staven plastklädd – det förhindrar fiskskrämmande metallskrammel.

5. Stavens nedersta spets kan förtyngas, allt efter smak och behov.

Markaryd-staven finns i två längder, 120 och 140 cm – avsikten är att den skall ha "skidstavslängd", till armhålan. Den kostar 270 kr... och en tremannaexpedition, bestående av de ökända FiN-signaturerna Flugsnapparen, Kalfaktorn och Gamle, i starkt behov av stöd under ett frostigt försök i mars att komma till tals med Trötta Elsa, en känd halländsk laxbessa, tyckte att den var väl värd priset!

Bengt Öste

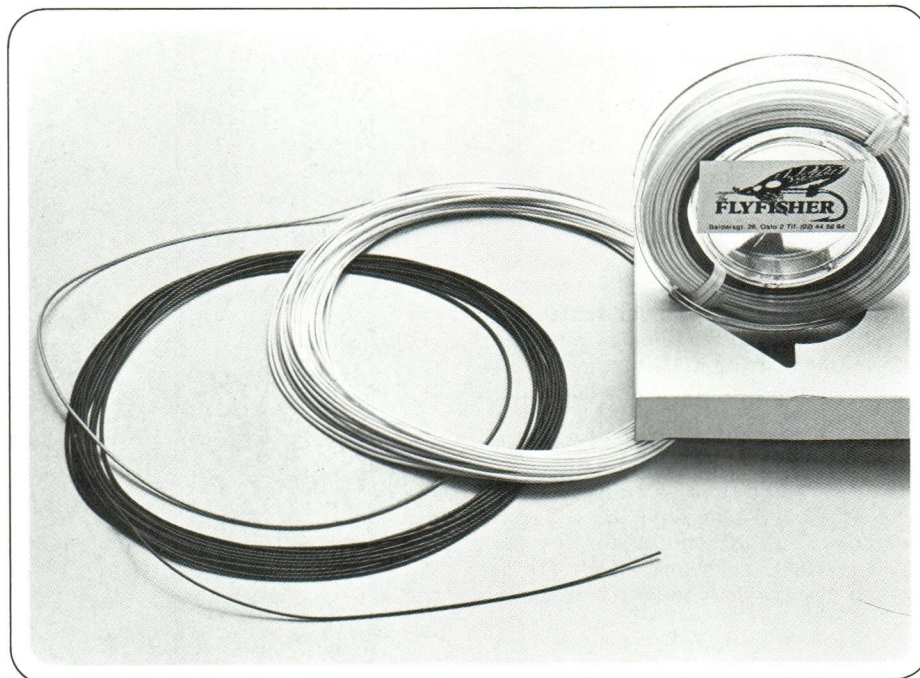
En, två, tre... Raskens & Boströms hopfällbara stav för stabil vadning.

En sinktip "som går på räls"

Biørn Railton på The Flyfisher A/S i Oslo har designat en laxfluglina speciellt för det nordiska fisket – en sinktip, som är mycket behaglig att kasta. Sinktipliner har ju annars en otrevlig förmåga att kännas ryckiga och slängiga. Belysn på den här linan är hela 16 meter, och den långsamtjunkande och mjukt avsmalnande spetsen är 7 meter lång.

Provkasten gav mersmak. Linan uppför sig *mycket lugnt och stadigt*, och tack vare den långa klumpen är den lätt att både menda och rollkasta. Skjutlinan, som motsvarar en level flytlina nummer 5, ger långa kast med ett minimum av ansträngning. Men största positiva upplevelsen är att linan inte alls uppför sig som sinktipliner brukar – den här "går som på räls"...

Linan, som är vit med grå spets, finns endast i en viktclass för spön i AFTM-klass 10–11. Den är totalt 40 yards lång och har en kraftig kärna på 32 lb, och bör bli ett intressant alternativ för de laxfiskare, som idag syr sin egen lina för att få en balanserad, lättkastad sinktip.

Flyfishers sinktip är framtagen speciellt för det nordiska lax- och havsöringsfisket.

Linan säljs i Norge av The Flyfisher A/S, Baldersgt 26 i Oslo och kostar 329:- norska kronor. I Sverige marknadsförs den av Flydressing i Huskvarna. Pris i Sverige 249:- kronor.

Gunnar Johnson

Stor magnesiumrulle

Sportag utökar sitt sortiment av lättviktsrullar med en större modell, 357 MG. Den är konstruktionsmässigt lik Ryobis tidigare lättviktsrullar, men har ett förbättrat, dubbelt bromssystem, som täcker ett bredare register. Bromsen är kraftig nog för en medelstor havsöring, samtidigt som den kan justeras för att passa för ordinar regnbågs- eller öringsfiske.

Även linföraren är ändrad, och 357 MG är försedd med linroller av hårdmetall. Denna förändring genomförs nu också på tidigare modell 355 MG.

Ryobi 357 MG bör med sin stora spoldiameter tilltala såväl havsörings- som stilla-vatten-fiskaren.

Den här "stora lättviktaren" passar utmärkt till lätt havsöringsfiske, och är även ett fint alternativ till sjöfisket. Med den stora rulldiameteren – hela 93 mm – tar man snabbt in löslinan vid långa kast, och storleken kompenseras väl av att vikten är låga 105 gram.

Ryobi 357 MG kostar SEK 290 i sportafären, och priset för en extraspole är SEK 145. Rullen tar en DT-lina i klass 8 plus cirka 100 meter 20 lb backing. Den levereras i en tygpåse. Tyvärr saknar man det rullfodral, som fanns med till tidigare modeller.

Bill Olsson.

Worcestershire Boron och nya Speedex Mk II:

Kombinationen som matchar vad som helst!

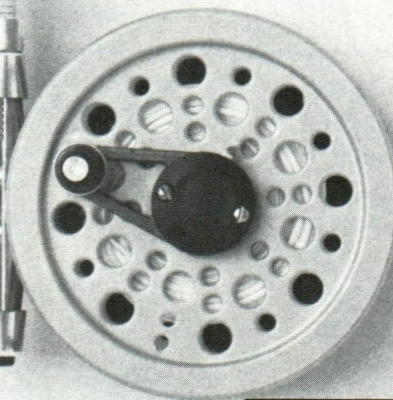
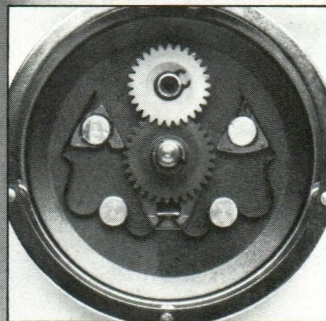
Worcestershire Boron är spöserien som behärskar allt flugfiske.

Åtta spön, från 7½ till 14 fot – superlätta eleganter med finish och utförande som minner om det klassiska spöhantverket. Kastegenskaper, styrka och vikt är också något alldeles extra. Tänk, 7½-fotsspöet väger bara 68 gram, 10-fotaren 113 gram. Det sistnämnda är ett verkligt tufft enhandsspö för AFTM 9-11. Tillsammans med nya Speedex Mk har du därmed en topputrustning för fisket efter lax och öring, för att inte tala om det allt populärare kustfisket efter havsöring. Rullens nya bromssystem gör drillningen till en stor upplevelse. Dessutom har den utanpåliggande fläns för fingerbromsning. Utväxlingen

hjälper dig att snabbt ta in löslinan.

Lina, ja!

Får vi rekommendera Sigmas fluorescerande – mjuk, följsam och lätt att se även när det mörknar...

Elbe Shakespeare förgyller det nordiska flugfisket med spön, rullar, linor och material som täcker alla behov – från midgefiske i trånga vatten till kämpigt tvåhandsfiske i forsande älvar.

Elbe Shakespeare

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
Flugfiske
i Norden

Följande väl sorterade red-
skapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnummer:

Göteborg

Strömvalls, Ö:a Larmgatan 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahléngatan
13

Helsingborg

Scandinavian Sportsmen, Drottninggatan
60

Kalmar

Vapencentralen AB

Landskrona

Artillerigatans Sport & Cykel

Lund

Sportfiskehuset,
S:a Esplanaden 20

Malmö

Fiske & Fiskar, Köpenhamnsv. 7
Wobblers Sportfiske, Tessins väg 6

Olofström

Harasjömåla Fiskecamp

Stockholm

Karpens, Valhallavägen 46
Royal Coachman, Kungsholmsg. 12
Utters, Kommendörsgatan 11

Tidaholm

Fiskelyckan, Barkvägen 4

Umeå

Blixtsport, Storgatan 87

Vetlanda

Vetlanda Vapen & Fiske

Västerås

Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28

Växjö

Sportfiskespecialisten, Klosterg. 11

Örebro

Östlunds Sportaffär, Stortorget 11

Östersund

Sportfyndet

Danmark

Jagt & Fiskeri, Hospitalsgade 3, Horsens
Pandion Split-Cane, Helsingörsgade 34,
Hillerød

Sport-Dres, Frederiksbundvej 20, Köpen-
hamn NV

Sporten-Intersport, Fredericia

Norge

Fly Fisher A/S, Baldersgt. 26, Oslo
Pers Intersport, Storgt. 108, Porsgrunn

Finland

Finnish Fly Fishing, Sandviksg. 10, Hel-
sinki

FLUGFISKARE
med höga krav

kan med förtroende vända sig till
oss. Vi har ett stort sortiment av
allt, flugfiskaren behöver för ett
lyckat fiske.

Vår målsättning är
högsta kvalitet.

Ring eller
skriv till oss!

NORDISK FLUGFISKE SERVICE

Generalagent för HÖRGÅRD

Långgatan 40, 814 00 Skutskär
Tel. 026/767 44 – 794 19

**Vi bygger alt i Split-ca-
ne stænger 5 kt og 6 kt.
Desuden reparerer vi
dine gamle stænger,
bygger nye toppe m.m.**

**Pandion Split-canes-
tænger er 5 kantet og
fremstillet på eget
værksted, alle dele la-
ver vi i hånden.**

Forhandler af Pandion stængerne i Sverige
er Karpens Flugfiske i Stockholm.

7' Midget AFTM 3-4
Hulbygget 70 gr.
med to toppe
8' H. Bonvig AFTM 4-5
vægt 80 gr.
med to toppe
9' Mark O'Polo AFTM 7-8
vægt 120 gr
m/ to toppe
12 1/2' Meteor AFTM 8-9
vægt 325 gr
m/ to toppe

D.kr. 2390,00
3190,00

D.kr. 3190,00
3150,00

D.kr. 2375,00
3290,00

D.kr. 3500,00
4590,00

Dette er kun et lille udvalg af vort store sorti-
ment.

Vi fremstiller også stænger efter ønske, så
du får din egen stang. Rekvirer vort katalog.
Med alt i Split-Cane, stangbygning, fluebin-
dingsmaterialer og fiskegrej.

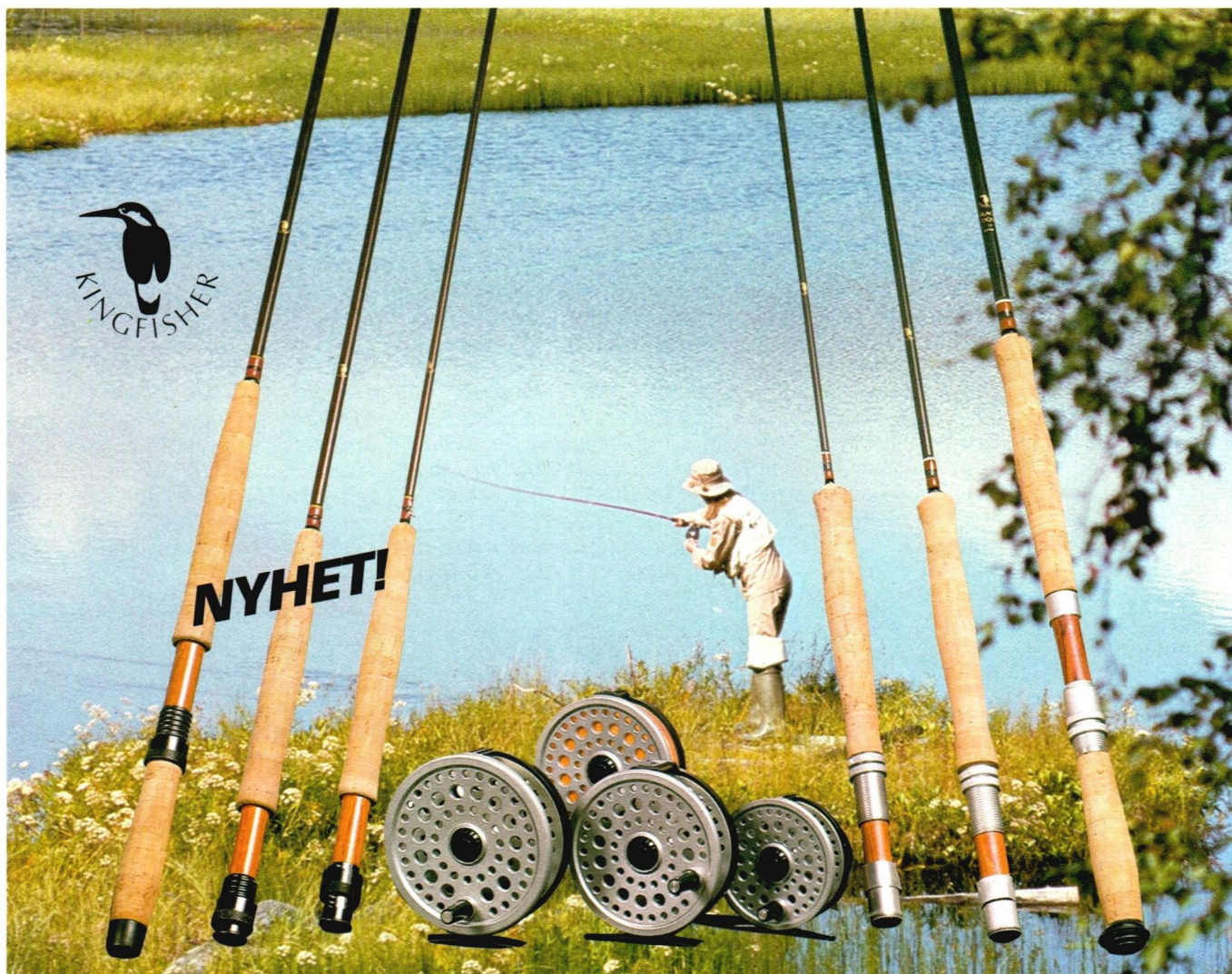
Pandion flydende fangstnet (sneskomodel)
Type 1 til å kr 200,00
Type 2 å, kyst dkr 225,00
Type 3 laks dkr 285,00
Desuden fører vi 1 st kvalitet tonkin stokke til
split-cane stænger.

Pandion Split-Cane

Sjællands største specialforretning for fiskeriartikler
Helsingörsgade 34 · Tlf. (02) 26 14 42
DK - 3400 Hillerød

BORON • MAGNESIUM • GRAFIT

Moderna material till moderna flugfiskare

KINGFISHER LONG BOW

Nyheter i boron!

Nu är vi äntligen nöjda! Under två års intensiva tester har vi i samarbete med tillverkaren av vår populära Black Habit-serie, utvecklat denna nya, fantastiska spöserie i boron.

Aktionstypen är givetvis "Progressive Compound Taper." I kombination med boronmaterialets egenskaper ger det en distinkthet och känsla som vi tidigare inte erfarit.

Long Bow har rörbyggd, vackert rubinfärgad klinga med matchande lindningar.

Spöglorna på underdelen är av allox- och de övriga av snaketyp.

Rullfäste i ädelträ med överkantsfästning.

Och i ändbutten finns spöets specifikation

snyggt ingraverat. Levereras i tub.

Välj ditt Long Bow – Get Boronized –

Namn	Längd	AFTM	Vikt
Cheyenne	8'	3-4	85 g
Navaho	8,5'	5-6	95 g
Cherokee	9'	5-6	100 g
Apache	9,5'	6-7	120 g
Comanche	10'	6-7	130 g
Sioux	10'	8	140 g
Dakota	14'	10-11	350 g

RYOBI MG

Flugrullar i Magnesium

Lätthet, precision och styrka kännetecknar Ryobi:s flugrullar i magnesium.

Rullarna har enkelt utbytbar, utanpåliggande spole som medger fingerbromsning. I kombination med den steglöst justerbara bromsen ger det dig perfekt kontroll vid drillning av stor fisk. Rullarna är vändbara för såväl höger- som vänsterhandsvevning och levereras i praktiska och snygga fodral.

Se bl a årets nyhet 357 MG hos din handlare.

	Vikt	Linkap./backing
Ryobi 255 MG	70 g	DT5/ 50 m.
Ryobi 355 MG	85 g	DT7/100 m.
Ryobi 355 MGS	Som ovan men ljudlös	
Ryobi 357 MG	105 g	DT8/100 m.
Ryobi 455 MG	115 g	WF10/100 m.

Agent
SPORTAG
Malmö

KINGFISHER BLACK HABIT

Den kompletta spöserien i grafit!

Varför har Black Habit blivit så populär hos flugfiskarna? Vi tror att den främsta anledningen är aktionen. "Progressive Compound Taper" – en aktionstyp där kraften i klingan ökar med belastningen. Man ökar kastlängden och precisionen!

Hög finish, trårullfästen och små finesser som spöets namn ingraverat i rullfästets bakkant, bidrar givetvis till populariteten.

Hälsa på hos din handlare! Vi tror säkert att något spö passar just dig och ditt fiske.

– Och framförallt din plånbok!

Namn	Längd	AFTM	Vikt
Black Midge	7'6"	4	85 g
Black Ant	8'	5	90 g
Black Spider	8'6"	6	95 g
Black Quill	9'	5	100 g
Black Palmer	9'	7	105 g
Black Demon	9'6"	8	115 g
Black Pennell	10'	6	120 g
Black Ghost	10'	8	125 g
Black Dose	11'	8	185 g
Black Doctor	14'	10	350 g
Black Ranger	16'	11	430 g

KÖP SÄLJ & BYT

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s prenumeranter. En annons per nummer i mån av utrymme, bestående av högst fem textrader plus namn och adress får du gratis. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg.

Köpes: Flugfiske i Norden årg 79, 80 och 81. Tel 0157/413 83.

Säljes: Hardy The Wye 12,5 fot, tätlindat, H-nummer. The LRH Greased-line 13 fot, tätlindat, H-nummer. M fl spön. Hardy Perfect 4 1/4 tum tillv ca år 1912. Lars Tengroth, tel 040/94 78 71 kvällstid.

Säljes: Arjon Salmon River 12 1/4 fot AFTM 9-10, glas, 250 kr. Intrepid Gearfly Kingsize med 2 st extraspolar, 200 kr. Mikael Skoglund, tel 0515/331 55.

Säljes: Bindstäd Ari T'Hart med lampa och lupp. Bertil Ekholm-Erb, tel 0456/124 10.

Säljes: Havsörings- och laxflugor för vår-fisket i Em och Mörrum. Standard- och egna mönster, bl a en serie med supermaterial flashabou. Tuber, Waddington, E Drury. Håkan Norling, tel 0758/259 04.

Säljes: Lidmans "Den sjungande dalen", "Bortom stigarna", "Sommardagar" säljes eller bytas mot Färnströmböcker. Claes Lindell, 0431-191 33.

Til Salg: PANDION 5kt. Ekspresivo 11' kl. 9-10 2hds. Dkr 1200. PANDION 5kt. Forell 7' kl. 5-6 Dkr. 800. Stængerne er i fineste kondition. P. Hansen, eft. kl. 17 kan tlf.nr. 009 45 2 73 73 05 benyttes.

Säljes: Orvis Battenkill 7,5 fot, 2 toppar, AFTM 5-6, serie nr 77510, al-tub. I bra skick, pris 1.800. Tel 0755/440 31, Christer Thedvall.

Sælges: Air Cel Wet Belly Hi-D WF IO F/S, 200. - Dkr. Hardy De-luxe DT 9 F, 250. - Dkr. Begge linorne er oanvændte. Hardy Marquis 6, 300. - Dkr. V.H. Asfeldt. Tlf: 07-26 72 06 (Danmark).

Säljes: våtflugor, välbundna. Bl a Olive Dun, Teal and Red, Lead Wing Coachman m fl, 2 kr/st. Tel 0430/114 75, Micke.

Köpes: Dagsländor i Öringvatten plus ev annan flugfiskelitteratur. Anders Storck tel 08/87 61 98.

Säljes: G. Edwards Quad, 8'6", lina 5-7 (2450). Thomas Brandt, 7'5", lina 6-6 (2600). Walter Brunner, 8', lina 5-7 (2400). Walton Powell, 8', lina 5-7 (3400). M fl spön. Tel. 08-49 36 15.

Köpes: Dagsländor i öringvatten av Bengtsson/Boström, Garrisons A Master Guide samt flugrulle Hardy Featherweight. Lars Bergwall, tel 0920/697 47 (kvällstid).

Köpes: Jag köper dina stora Metz fjädrar, som du kanske inte har ngn användning för, för 10 öre st. Milan Halenar, Box 1051, 122 22 Enskede; tel. 08-49 36 15.

Säljes: Handbyggda trähåvar i lätt öringmodell. Längd 47 cm, bredd 23 cm. Laminerad furu med ädelträhandtag. Handmålad slända på handtaget. Färdig håv 200 kronor. Byggsats 150 kronor, plus frakt. Ring K E 0454/177 79 kvällstid.

Säljes: Flugspön tvåhands. Daimaru 17 fot AFTM 10-11, nytt kolfiber, 1.500 kr. Fenwick 14 fot AFTM 10-11, kolfiber, 1.200 kr. Claude & Rivas 12,5 fot AFTM 9, splitcane, 900 kr. Leif Johansson, Duvvägen 17, 861 00 Timrå, tel 060/57 65 19.

Sælges: Fejlkøbt flueliner S.A. Ultra. WF-8-F och WF-8-F/S brugt een gang, Dkr 325 hver. WF-10-F/S aldrig brugt, Dkr 350. Fenwick HMG Graphite fluestang kl 6, selvbygget fra blank Dkr 650. Walter Grundon, Rensdyrvej 4, 8270 Højbjerg, Dk. (06) 27 38 00.

Köpes: Flugfiske i Norden 1979, -80 och -81 i gott skick. Sven Thunberg, tel 0650/282 11, arb, 700 70 kvällstid.

Säljes: ORVIS Midge-Nymph i originalskick, obet begagnat. Per Geholm, tel 0271/221 30 eft kl 17.00

Säljes: Walton Powell 8 fot 7 tum, AFTM 6, 2 toppar, 2.200 kr. Weier & Son 8 fot, AFTM 5-6, 2 toppar, 1.400 kr. Tommy Brunzell, tel 0570/214 72.

Säljes: Hardy St John med 2 extraspolar, 500 kr. Mitchell 7750, 100 kr. Mitchell 7730, 100 kr. Göran Hallin, tel 08/718 17 46.

SEMESTER-STÄNGT!

FiN:s prenumerationskontor har semesterstängt veckorna 24 och 25.

Välkomna att ringa igen efter 25 juni!

Bertil Ekholm-Erb

Säljes: Kingfisher "Black Spider" 8,6 fot, AFTM 6, 600 kronor. Lars, tel 0571/307 38.

Säljes: Gammal laxrulle Pflueger 1558, tillverkad i rostfritt. Record 1400 Modell A. Arjon Strike 8 1/2' no. 925. Ev. byte mot laxrulle kan diskuteras. Tel. 0491/913 23 kl. 18-21, Pelle Klippinge.

Säljes: Orvis Tarpon 9,5 fot, AFTM 10-12, använt en säsong. Utmärkt till laxfiske. Pris 1.200 kronor. Torben Fernis tel 0760/133 96 eft kl 17.00.

Säljes: Glasfiberspö, Bucknall 9,3 fot AFTM 8, 75 kr. Kolfiberspö, Black Ghost 10 fot AFTM 8, hemmabygge, 400 kr. Splitcane spö "The Featherweight" AFTM 6, impregnerat, 8,5 fot, 500 kr. Roy Essbjörnsson tel 0430/506 40 eft kl 17.00.

Säljes: Orvis Impregnated Nymph 8 fot AFTM 4, 2.000 kr. Brunner-Austria Type Gebetsroither Super, 6 fot 8 tum AFTM 5, 1.000 kr. Hardy Phantom 8 fot AFTM 5, 800 kr. Lars Davidson, tel 0322/114 28.

Lättläst grundbok

Säljes: Exklusiv fiskekniv, handgjord. Skaft i ädelträ. Läderslida. Något för den som vill ha något utöver det vanliga. Pris från 400:–. Bengt Hellman 0380/149 88.

Säljes: Orvis Spring Creek 9 fot 3 tum AFTM 5, använt 2 gånger, 1.600 kronor. Peter Jakob, tel 040/16 35 17.

Köpes: Hardy Wye 12 fot 6 tum i nyskick, plus Mörner Salmon rulle. Lars Davidsson. tel 0322/114 28.

Köpes: Underdelen till Orvis 11-fotare. Karl-Erik Olsson, tel 031/14 18 20 eft kl 17.00.

Säljes: Fluestang Leonard, cane, mod 50–5, 8 fot, 3-delt, 2 topper i orig. tub. (Ev byte mot Leica R4-objektiv, 19–35 mm). Torbjörn Kjöberg, Bakkehellet 3, 7000 Trondheim, Norge. Tel 07/54 50 05 etter kl 17.00

Libers flugfiskebok av Brian Furzer, i översättning av Sven Ekman, är en introduktionsbok för dig som vill fiska med fluga.

Här får du lära dig var t ex lax, öring och regnbåge förekommer, deras olika beteenden och när, var och hur du bör fiska.

Du får tips om redskap du bör skaffa. Själva kasttekniken presenteras i både bild och text. Du får lära dig binda egna flugor, våtfluga, torrfluga eller varför inte prova nymffiske!

Illustrerad i färg. Inbunden.

 Liber

I bokhandeln!

Karpens Flugfiskekatalog nr 3

NYHET!

**Lee Wulffs
TRIANGLE TAPER**

Detta är utan tvekan bland det intressantaste, som hänt på linfronten på många år!

Linan har en unik tapering olik vanliga WF-linor. Den har en jämnt tjocknande klump upp till ca 13 m och övergår därefter omedelbart till "running-line". Detta ger många fördelar:

- Maximal linkontroll vid normala kast upp till 13–14 m.
- Alltid mjuka, nätta nerslag – fin presentation av flugan.
- Långkastande. Vi har inte provat någon lina, som det är så lätt att kasta så långt med!
- Överlägsen vid rollkast.
- Triangle Taper tillverkas än så länge endast i flytande version i tre linklasser (6 AFTM-klasser): 4/5, 6/7 och 8/9.
- Linans spets kan vid behov kapas något.
- Lee Wulffs Triangle Taper, pris: 350:– kr.

Vår nya katalog i A4-format innehåller ett mycket noggrant utvalt sortiment av ALLT som tillhör flugfisket. Vi har också lagt ned stor möda för att få den INFORMATIV med RÅD, TIPS och TEKNISK INFORMATION om bl a flugbindning, spöbyggnad, flugspön, fluglinor, flugor, fiskeknutar. Beställ den i dag. Pris 10:– (sedel eller över postgiro 437 25 65-4). Gamla kunder får den automatiskt.

De nya supernackarna från Colorado Quality Hackle USA, finns hemma fr o m maj. Finns i flera olika naturfärger: Light Blue Dun, Med. Blue Dun, Dark Blue Dun, Bruna, Svarta, Ginger m fl.
Pris: grad I – 480:–, grad II – 350:–.

Beställ vår katalog nr 3, med bl a nya fräscha västmodeller. Lotta o. Carina i Stream Design västen och den nya PRO-VEST.

KARPENS FLUGFISKE & FRITID AB
Box 19136
104 32 STOCKHOLM
Tel: 08/15 58 50 el 15 59 60
Butiksadress: Valhallavägen 46, STOCKHOLM

Att gå på laxkurs

Kan man lära gamla hundar sitta – bara genom att gå kurs? Ja, säger författaren, som varit på kurs i laxflugfiske i Norge. Även erfarna flugfiskare kan ha nytta av att ta denna genväg till laxkunskap. Och vem vill inte "spara in fem år i utvecklingen till en duktig laxfiskare"?

Av Nore Sundin

I årets första nummer av FiN kunde läsarna konstatera, att utbudet av kurser för sportfiskare ökat hastigt under de senaste åren. Fortfarande gäller detta dock nästan uteslutande arrangemang för fiske med enhandsspö efter icke havsvandrande arter. När därför en nystartad firma, "International Angler", förklarade att man skulle starta en kursverksamhet i norska Stören, vid den kända laxälven Gaula, tyckte vi på FiN att detta borde bevakas. Laxfiske anses ju vara exklusivt, chansartat och dyrt! Alla försök att hjälpa villrådiga nybörjare tillrätta borde följaktligen uppmärksammas och helst också utvärderas på något sätt, till ledning för andra blivande laxfiskare.

Kurserna bedrivs i internatform i samarbete med redskapsfirman Karpens Flugfiske & Fritid och med in kvartering på högklassiga Stören hotell – ett namn med gamla anor i Gaulas laxfiskehistoria. Antalet kursdeltagare är begränsat till tio, och till sitt förfogande har de hotellets samtliga fiskekort, plus ett par markägarekort, till ett par av de bästa sträckorna vid Stören.

Den långa Gaula är en av Norges bästa laxälvar och att "våra" sträckor hade fina ståndplatser skulle vi både

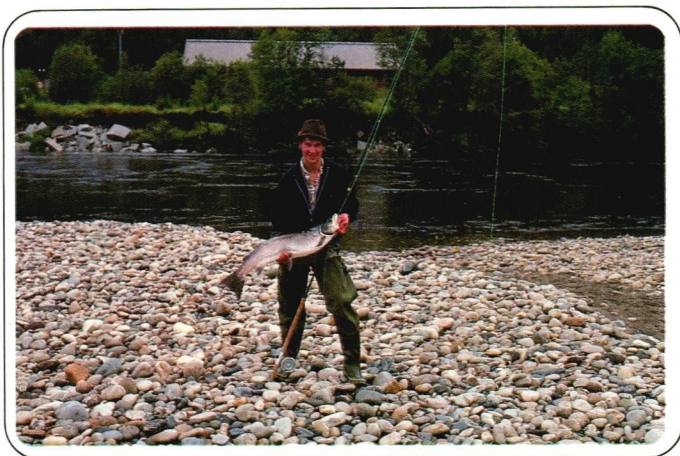

Laxfiske med enhandsspö. Artikelförfattaren vid Gaulas vackra biflöde Bua.

få se och uppleva under den vecka kursen varade. Som varudeklaration bör väl upplysas, att kursen inte förfogar över vattnet med ensamrätt – en viss konkurrens från lokala fiskare kan därför förekomma, speciellt om det råkar inträffa ett ordentligt laxasteg. För egen del upplevde jag inte detta som störande på något sätt; dels var det trots allt inte särskilt många andra fiskare i farten under vår kursvecka, dels uppträdde man överlag anständigt och iakttog laxfiskets skrivna och oskrivna regler för fint sätt på strandkanten.

Kursledare är männen bakom "International Angler", Johan Abelsson och Theodor Dalenson. De är båda i

tjugofemårsåldern och verkar vid första anblicken alltför mycket "juniorer" – åtminstone för den, som likt artikelförfattaren svingat sitt spö längre än han vill erkänna! Skenet bedrar dock och det dröjde inte länge förrän mitt förtroende för Abelson/Dalenson var grundmurat. De kompletterar varandra utmärkt, är goda pedagoger och mycket duktiga kastare/fiskare. Båda två har dessutom betydande erfarenhet av fisket i just Gaula – en förträfflig egenskap om man skall lära andra att fiska där! Framför allt gäller detta Johan Abelson, som tillbringat större delen av de senaste tolv somrarna vid älven och trots sin relativa ungdom har fångat

Lön för mödan... Lasse Feldt, Åkersberga, med sitt livs första fluglax. Foto: Nore Sundin.

En laxfluga behöver inte vara komplicerat uppbyggd för att ge fångst. Här flugor av typ Green Highlander i olika grader av förenkling. Flugor: Jan-Ove Appelgren, Skoghall. Foto: Gunnar Johnson.

närmare 500 laxar – alla utom ett tjugotal tagna på fluga. Klart godkänt för kursledningens kunskaper och erfarenhet av praktiskt fiske, således!

Teori och praktik

Kursen är upplagd på ett sådant sätt, att man i görligaste mån varvar teori och praktik – men hela tiden tar hänsyn till växlingar i väder och vattenstånd, så att rikliga möjligheter bjuds att prova teorierna när de yttre förhållandena är som bäst.

Kasttekniken övades för vår del till en början genom "torrfiske" på en närbelägen fotbollsplan, där alla de olika kasten finslipades, samtidigt som det hela filmades med video för senare studium vid kvällskaffet. Just detta moment tror jag att vi skulle mått bra av att få upprepa efter några dagars kursande, gärna i kombination med individuell videofilmning av den enskildes brister och förtjänster – detta som ett litet tips inför kommande kurser.

Här kanske det kan vara på sin plats med en liten bekännelse från en gammal enhandskastare: i årtal har jag gått och sett ner på laxfiskarna och deras klumpiga tvåhandsspön; nu fick jag till min häpnad uppleva hur otroligt rytmiskt och harmoniskt ett riktigt utfört tvåhandskast kan kännas – en positiv upplevelse, som gjorde mig åtskilligt välvilligare inställd till laxfisket som Skön Konst.

Teoriavsnittet gav oss en bred ge-
forts på nästa sida

Fluglinor för dig som kan flugfiske...

Dagens fluglinor är dyra. Och hur dyra dom än är, sa vet den kunnige flugfiskaren att dom inte håller i evigheter.

Ultimate ger dig råd att ha både en och flera linor – så att du bättre ska kunna anpassa ditt fiske efter rådande omständigheter. Detta utan att sänka kvalitetskravet. Snarare tvärtom!

ultimate

- Ultimate 75 – Efterlängtdad longbelly. Flytlinan för dig som verkligen kan hantera ett flugspö. Ca pris i butik 215:–.
- Ultimate 85 – Normalflytlinan. DT 168:– WF 185:–.
- Ultimate FS – Sinktip. DT 168:– WF 185:–.
- Ultimate 140 – Sjunklina. DT 168:– WF 185:–.
- Ultimate 160 – Snabbsjunkande lina. DT 190:– WF 210:–.

AGENT
SPORTAG
MALMÖ

forts. från föreg. sida

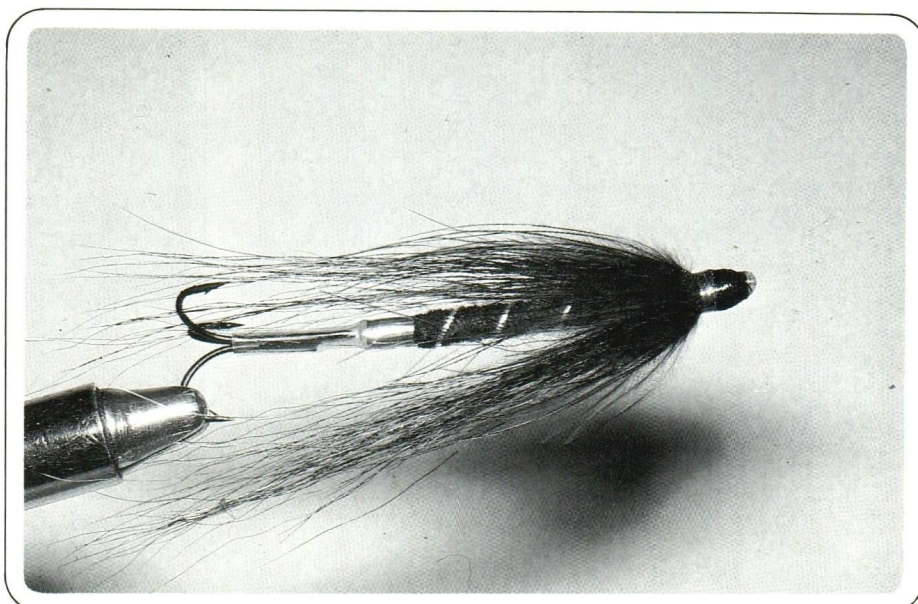
nomgång av allt vad en laxfiskare kan ha nytta av att veta, från små föreläsningar (eller snarare avspända samtal) om laxens utbredning och om hoten mot dess bestånd, om ståndplatser i älven vid olika vattenstånd, till upprepade genomgångar av teorier om fisketeknik och flugval och om val av lina för olika förhållanden mm.

Alldeles särskilt uppskattad blev Johans och Teddes på en gång okonventionella och logiskt uppbyggda filosofier kring problemet med att välja "rätt" fluga. För egen del har jag alltid upplevt denna sida som den mest problematiska när det gällt att mobilisera någon slags entusiasm för att börja med laxflugfiske: hur i all sin dar ska man kunna finna någon metod i galenskapen, med en fisk som överhuvudtaget *inte äter* i sötvatten? Det hela har känts mycket förvirrande och inte så lite avskräckande, särskilt för den som likt undertecknad mestadels praktiserat ett flugfiske, som i hög grad varit baserat på bytets näringsval. Och jag tror knappast att jag varit ensam om den känslan!

Något, som särskilt betonades under denna kurs, var vikten av att gå lugnt och metodiskt tillväga, vare sig det nu gäller sättet att fiska eller flugvalet. Metoden att välja fluga på måfå eller därför att den har någon slags ryktbarhet genom hörsägen, eller av ren slentrian, förkastades helt. Istället rekommenderades vi att bygga upp ett system för flugval, baserat på sådana faktorer som vattenstånd och temperatur, vattenfärg och ljusintensitet osv. I botten ligger förstås de gamla hedervärda färgvalsteorier och storleks-resonemang, som varje våtflugfiskare av en äldre skola en gång i tiden fick sig noga inpräntat. Alltså: Högt och kallt vatten – stor fluga, lågt och varmt – liten fluga; svagt ljus – mörka flugor, starkt ljus – ljusa mönster, osv.

Så långt kändes allt relativt vant; det "nya" och förtroendeingivande låg i kursledarnas starka betoning av vikten av att skapa sig ett slags metodisk "harmonilära" för flugval, där flugbyte sker utifrån stegvisa ändringar av flugans storlek och färg men hela tiden i harmoni med de yttre förhållandena. På detta sätt tvingas den nyblivne fiskaren in i ett "bastänkan-de", som ofrånkomligt leder till ett harmoniskt och metodiskt fiskande, där även små förändringar av de yttre betingelserna observeras och leder till konsekvenser för flugvalet.

Harmoniläran har också den goda konsekvensen att man lättare gör sig av med ovanan att samla på sig, och

En stor svart tubfluga, bunden på plaströr, är många gånger rätt medicin för nattfisket efter Gaulas havsöring. Fluga: Jan-Ove Appelgren, Skoghall. Foto: Gunnar Johnson.

slumpmässigt pröva, diverse udda flugmönster, bara för att man har hört att de lär vara bra. Johan och Tedde har för egen del en välgörande radikal inställning till frågan om hur komplicerad en laxfluga behöver vara för att ge hugg. Se bara på förenklingen av Gaulafavoriten "Green Highlander" på bilden – i sin enklaste version består den i stort sett bara av grönt och gult hår, förstärkt med några strån Flashabou!

Under kursveckans flitiga fiskande fick vi uppleva både regn och solsken samt stigande och fallande vatten – med färg- och temperaturskiftningar som följd. Utmärkta möjligheter alltså att pröva de nyförvärvade teorierna i praktiken!

Lax fanns det hela tiden i älven, även om det där riktigt stora "steget" vi drömde om aldrig infann sig, och samtliga deltagare fick eller hade åtminstone känning av fisk. Bäst gick det för den glade garconen Jan-Ove Appelgren från Skoghall, som, efter tre resultatlösa säsonger på egen hand, äntligen spräckte nollan med en grann och blank niokilosbit. Samtidigt fick han anledning att öppna den ständigt medburna flaskan fransk konjak och salutera lax nummer ett. Endast med mildt våld lyckades vi hindra honom från att offra hela innehållet till älven...

Hur gick det för skrivaren då? Nja, ett par fina havsöringar från ljuvliga biflödet Bua är inte fy skam det heller! (Visste ni förresten, att Gaula är en utomordentlig havsöringsälva, med fina stigningar av fisk i klassen 1–2,5 kg?). Ett par ordentliga laxkontakter

noterades också på plussidan: ett avgjort minus i den egna mentala utrustningen visade sig dock åratals torrflugefiske med snabba mothugg utgöra – det skall sjutton kunna hålla nerverna i styr när man ser en stor lax lugnt gå upp och ta en ytligt fiskad fluga! Två gånger lyckades jag dra flugan från fisken, i stället för att vänta och låta den vända och gå ned med flugan i mungipan. Att släppa en slinga löslina till en huggande fisk stämde helt enkelt inte med mina ingrodda vanor!

Sammanfattning

Jag är ganska övertygad om det riktiga i att man kan skynda på sin utveckling till en hyfsad laxfiskare genom att gå på kurs – åtminstone om kursen är av den goda kvalitet, som jag fick uppleva. Priset, 3600 kr (i år 4000 kr) kan synas högt, men då skall man betänka, att i det ingår inkvartering och mat av högsta klass, lån av redskap för den som inte har egna, luncher vid stranden, fiskeavgifter mm.

Ett par ord till kursledningen om moment, som skulle kunna göras ännu bättre: Satsa något mer på att upprepa och individualisera kastteknikträningen – åtminstone för de absoluta nybörjarna. Och gör en lite mer genomarbetad skriftlig sammanfattning av de teoretiska avsnitten. En sådan liten skrift skulle säkert uppskattas av nybörjaren, när han i vintermörkret försöker rekapitulera de nyvunna kunskaperna och drömmer om framtida duster med *Salmo salar*!

Nr 3 juni 1984

Årgång 6

Redaktör:
Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

Layout och grafisk utformning:
Jerry Pettersson

Redaktionskommitté:
Kenneth Boström
Preben Torp Jacobsen
Gunnar Johnson
Jerry Pettersson
Nore Sundin
Bengt Öste

REDAKTION: Gunnar Johnson,
Box 22, 570 20 Bodafors, Tel, 0380/
303 90-303 91.

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnummer etc): Bertil Ekholm Erb, Box 82, 294 01 Sölvesborg, tel. 0456/107 09, 124 10.

Prenumerationspris: För 1984: Helår 140 svenska kronor. I Danmark, Norge och Finland motsvarande pris omräknat efter gällande valutakurser vid prenumerations-tillfället.

Utländska betalningar per check ska ställas på: Sparbanken Kronan 8169-5, konto nr 713380278-0. Därmed tillkommer ingen extra debitering för bankavgift.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR DU FLYTTAR!

Vid all korrespondens med tidningen rörande prenumerationer, adressändringar etc uppge alltid prenumerationsnummer!

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1984 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 4 av Flugfiske i Norden 1984 beräknas utkomma i oktober

Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer medarbeta. Små filosofiska funderingar, arga åthutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

Vid en skogstjärn

Året är 1934. Två barfotagrabbar tassar försiktigt utmed skogstjärnens strand. Hela tiden håller vi utkik efter en glänta i strandkantens albuskar och snåriga vegetation.

Beväpnade med var sitt hasselspö, metrev av björntråd, korkflöte och en svart metkrok av billigaste slag är vi på jakt efter skogstjärnens vanligaste invånare – den mörkrandige abborren, som alltid ger såväl fiskaren som läckergommen en efterlängtdad och lycklig stund.

Skogstjärnen på småländska höglandet är i sommarkvällen en vildmarksidyll med sina "rabatter" av vita näckrosor, sin spegelblanka vattenyta och en stark doft av mossa och skvattram från den närbelägna vildmossen.

Jag minns så väl alltsammans.

Min kompis och jag har nyss varit vid en närbelägen tilloppsback till Emån och där fångat "äling" – elritsa – i en litersbutelj med "kinnekullebotten".

Med elritsorna i en bucklig, kasserad mjölkkruka är vi nu klara att fånga den bästa fisk vi då kände till, abborre i 3 hektosformat.

Jag minns än i dag lyckokänslan, när den första fisken landades på granbarrsstigen. Jag minns den härliga fisklukten i en aning smutsiga grabbnävar. Ingen fisk luktar så "gott" som just abborren, nyfångad i rent vatten i en skogstjärn.

En knippa abborrar på en grenklyka, barrskogsstigen hem till mor, och en läcker kvällsvard eller kanske följande dags lunch är räddad.

Idag, 50 år senare, står jag åter på skogstjärnens strand.

Något av vildmarksidyllen är kvar. Näckrosorna och doften av vildmossens skvattram finns där, men albuskarna och den mjuka barrskogsstigen är för alltid borta. Kommunen har en populär badplats vid östra stranden, barrstigen har ersatts med en bred bilväg, sportfiskeklubben har arrenderat fiskerätten och anlagt flera kastbryggor utmed stranden, och i det fortfarande klara vattnet konkurrerar nyutsatt regnbåge och öring om såväl föda som utrymme.

Nå, hur är jag själv då? Jo, inte barfota utan istället iförd gedigna vadarstövlar. Hasselspöet har fått vika för ett flugspö av bästa kolfiberklass. I änden på fluglinan sitter ingen elritsa, utan en egenhändigt tillknäpad torrfluga typ Coch-y-Bondhu.

När den blanka vattenytan bryts av ett "ädelfiskvak", lägger jag ut min torrfluga så fint och så nära vaket som möjligt. Om allt nu "fungerar", har jag strax en regnbåge.

Miljön har förändrats betydligt. Redskapen har förbättrats fantastiskt, men fiskelyckan är densamma som för 50 år sedan...

Börje Bloom

STREN

den optimala fiskelinan
som håller vad den lovar

Och så kommer vi till den verkliga knuten!

Stren har alltid varit casting-killarnas favoritlina eftersom den har alla egenskaper väl balanserade för långa och säkra kast.

Alla vet att linan aldrig är starkare än den fiskeknut som används och att knuten, om den är välgjord, håller 80—95 % av linans draghållfasthet. Man vet också att en lina i vått tillstånd håller 30—40 % mindre än om den är torr. Har Du sett någon som fiskat med torr lina och utan knut?

Draghållfastheten för Stren är alltid angiven i vått tillstånd med knut — det är ju så den används praktiskt — eller hur?!

Ladda rullen med Stren redan nu om Du vill vara på den säkra sidan!

Nor[®]mark
Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel